

Tacettin ÇETİNKAYA

cetinkayatacettin@yahoo.com

Hız. Ömer'in güzel bir sözü ile başlamak istiyorum. "Hesaba çekilmeden önce nefsinizi hesaba çekin. Tartılmadan önce nefsinizi tartın."

Hesaba çekilmek, nefsi tartmak...

Her ikisi de matematiksel ölçümler. Yani ölçülebilirlik. Soyut ve somut, bütün yaptıklarımızı kantara vurmak.

Akşam başımızı yastığa koyup da uyumadan önce, günümüzü film şeridi gibi gözümüzün önüne getirerek bir muhasebe (hesap-kitap) yaparsak; bizi vicdanen rahatlatan işlerimizin yanı sıra, rahatsız eden, içimizi daraltanların da olduğunu görürüz. Hangisi iyi, hangisi kötü? Hangisi faydalı/ne kadar faydalı? Hangisi zararlı/ ne kadar zararlı? Zararın ve faydanın miktarı ne kadar? Hesap gününde bizim kendimiz için tuttuğumuz hesaplara omuzlarımızdaki meleklerin tuttuğu hesap üç aşağı beş yukarı aynı çıkması için mücadele ederiz.

Değerli öğretmen arkadaşlarımız. Öğrencilerimizin bilgilerini notla ölçüyoruz. Başarılarının matematiksel izahı bu.

Peki, kendimizi hiç ölçtük mü? Bizi matematiksel olarak izah edecek rakamlar nedir?

Emanetimize verilen çocuklarla/gençlerle olan ilişkilerimizde:

Acaba kaçına şefkatli yaklaşım sergiledik?

Kaçını anlayabildik?

Kaçının aile yapısını, sosyal yapısını ve karşılaştığı zorlukları anlayabildik?

Kaçımız onların dünyasına girebildik?

Kaçına temel değerlerimizi anlatarak, davranışa dönüşmesini sağladık?

Kaçı toplumda "iyi insan" oldu?

Kaçı, bizim sert ve toleranssız davranışımızla rencide oldu, incindi, bizden uzaklaştı?

Bizden uzaklaştığı için kaç hayata küstü, toplumda "kötü" insan" damgasını yedi?

Unutulmamalıdır ki çocukların en sorunlu olduğu an, ilgiye, sevgiye ve yardıma en çok ihtiyaç olduğu andır.

Gelin hep beraber bir hesap yapalım. Mesleki hayatımız boyunca, hesabımıza göre genel toplam; sadece sıfır mı var, yoksa bol sıfırlı rakamlar mı? Ümit ederim ki bir eğitimci olarak hesabını çıkaramayacak kadar çok faydalı işler yapmışızdır.

Epeyce büyük bir kısmımız şöyle de diyebilir: "Arkadaşım, biz zaten eğitimciler olarak, Efendimiz (sav)'in örnek yaşantısını kendimize şiar edinmiş kişileriz. Yaptığımız iyiliği çabuk unutmak, kimseye de hatırlatmak üzerine programlanmadık mı? Hesabını çıkaramayız ama niyetimiz Allah'ın rızasını kazanmak; amacımız öğrencileri hayra çağırarak, sadece ve sadece iyiliği hâkim kılmaktır."

Allah niyetimizi ve amellerimizi kabul etsin inşallah.

Selam ve dua ile.

İçindekiler

► İzzet Allah'a Mahsustur İslam'a Dayanmayan Hiç Bir İşten Hayır Gelmez.....	4
► Geniş Tabanlı Yapılandırıcı Eğitim Sistemi Üzerine Düşünmek ve Bir Mektup.....	8
► Şuurlu Eğitim (2).....	12
► 18. milli Eğitim Şûrasının Ardından.....	15
► Osmanlıda Medreseler.....	18
► Meleklerle Kur'an Dinleten Büyük Sahâbi Üseyd B. Hudayr.....	20
► Efendimiz'in Sünnetinde Toplantı ve Meclisler.....	24
► Fetihlerin Anası.....	28
► Peygamberimiz'den Hayat Suyu.....	31
► Çocuklardan Öğrendim.....	32
► Çocuk Eğitiminde, Hayal mi? Gerçek mi?.....	34
► Kur'an'dan.....	35
► Anlamlı ve Anlamsız Hayat.....	36
► Askeri Okullar.....	38
► Öğrenciler Teknolojik Eğitime Hazır Ya Öğretmenler? "Fatih Projesi".....	42
► Bir Eğitim Gönüllüsü / Mardin - Bilge Köyü Katliamı Şehidi: Hacı Kazım Ozan.....	44
► Milli Şuur ya da Hayatı Yeniden İnşa Etmek.....	46
► Kulak Âşık Olurmuş Gözden Evvel*.....	48
► Sözün Gücü.....	51
► Altın Çocuklar.....	52
► Câmii ve Ezan.....	56
► "Fatih"Yeni Fatih'ler Yetiştirebilecek mi!.....	58
► İslami Eğitimin Batılılaştırılması – 2.....	60
► Kitap Tanıtımı Peygamber Efendimizin Eğitim Metodu.....	62
► Karikatür.....	63
► Bulmaca.....	64

Reklamlar

► Saffron Hotels.....	23
► Türem Yumurta.....	27

İsmail Hakkı AKKİRAZ
ÖĞ-DER Genel Başkanı

4

baş makale

**İzzet Allah'a Mahsustur
İslam'a Dayanmayan Hiç Bir
İşten Hayır Gelmez**

Yrd.Doç.Dr.Süleyman DOĞAN*

8

eğitim - analiz

**Geniş Tabanlı Yapılandırıcı
Eğitim Sistemi Üzerine
Düşünmek ve Bir Mektup**

Ramazan AKSOY
Eğitimci - Yazar

12

eğitim - şuur

Şuurlu Eğitim (2)

SAHİBİ
ÖĞ-DER
Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına
Genel Başkan İsmail Hakkı AKKİRAZ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ
Yaygın 3 Aylık süreli yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Mustafa AYDIN

EDİTÖR
Tacettin ÇETİNKAYA

YAYIN KURULU
Prof. Dr. Mete GÜNDOĞAN
Dr.Nuh SAVAŞ
Şaban CENGİZ
Mecit DÖNMEZBİLEK
Yılmaz BÖLÜKBAŞI
Mustafa ALKAN
Abdurrahman ERBAŞ

HUKUK DANIŞMANI
Prof.Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM
Mustafa DEMİR

DAĞITIM
Adem Semih UYAR

Tarık Yılmaz BEKLER
Eğitimci

18

Osmanlı'da Medreseler

eğitim

Halil İbrahim KABAK
Eğitimci - Yazar

28

Fetihlerin Anası

makale

İbrahim Halil ER
Araştırmacı, Yazar

38

Askeri Okullar

eğitim tarihimizden

Dr.Nuh SAVAŞ
Ankara Üniversitesi Öğretim Görevlisi

20

**Meleklerle Kur'an Dinleten
Büyük Sahâbi Üseyd B.
Hudayr**

araştırma

Hüseyin YAVUZ
Eğitimci

32

Çocuklardan Öğrendim

makale

Ahmet AKÇA
Eğitimci

42

**Öğrenciler Teknolojik Eğitime
Hazır mı Öğretmenler? "Fatih
Projesi"**

makale

Nezir GÜL
Eğitimci

24

**Efendimiz'in Sünnetinde
Toplantı ve Meclisler**

araştırma

Durmuş KOÇ
Eğitimci-Şair-Yazar

36

Anlamlı ve Anlamsız Hayat

makale

Mustafa ALKAN
Eğitimci

58

**"Fatih"Yeni Fatih'ler
Yetiştirebilecek mi!**

makale

İçindekiler

GRAFİK TASARIM

Millî Şuur Dergisi
0 (312) 286 18 83
Sinan ORAL
0505 517 73 01
snnoral@gmail.com

BASKI

Semih Ofset
Büyük Sanayi 1. Cadde No: 74
İskitler - ANKARA / 06060
Telefon: (0 312) 341 40 75
Fax: (0 312) 341 98 98

BASIM TARİHİ

15 Aralık - 2010

YAYIN İDARE MERKEZİ

Ziyabey Cad. 1420.Sk. No : 2/1
BALGAT / ANKARA
TEL: 0 (312) 286 18 83
FAX: 0 (312) 287 61 80
WEB: www.millisuur.com.tr
e-posta: bilgi@millisuur.com.tr

Millî Şuur Dergisi

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayınıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Millî Şuur Dergisi'ne aittir kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Millî Şuur Dergisi basın ve meslek ilkelerine uyar.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

İzzet Allah'a Mahsustur İslam'a Dayanmayan Hiç Bir İşten Hayır Gelmez

İnsanın sahip olduğu akıl, irade ve benzeri yetenekler saadet için yeterli olmadığından Allah (c.c) Rahman ve Rahim sıfatı gereği İSLAM'ı tek mükemmel din ve saadet nizamı olarak göndermiştir. Şayet saadet için bu yetenekler yeterli olsaydı Allah(c.c) İSLAM dinini göndermezdi. Çünkü Allah (c.c) gereksiz ve lüzumsuz iş yapmaktan münezzehtir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Yaratan, yaşatan, yöneten rabbimiz Allah (c.c)'a hamdeder, şükreder, Müslümanlıkta örneğimiz Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.)'ya salât ve selam ederiz.

Rabbimiz tembihatta bulunuyor ve uyarıyor. **"Kim izzet istiyorsa bilsin ki, izzetin hepsi Allah'a aittir. O'na ancak güzel kelimeler yükselir, onu da salih amel yükseltir. Kötülükleri planlayanlara gelince, onlar için şiddetli bir azap vardır ve onların planı mahvolur."**(Fâtır Suresi: 10)

İzzet: Kuvvet, üstünlük, aziz olma, şeref ve değerlilik anlamındadır. Bu sıfat Kur'an'da tamamen Allah (c.c.) için kullanılmaktadır. Allah (c.c) mutlak güç sahibidir. Onun gücü karşısında hiçbir gücün varlık göstermesi düşünülemez. Allah kemal sıfatları ile muttasıftır. Allah(c.c) inkârcıların isnat ettikleri acizlik, zillete düşme, evlat edinme, cimrilik gibi birtakım vasıflardan münezzehtir. **"Senin izzet sahibi Rabbin, onların isnat etmekte oldukları vasıflardan yücedir, münezzehtir."** (Saffat suresi:180)

Bir müslümanın bu gerçekler ortada iken beşerin oluşturduğu birtakım güç odaklarına izzet izafe etmesi ve onların kurduğu düzenlere itibar ve iltifat etme-

si düşünülemez. Çünkü mülkün sahibi ve hâkimi Allah'tır. Bizler de onun mülküyüz. O mülkünde ortağı olmayandır ve tek tasarruf sahibidir. Bir insanın kâfirlere izzet izafe etmesi ve onların yanında izzet araması kınanmıştır. **"Onlar ki müminleri bırakıp kâfirleri dost ve yönetici edindiler. İzzeti o kâfirlerin yanında mı arıyorlar? Şüphesiz izzetin tamamı yalnızca Allah'a aittir."** (Nisa suresi: 139)

Günümüzün açmazlarından birisi de, bazı müslümanların ve toplulukların Siyonizm'e, ırkçı emperyalizme ve kurdukları ABD, AB, NATO gibi devlet ve yapılarla izafe ettikleri izzet ve yenilmezlik sıfatlarıdır. Kur'an bu düşünce yapısını kınamış ve şuurlu bir müslümanın bu gibi düşüncelere sahip olamayacağını vurgulamıştır. **"Allah'a ve ahirete iman eden bir toplumu, Allah'a ve resulüne karşı kanun koyanlarla seviştiklerini bulamazsın velev ki bunlar(kanun koyanlar) babaları, oğulları, kardeşleri veya akrabaları olsa da. İşte onların kalplerine imanı yazdı ve onları kendinden bir ruh ile destekledi. Onları altından ırmaklar akan cennetlere ebedi kalmak üzere koyacaktır. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan razı olmuştur. İşte onlar Hizbullah (Allah'ın taraftarı)tır. İyi bilin ki Hizbullah, kurtuluşa erenlerin ta**

kendileridirler.”(Mücadele sure-si: 22)

Batılın gücü izafidir, zahiridir ve kudret Allah'ın elindedir. Gerçekte güç İslam'ın ve müslüman-ların gücüdür. Bu güç ise esasta Allah'ın gücüdür. Bu gücü kimse yenemez. Bizim görevimiz Müs-lümanlar olarak bu gücün erleri olmak ve batıla karşı cihat etmek-tir. **“Kim Allah'ı, resulünü ve iman edenleri dost ve yönetici edinirse şüphesiz Allah'ın tara-fını tutanlar galip gelenlerin ta kendileridir.”** (Maide suresi: 56)

İzzetin bir anlamı da, insanı zillete, alçaklığa, adiliğe, şeref-sizliğe düşmekten alıkoyan bü-tün üstünlükler, yüceliklerdir. Müminler Allah (c.c.) ve resu-lünün emirlerine itaat ettikleri için O'nun yanında üstünlük ve şeref kazanırlar. **“ (Münafıklar): Medine'ye döndüğümüzde, aziz olan, zelil olanı çıkaracak-tır, diyorlar. Hâlbuki asıl izzet, Allah'a, resulüne ve müminlere aittir. Ancak münafıklar bilmi-yorlar.”** (Münâfikûn suresi: 8)

İnsanın özlemi saadet içinde yaşamaktır. İnsanın saadet için-de yaşayabilmesi huzur, barış ve kardeşlik, insan hakları ve hür-riyetler, adalet (hürriyetlerin ça-tıştığı yerde hudutların adaletle çizilmesi) refah, izzet, şeref, onur ve saygınlık ortamında gerçekleşebilir.

Bu Ortamı Sağlayacak Olan Nedir?

Bu ortam ancak İslam ile sağlanabilir. Bu, insanın yaratıl-dığı hikmet ve fitratın gereğidir. Bu hikmetin ve fitratın gereği olarak insan ya esere bakarak müessiri yani Allah'ı bulacak ve saadetin tek çaresi İslam'a sarıla-rak izzet bulup kurtulacak ya da nefesine uyup batıla saplanarak zillete düşüp helak olacaktır. Bu-nun için dünya hayatımız **Hak** ile **Batılın** birbiriyle mücadelesi şeklinde geçmektedir. **“İman edenler Allah yolunda savaşı-yorlar. Kâfirler ise tağutlar (put adamlar) yolunda savaşırlar. O halde şeytanın dostlarına karşı savaştın; şüphe yok ki şeytanın kurduğu düzen zayıftır.”** (Nisa suresi: 76) Bu mücadelenin özün-de Allah'ın kullarını imtihan etme iradesi vardır.

HAK İslam'dır. Her şart altın-da değişmeyen gerçektir. Islah yoludur. Marufu, adaleti, iyiliği emreder. Münkeri, zulmü, kötü-lüğü yasaklar. Bu yolu tarih bo-yunca peygamberler ve onların yolundan yürüyen takva sahibi şuurlu müslüman topluluklar temsil etmişlerdir. Günümüzde bu asıl ve sağlam yolu **Millî Gö-rüş** temsil etmektedir. **Hakkın gayesi:** Bütün insanlığın dünya ve ahiret saadetidir.

BATIL Materyalizm'dir. Her şart altında yanlış olan şeydir. İfsat yoludur. Münkeri, zulmü, kötülü-ğü emreder. Marufu, adaleti, iyili-ği yasaklar. Bu yolu tarih boyunca Şeytan'ın hilelerine aldanıp nefis-lerini ilah edinenler, Nemrutlar, Firavunlar, Ebu cehiller temsil etmişlerdir. Günümüzde bu fasit ve batıl yolu ırkçı emperyalizm, Siyonizm ve onların işbirlikçileri temsil etmektedir. **Batılın gaye-si:** İnsanları ifsat ederek dünya ve ahiret hayatlarını karartmaktır.

Dünya hayatımızı bu şekilde tanzim eden rabbimiz dünya ve ahiret saadetimiz için İslam'ı em-retmiştir. İslam saadetimiz için hem gereklidir hem de yeterli-dir. Çünkü insanın sahip olduğu akıl, irade ve benzeri yetenekler saadet için yeterli olmadığından Allah (c.c) Rahman ve Rahim sıfa-tı gereği **İSLAM'ı** tek mükemmel din ve saadet nizamı olarak gön-dermiştir. Şayet saadet için bu ye-tenekler yeterli olsaydı Allah(c.c) **İSLAM** dinini göndermezdi. Çün-kü Allah (c.c) gereksiz ve lüzum-suz iş yapmaktan münezzehtir.

İslam Allah'ın Rızasıdır, Batıl İse Gazabıdır.

Bu gerçek Kur'an'da şöyle ifa-de edilmektedir: **“...Bugün size dininizi ikmal ettim, (böylelikle) size olan nimetimi tamamladım ve sizin için razı olduğum din olarak İslam'ı seçtim...”**

(Maide suresi: 3) İslam dini dünya ve ahiret saadeti için Allah'ın rızası olarak alternatifi olmayan tek hayat nizamıdır, tek çaredir. **"Kim, İslam'dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden (böyle bir din) asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette ziyan edenlerden olacaktır."** (Al-i İmran suresi: 85) İslam'ı bırakıp batıla uyanların sonu hüsrana olacaktır. **"Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Kıyametin kopacağı gün var ya, işte o gün batıla sapanlar hüsrana uğrayacaklardır."** (Casiye suresi: 27)

İslam ve İnsan

İslam'a dayanmayan hiç bir iş-ten hayır gelmez. İslamsız olmaz. Bu gerçeğin hepimiz tarafından kavranması gerekir. İnsan olarak bizler Rabbimizin bize verdiği nimetleri isabetle kullanarak İslamsız saadetin imkânsız olduğuna gerçekten inanmalıyız.

İbrahim (a.s) kendisiyle tartışmaya giren Nemrut'a "Benim Rabbim hayat veren ve öldürendir." dediğinde, Nemrut; "Ben de hayat veren ve öldürenim." demişti. İbrahim (a.s) bunun üzerine; "Allah güneşi doğudan getirmektedir, haydi sen de onu batıdan getir." dediğinde kâfir Nemrut'un apışıp kaldığını Kur'an bize haber veriyor. (Bakara suresi: 258) Burada Nemrut'un kurduğu düzenin İbrahim (a.s)'in getirdiği tevhide dayanan adil hayat nizamı karşısında birtakım savunma mekanizmalarına rağmen acze düştüğünü, yıkıldığını görmekteyiz.

Şimdi bir nefis muhasebesi yaparak kendimize soralım:

Güneşi batıdan getirmeye gücümüz yeter mi?

Yaşayan insanlar olarak ilimlerimizi toptasak, ne zaman öleceğimizi bilebilir miyiz?

Geceyi gündüz, gündüzü gece yapabilir miyiz?

Güneşi ayın arabasına, ayı güneşin arabasına bindirebilir miyiz?

Dişiyi erkek erkeği diş yapabilir miyiz?

Bu sorulara olumlu cevap vermemiz imkânsızdır. Kuvvet ve kudret sahibi Allah'tır. Yaratmaya, yarattığı üzerinde her türlü değişikliği yapmaya, yok etmeye kadir olan Allah'tır. **"Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır; dilediğine kız çocukları, dilediğine de erkek çocukları bahşeder."** (Şuara suresi: 49)

İnkârcılığı, batılı ve işbirlikçiliği benimseyenlerin Allah'ın bir ihsanı olan İslam'dan daha mükemmel bir şeyi ortaya koymaya güçleri yetebilir mi? Hayır yetmez. Bu hususta bu güne kadar yapılan bütün denemeler hüsrana sonuçlanmıştır, bundan sora da hüsrana sonuçlanmaya mahkûmdur. **"Eğer kulumuz (Muhammed'e) parça parça indirdiğimiz Kur'andan şüphe ediyorsanız haydi onun benzeri bir sure de siz getirin. Allah'tan başka bütün yardımcılarınızı da çağırın; eğer doğru söylüyorsanız. Eğer yapamazsanız -ki elbette yapamayacaksınız- o halde yakıtı, insanlar ve taşlar olan ateşten sakının. O ateş kâfirler için hazırlanmıştır."** (Bakara suresi: 23-24) Çünkü İslam'ın koruyucusu Allah'tır.

İnsanlar bu âlemde Allah'ın verdiği nimetlerden dolayı O'na şükretme veya nankörlük etme yolundan birisini kendi hür iradesiyle seçme hürriyetine sahiptirler. Her insan seçtiği yolun kendisini götüreceği sonuca katlanmak durumundadır.

İslam Allah'tandır ve Onsuz Saadet Olmaz.

İslam insanın lehine ve aleyhine olan durumları bildirir. İnsanın lehine olan şeylere hayır ve maruf

denilirken, aleyhine olan şeylere şer ve münker denilmiştir. İslam insanın fert, toplum ve düzen olarak saadetini sağlayacak her türlü tedbiri almış ve hiçbir konuda boşluk bırakmamıştır.

Dünyadaki imtihanı kazanabilmemiz için din ve ahlakta, ilimde, talim ve terbiyede, iktisat ve ekonomide, siyasette, hukukta İslam'ın ulvi prensiplerini esas almamız emredilmiştir.

İslam'ın amentüsüne bağlanmadan saadet bulmayız. İslam'ın amentüsü; Allah'ın varlığına birliğine inanmak, meleklerle, kitaplarla, peygamberlere, Ahiret gününe, kaza ve kadere inanmaktan oluşan bir sistemdir. Bu sisteme inanıp bağlanmadan yapacağımız hiçbir hayrın karşılığını almamız mümkün değildir.

Ahlak kuralları fert ve toplum olarak birlikte huzur içinde yaşamamızı sağlayan esaslardır. Bir ahlak nizamının arzulanması için İslam'ın ulvi prensiplerini esas almalıdır. İslam'ın ahlak anlayışının temelinde insanı fert, toplum ve düzen olarak korumak vardır. Peygamberimiz **"Ben güzel ahlaklı tamamlamak için gönderildim."** sözüyle görevini belirterek, inananlara da şu telkinde bulunmaktadır. **"Sizin imanca en güzeliniz ahlakça en güzel olanınızdır."** Hz. Aişe validemiz Peygamberimizin ahlakının Kur'an olduğunu bize bildirmiştir.

Günümüzde ferdin toplumla, toplumun fertle, her ikisinin yönetimle, yönetimin her ikisi ile yaşadığı problemlerin temelinde ülkemizde hâkim kılınmaya çalışılan ahlak anlayışının İslam'dan değil batıdan alınmış olması yatmaktadır. Batının ahlak anlayışı çıkar, çatışma, imtiyaz, ötekileştirme, israf ve manevi değerleri yozlaştırma üzerine inşa edilmiştir. İnsanı doğuştan günahkâr sayan, tevhit inancını değil teslis inancını esas alan, ahiret inancını

olmayan bir ahlak anlayışının insanlığa zilletten başka vereceği bir şey olamaz.

Batının ahlak anlayışının geldiği son nokta ile ilgili olarak Mehmet Şevket Eygi 18 Aralık 2010 tarihinde Milli Gazete’deki yazısında bakınız ne diyor. **“İsviçre’de ensesti yasak kılan kanun kaldırılacak, reşit aile fertleri kendi rızalarıyla birbirleriyle cinsel münasebete girebilecekmiş. İğrenç, kusturucu, rezil bir haber... Bu ne demektir? Babası kızını kullanabilecek. Ana oğluya yatabilecek. Kız ve erkek kardeşler karı koca gibi yaşayabilecek...”** Erkeklerle erkeğin evliliğine cevaz veren bir ahlaki zemine sahip batının hangi değeri bizim lehimize.

İslâm, fert ve toplum barışını bozan içki içmek, zina etmek, eşcinsel ilişkiler, kumar oynamak, hırsızlık yapmak, rüşvet almak gibi bütün kötülükleri yasaklamıştır. **“Ey iman edenler! Şarap (sarhoş edenler) kumar, putlar ve fal okları şeytanın işinden olan birer pisliktir, ondan sakının, ola ki kurtulursunuz. Şeytan, şarap (sarhoş edenler) ve kumarla aranızda ancak düşmanlık ve kin bırakmak, Allah’ın zikrinden ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçtiniz değil mi?”** (Maide suresi: 90-91) **“Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o, bir fuhuştur ve kötü bir yoldur.”** (İsra suresi: 32)

İslam ilme, insanın talim ve terbiyesine büyük önem vermiştir. Bunun için köklü esaslar koymuştur. İlim öğrenme ve talim ve terbiye faaliyetlerimizi İslam’ın ulvi prensiplerine göre yürütmemiz, bizleri dünyada da ahirette de saygın bir konuma getirecektir. Batılılar Latinceyi ilim dili haline getirmeye çalışıyorlar. Bunu yaparken hedefledikleri şey insanlığa hizmet etmek, onları cehaletten kurtarıp saadetlerini temin etmek değildir. Bilakis bilimi

kendilerine ait bir ürün haline dönüştürmek ve bu üründen faydalanmak isteyenlere yüksek bedellerle satarak ticaretini yapmaktır. Patent batıların bilimi paraya çevirmek için icat ettikleri bir şeydir. Bu ise batıda bilimin insanlığa fayda için değil çıkar ve menfaat temin etmek maksadıyla yapıldığının delilidir. Biz her şeyimizde ve de talim ve terbiyemizde bu batıyı kendimize örnek aldığımız için çöküyor, çürüyor, eriyor ve kaliteli nesiller yetiştiremiyoruz.

İstanbul Valiliği’nin onayıyla, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve İstanbul Emniyeti Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü’nün İstanbul’un 28 ilçesinde 154 okulda 31 bin 272 öğrencinin katılımıyla 2010 yılı içinde gerçekleştirilen araştırmanın sonuçları eğitim sistemimizin içinde bulunduğu durumu gösteren acı bir belgedir. Araştırma uyuşturucuya tanışma ve kullanma yaşının 14’e kadar indiğini göstermektedir. Her beş öğrenciden biri mutlaka sigara ya da alkol kullanmaktadır. Bu durum eğitimde büyük bir felaketin habercisidir.

Talim ve terbiyemizi İslam’ın ulvi prensiplerine göre yeniden şekillendirmeden bu yıkımı durdurmamız imkânsızdır. Çocuklarımıza ahiret inancını öğretmeli kalbine Allah korkusunu yerleştirmeliyiz.

İktisatta, ticarete, ekonomide batı ürünü anlayışları terk etmeden, faiz belasından kurtulmadan saadete ermemiz hayal olamaz. İslam faizi haram kılmıştır. Faizin haram kılınması Allah’ın bize olan büyük ihsanlarından birisidir. Faiz tarih boyunca Siyonizm tarafından insanlara zulüm aracı olarak kullanılmıştır. Faizi meşrulaştıran hiçbir toplum kendisini helak olmaktan kurtaramamıştır. **“Faiz yiyenler şeytanın çarptığı kimsenin kalktığı gibi kalkarlar. Böyle olması onların: ‘Alışverişi de faiz gibidir’ demelerindendir. Hâlbuki Allah, alış-**

verişi helal, faizi haram kılmıştır. Kime Rabbinden bir öğüt gelir de, faizden vazgeçerse geçmiş onadır ve işi Allah’a aittir. Kim de faizciliğe dönerse, onlar ateş yaranıdırlar ve orada ebedi kalıcıdırlar. Allah faizi yok eder, sadakaları artırır. Allah kâfirlerin hiçbirini, çok günah işleyeni sevmez.” (Bakara suresi: 275-276) **“Eğer böyle yapmaz (faizi bırakmaz) sanız, Allah’a ve resulüne harp (açtığı-nızı) bilin. Eğer tövbe ederseniz ana sermayeniz sizindir. (Böylece) Haksızlık etmemiş ve de haksızlığa uğramamış olursunuz.”** (Bakara suresi: 279)

Ben müslüman’ım diyen herkes bilmelidir ki bu işlerin şakası yoktur. Rabbimiz bizden İslam’ı bir hayat nizami olarak nasıl yaşamamızı istiyorsa öyle yaşamamız gerekir. İslam’ı hayatımıza yansıtmada tek örneğimiz peygamberimiz ve arkadaşlarıdır. Rabbimiz peygamberimizin şahsında hepimizi uyarmaktadır. **“Sen ve seninle beraber tövbe edenlerle birlikte emrolunduğun gibi doğru ol ve aşırı gitmeyin. Çünkü O, yaptıklarınızı görmektedir.”** (Hüd suresi: 112)

Ülkemizde bugün bu gerçeklerin adı Milli Görüş’tür. Bu ülkede yaşayan ve özde bu gerçekleri benimseyen herkesin Milli Görüş’le birlikte hareket edip, bu anlayışı iktidara taşıması inanç sistemimizin, insan anlayışımızın ve vatan sevgimizin gereğidir. Kurtuluşun başka yolu yoktur.

Rabbimizin şu mübarek beyanıyla yazımızı bitirelim. **“De ki: Ey mülkün sahibi Allah’ım, sen mülkü dilediğine verisin, dilediğinden de mülkü çekip alırsın. Dilediğini aziz edersin, dilediğini zelil edersin. Hayır, senin elindedir. Sen her şeye kadırsın. (Âli İmrân sûresi: 26.)**

Geniş Tabanlı Yapılandırıcı Eğitim Sistemi Üzerine Düşünmek ve Bir Mektup

Bir gün ormandaki hayvanlar bir araya gelip "Eğitim şart" dediler ve okul açmaya karar verdiler.

Bir tavşan, bir kuş, bir sincap, bir balık ve yılan balığı yönetim kurulunu oluşturdu.

Tavşan, müfredatta koşmanın bulunmasını istedi.

Kuş uçmanın dâhil olmasını, balık yüzmenin dâhil olmasını istedi ve sincap da ağaca tırmanmanın ve toprak kazmanın mutlaka zorunlu dersler arasında olması gerektiğini söyledi.

Bütün bunları bir araya getirip bir müfredat yaptılar ve bütün hayvanların bu dersleri görmesini istediler.

Tavşan koşu dersinden A alıyor olmasına rağmen, ağaca tırmanmak onun için çok ciddi bir sorundu. Sürekli kafa üstü düşüyordu. Bir süre sonra beyni hasar gördü ve eskisi gibi koşamadı. Artık koşuda A almak yerine, C alıyordu. Ve tabii, ağaca tırmanmada ise her zaman zayıf alıyordu.

Kuş, uçmada çok başarılıydı, ama sıra toprak kazmaya geldiği zaman, o kadar başarılı değildi. Sürekli gagasını ve kanatlarını kırıyordu. Bir süre sonra toprak kazma notu hala F olmasına rağmen, uçuş notu C'ye düşmüştü. O da ağaca tırmanmada çok zorlanıyordu.

Yani insanın ilgi, istidat ve kabiliyetine uygun olmayan, ancak her konudan anlatılan geniş tabanlı bir sistem. Herkes her şeyi görüyor ama herkes her şey olamıyordu. Bu duruma öğretmen ve öğrenci de şaşıırıp kalıyor. Burada öğretmenin metodu, olaylara bakışı ve öğrenciyi düzgün ve doğru yönlendirmesi büyük önem taşıyor.

Balık, yüzmede mükemmeldi ama ne ağaca tırmanabiliyor ne de koşabiliyordu. Ne zaman bunları yapmaya kalktıysa ölecek gibi oluyordu. Sonunda yüzgeçleri zarar gördü ve artık yüzmeyi bile yarım yamalak yapar oldu.

Sonuçta sınıf birincisi olan hayvan her şeyi yarım yapabilen, geri zekâlı yılan balığı oldu. Ancak eğitimciler çok mutluydu, çünkü herkes bütün dersleri görüyordu.

Ve buna “geniş tabanlı eğitim sistemi” dediler.

Acaba günümüzde uygulanan eğitim sistemi böyle bir eğitim sistemi miydi?

Yani insanın ilgi, istidat ve kabiliyetine uygun olmayan, ancak her konudan anlatılan geniş tabanlı bir sistem. Herkes her şeyi görüyor ama herkes her şey olamıyordu. Bu duruma öğretmen ve öğrenci de şaşıp kalıyor. Burada öğretmenin metodu, olaylara bakışı ve öğrenciyi düzgün ve doğru yönlendirmesi büyük önem taşıyor. O nedenle; öğretmen, doğan güneşe benzer. Etrafını aydınlatarak karanlıklara meydan okur. Tereddütte kalmaz. Çünkü öğretmen bilir ki; “Tereddütte kalanlar geride kalır.” Hayatın üstüne gitmezseniz hayat sizin üstünüze gelir. Fakirlik kade-rimiz değil.

“Tek önemli vakit vardır; içinde bulunduğunuz an. O an en önemli vakittir. Çünkü sadece o zaman elimizden bir şey gelebilir.” Tolstoy

Güzel yapmak güzel söylemekten daha güzeldir. Olumlu yönde daima değişim ve harekete geçmek suretiyle zorlukların üstesinden geliriz. Yeter ki, kararlı, azimli ve sabırlı olalım.

Eğitim-Aile ve İletişim

Bir toplumda eğitimin nasıl olması gerektiğine ilişkin cevabı, o toplumun benimsemiş olduğu veya ağırlıklı olarak uyguladığı eğitim felsefesi verir. Bireylerin,

Aile, özellikle yaşamın ilk yıllarında çocuğun gelişimini destekleyen en önemli kurumdur. Araştırmalar ailenin çocuk yetiştirme tutumunun gelişim üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır.

psiko-sosyal açıdan sağlıklı bir şekilde gelişmeleri ve yaşadıkları çevreye uyum sağlayabilmeleri için onlarla olan olumlu sosyal etkileşim oldukça önemlidir.

Sosyal bir varlık olan insanın diğer insanlarla ilişkilerinde iletişim becerileri önemli rol oynar. Etkili bir iletişim becerisine sahip olan birey hem kendisine hem de çevresine kolay bir şekilde uyum sağlayabilir. Bu sayede kendini ayarlayabilmenin yolunu öğrenir ve nerede nasıl davranacağına dikkat eder. Böylece olaylara, durumlara ve geleceğe iyimser bir

Güzel yapmak güzel söylemekten daha güzeldir. Olumlu yönde daima değişim ve harekete geçmek suretiyle zorlukların üstesinden geliriz. Yeter ki, kararlı, azimli ve sabırlı olalım.

bakış açısı geliştirir. İnsanın ilişki sahası, merkezden çevreye doğru gittikçe genişleyen daireler şeklinde ortaya çıkar. Bu dairenin odak noktasında aile bulunur. Aile çevresinde dünyaya gelen insan, doğumdan bir süre sonra anlamak, konuşmak, hareketlere tepki vermek gibi ruhi ve fiziki niteliklerle davranışlar kazanır.

Aile, özellikle yaşamın ilk yıllarında çocuğun gelişimini destekleyen en önemli kurumdur. Araştırmalar ailenin çocuk yetiştirme tutumunun gelişim üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır. Erken yaşta annelere ve çocuklarına sağlanan desteğin onlar üzerinde olumlu etkileri olduğu belirtilmektedir. İnsanın kişiliğini kazanmasına, hayata hazırlanmasına en çok tesir eden çevrelerin başında aile ocağı gelir. İnsanın ömrü boyunca en çok etkisi altında kaldığı bu aile çevresi, insani ilişkilerin başladığı ilk iletişim alanıdır. Aile ocağında ilişkiler uyum içersinde sürdürülüyorsa orada çocuklar huzurlu ve mutludur.

Aile, insan ilişkilerinin sergilendiği bir sahne gibidir. Çocuk, bu sahnede insan ilişkilerinin bütün yönlerini gözlemler ve yaşar. Çocuk dünyaya sadece kendi istekleri açısından bakan bir canlıdır. Eğitimin amaçlarından birisi de çocuğun dünyaya, insanlara ve olaylara sadece kendi istekleri açısından değil de birçok açıdan ve boyuttan bakabilme yeteneğinin geliştirilmesi olmalıdır. İşte ailede çocuğun ilk aldığı eğitim sağlıklı olursa yani bina sağlam atılırsa gerisi daha kolay geliştirilir. O nedenle çocuğu tabiri caizse yönetirken yani yetiştirirken iyi model olmak gerekir. Onun için Şeyh Edebali'nin damadı Osman Gazi'ye yaptığı nasihat son derece önemlidir. Eğitim açısından da bir örneklemdir. Aşağıda alıyorum dikkatle okursak alacağımız çok önemli mesajlar vardır.

Şeyh Edebalî'nin Osman Gazi'ye Vasiyeti

"Ey oğul, artık Bey'sin!

Bundan sonra öfke bize, uysallık sana.

Güceniklik bize, gönül almak sana.

Suçlamak bize, katlanmak sana.

Acizlik bize, hoşgörmek sana.

Anlaşmazlıklar bize, adalet sana.

Haksızlık bize, bağışlamak sana...

Ey oğul, sabretmesini bil, vaktinden önce çiçek açmaz.

Şunu da unutma; insanı yaşat ki devlet yaşasın.

Ey oğul, işin ağır, işin çetin, gücün kula bağlı. Allah yardımcın olsun...

Güçlüsün, kuvvetlisin, akıllısın, kelamlısın! Ama bunları nerede, nasıl kullanacağını bilmezsen sabah rüzgârında savrulur gidersin.

Öfken ve nefsin bir olup aklını yener.

Daima sabırlı, sebatlı ve iradene sahip olasin!

Dünya, senin gözlerinin gördüğü gibi değildir.

Bütün bilinmeyenler, feth edilmeyenler,

Görünmeyenler, ancak sen faziletli ve ahlaklı olursan gün ışığına çıkacaktır.

Ey oğul! Ananı, atanı say! Bereket büyüklerle beraberdir.

İnancını kaybedersen, yeşilken çöllere dönersin.

Açık sözlü ol! Her sözü üstüne alma!

Gördüğünü görme! Bildiğini bilme!

Sevildiğin yere sık gidip gelme!

Ey oğul! Üç kişiye acı: Cahil arasındaki âlime, zenginken fakir düşene ve hatırlı iken itibarını kaybedene.

Ey oğul! Unutma ki, yüksekte yer tutanlar, aşağıdakiler kadar emniyette değildir.

Haklıysan mücadeleden korkma!..."

Okumak ve 'En Sevgili'den Gelen En Uzun Mektup

"Düşünmeden öğrenmek faydasız, öğrenmeden düşünmek tehlikelidir." (Konfüçyüs)

Kitap okumayan ve onlarla dost olmayanlar, hayatı okumada, olup bitenlere ve kendilerine yön vermede zorlanırlar. Günümüzdeki genel insan tipi budur zaten: edilgen, pasif konumda se-

yirci... Fakir halkın ekmek derdinden başka bir şey düşünememesi anlaşılabilir; fakat üniversite gençliği dahî ders notları dışında pek bir şey okumamakta... Okuyan insanlar ise bilinçsizce/gelişigüzel ve yanlış tercihlerle okumaktalar.

Şuurlu ve sağlıklı okuma eylemi olmayınca da, siyasî, içtimâî ve iktisadî bakış açılarından uzak,

dünyası dar ve loş, düşünceleri sığ ve öteye geçmez, özgür ve özgün kimliğini oluşturmamış, hâkim siyasî havaya kapılan insanlar yığını oluşmaktadır... Okumayanların "iki günleri bir"dir, dolayısıyla ziyandadırlar... Okumayanlar kendilerine, olaylara ve hakikatlere yabancıdırlar.

Okuyan insan ise hayatı anlamlandırır, tanımlar, ayakları yere sağlam basar; çünkü ferasetle ve basiretle (isabetli) bakar olaylara... Okuyan, güzelliklere kapı aralar, adım atar, yeni düşünce ve tecrübelerle farklı boyutlar katar yaşamına. Devamlı kendini yeniler ve inançlarını diri tutar. Zihnindeki müphemleri anlaşılır kılar. Çünkü okuyan bilmediğini bilir. Okunacak kitabın seçiminde dikkatli olmalı; herkesi arkadaş edinmediğimiz gibi, kitabın da dost olanını seçmeliyiz. Faydalı bir okuma içinse, okuma esnasında aktif olmalı ve düşünsel melekelerimizi zinde tutmalıyız.

Bu haftaki yazımda Prof.Dr. Mustafa Nutku Bey'in "En Sevgiliden Gelen En Uzun Mektup" başlıklı yazısı konumuzla alakalı olduğu için siz aziz okurlara takdim ediyorum:

"Beş yaşında gözüken küçük çocuk, etrafındaki kendi kendine sessizce bir şeyler okuyan büyüklerine sırayla göz gezdirdi. Sonra, bir an durgunlaştı ve aniden boşalıp:

"-Ben niçin okuyamıyorum?" diye hıçkırıklarla ağlamağa başladı.

Büyükleri, şefkatle onu teskinle çalıştılar.

Aslında ne kendisinin ne de büyüklerinin, bu mevzuda bir hatasından veya ihmalden bahsedilemezdi. Genellikle çocuklar okuma-yazmayı, altı yaşını bitirdikten sonra kaydoldukları ilköğretim okulunun birinci sınıfındayken öğrenirlerdi. Okula gidememiş erkekler askerdeyken, kadınlar ise okuma-yazma kurs-

**Kitap okumayan
ve onlarla dost
olmayanlar,
hayatı okumada,
olup bitenlere
yön vermede
zorlanırlar.**

larında okur-yazar hale gelirlerdi. Fakat gene de, o küçük çocuğun : "Ben niçin okuyamıyorum?" diye hıçkırarak ağlaması, insana tesir ediyor ve bir şeyler anlatmağa çalışıyordu.

Bir köy ilkokulu öğretmeni, talebelerini okumaya ve yazmaya alıştırmak için; "Bulduğunuz her yazıyı okuyun ve bulduğunuz her boş kağıdı yazıyla doldurun.." tavsiyesini tekrarlamış.

İslâm'ın ilk emrinin "Oku!" olduğunu bilen çoktur: "Yaratan Rabbi'nin adıyla (ve Rabbin adına) oku." (Alak Suresi, 96/1). Bu ayette, "Neyi?" sorusunun cevabı olacak bir nesne bulunmadığından, O'nun rızasına uygun olan bütün okumaları da içine almaktadır. Bulduğu her yazılı kâğıdı okumanın Allah'ın (c.c.) "Oku!" emrine dâhil olduğunu söyleyebilmek, mümkün değildir. Ancak, bu tavsiyenin okuma-yazmağa karşı direnci kırmak ve köy ço-

cuklarının bu mevzudaki atâletini gidermeğe faydası olabilir.

Bütün mülk, tesir, fiil, Allah'a (c.c.) aittir. İnsanın elindeki ve onunla dünya hayatı boyunca imtihan olduğu tek şey: "Seçmek"tir (irade-i cüz'iyyesi ile). Her şeyi okumamalıdır. Okumak, akıl midisini doldurmaktır. Mideye her şey, rastgele doldurulmaz; seçim yapmak şarttır. Çünkü doldurulan şeylerin bazıları gıda olsa da; bazıları zehir, bazısının hazmı güç, bazıları da obezite (şişmanlık) yapıcı olabilir.

İnsanın okumağa en fazla istek duyabileceği yazılı metin: "Sevgiliden gelen mektup"tur. Okuma biliniyorsa; bu mektup, kalp atışı hızlanarak, yudum yudum içer veya teneffüs eder gibi okunur, koklanır, öpülür, muhafaza edilir. Okumasını bilmeyen bir ana, sevgili oğlunun askerden veya uzak bir yerden gönderdiği

mektubunu alınca ne kadar çok sevinir; eline alır, öper, koklar, satırları üzerinde göz gezdirir ve hemen onu kendisine okuyacak birini bulup, okunanları sevgi gözyaşlarıyla dinler. Sevdiklerinden gelen mektupları bizzat kendisi okuyabilmek için okuma kursuna giden yaşlı analar da çoktur.

Düşünecek olursak, Allah'ın (c.c.) mâsivâsını (O'nun haricindekileri); Allah'ın (c.c.) hüsün, kemâl ve ihsânının gölgelerinin gölgesi, mecazî ve çok küçük tecellileri için sevip, o muhabbet sebebi sıfatların asıllarına en yüksek derecede sahip olan Allah'ı (c.c.) sevmekteki ihmalkârlık ve O "Hakikî Sevgilinin bize gönderdiği uzun mektubu olan Kuran'a karşı alâkasızlık; ne kadar tezât, haksızlık, vefasızlık, katı kalplilik ve yabanîlik değil midir?

* Yıldız Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi
sudogan@yildiz.edu.tr

Şuurlu Eğitim (2)

İslami anlayışta eğitimin aşamaları şöylece sıralanabilir:

Tebliğ: Duyurma, bildirme, anlatma. Hikmetle ve güzel öğüt. Eğitimin ilk aşamasıdır.

İrşat: Doğru yola, Hak ve hakikate davettir. İyiliği tavsiye, kötülükten sakındırmadır.

Hidayet: Küfür, şirk ve sapıklıktan kurtularak aydınlık ve doğru yola girmek için rehberlik yapmaktır.

Cihad: Çalışmak, uğraşmak, didinmek, çabalamak, gayret etmektir. Hayatın her anında, bütün gücümüzle, hep birlikte mücadele etmektir.

Tevbe: Yapılan yanlışların farkına varıp geri dönmek, pişman olmaktır.

Sabır: Aklın ve dinin uygun gördüğü yolda devamlı olmaktır. Acıya, zorluğa, sıkıntıya karşı dayanmak ve direnmektir.

Tevekkül: Allah'a güvenme ve alınması gereken tedbirleri aldıktan sonra O'nun hükmünün mutlaka meydana geleceğine inanmaktır.

Kalpleri Isındırma: Aşamalı (tedrici) bir metotla, kolaylaştırıp zorlaştırmadan, gerekirse zamana yayarak alıştırmaktır.

Zikir ve Dua: Allah'ı çok anma, ona yalvarma ve ondan istemedir. Bunu düzenli olarak, sık sık ve çokça yapmak gerekir.

Takva: Titizliktir. Şüpheli şeylerden sakınmak ve kaçınmaktır. Yanlışla düşmemek için çok dikkatli olmaktır.

İhlâs: Gösteriş ve riya amacıyla yapmamaktır. Kalp temizliğine dikkat etmektir. Kötülüklerden arınmadır.

İbadetler: İtaat ve boyun eğerek kulluğunun bilincine varmaktır. İç huzuruyla yakınlaşmaktır. Günahlardan ve azgınlıktan alıkoyar.

Nefs Tezkiyesi: Nefsin arzu (şehvet) ve öfke (gazap) yetilerini aklın kontrolünde denge halinde tutmaktır.

Samimiyet: Niyetin sahih olmasıdır. Başka bir amaçla değil, yalnızca Allah için istemektir.

Tefekkür: Hak ve hakikati tanımak için aklın ve kalbin harekete geçirilmesidir. Öz eleştiri yaparak eksiklerimizi hatalarımızı tespit edip düzeltmeye çalışmaktır.

Resulullah Efendimiz (s.a.v), öğretmen olan sahabelerden Mirdas (r.a)'a bazı tavsiyelerde bulunurken; yine başka bazı hadis-i şeriflerinde de çocuklarına veya kendisine eğitilmek üzere emanet edilenlere karşı nasıl davranmaları ve nelere dikkat etmeleri gerektiğiyle ilgili şunları buyurmuştur;

“Ey Mirdâs! Kur'an öğretmeye karşılık herhangi (maddi) bir şart koştuktan ve inceltilmiş ekmek almaktan sakın!”

“Ey Mirdas! Üçten fazla vur-maktan sakın. Eğer üçten fazla vurursan Allah kıyamet günü sana kısas uygular.”

“Bu ümmetten üç çocuğun eğitimini üzerine alan bir öğretmen, bunların zengin ve fakirine yan yana eşit olarak ders vermezse, kıyamet günü hainlerden haş-redilir.”

“Kim bir kula Allah'ın kitabından bir ayet öğretirse, O artık onun efendisidir, onu (yardımsız) tek başına bırakmaz ve kendini (hiçbir şeyde ve yerde) ona tercih edemez.”

“Kim bildiği bir ilmi, kendisinden sorulduğunda gizlerse, Allah'ta onu ateşten bir gem ile gemler.”

“Kim birine bir ilim öğretirse, onunla amel edenin ecrini, öbürünün ecrinden hiçbir şey eksiltmeksizin alır.”

“İlim, üstattan öğrenilir.”

Nahl süresinin 43.ayetinde ise; “Eğer bilmiyorsanız zikir ehline (âlimlere, bilginlere) sorunuz” buyurmuştur.

Öğretmenliği sanat ve ideal olarak görmeyip, sadece bir meslek olarak alırsak; para kazanmak ve geçimini sağlamak için yapılan işlerden bir iş gibi algılanır ve saygınlığı kalmaz. Hizmet, ideal, sanat yönleri ve “kutsallığı” unutulur.

İslâm tarihinin ilk öğretmeni olan Musab bin Umeyir (r.a)'ın örnek hayatını özellikle genç öğretmenler çok iyi öğrenmelidir. Resulullah Efendimiz (s.a.v), Musab bin Umeyir (r.a)'ı Medine'ye; “Medinelilere Kur'an'ı okumasını, İslâmın emir ve yasaklarını öğretmesini, namazlarını kıldırmasını”

**İnsanın eğitimi;
doğuştan
sahip olduğu
eğilimlerin,
özelliklerin,
yetilerin ve
yeteneklerin;
kendisi veya
çevre unsurları
olan ailesi,
arkadaşları,
öğretmenleri ve
diğer eğitimciler
vasıtasıyla ve
yardımıyla açığa
çıkartılması,
harekete
geçirilmesi,
ıslah edilmesi ve
öğretilmesi ile
mümkün olur.**

emrederek öğretmen olarak göndermiştir.

İnsanın eğitimi; doğuştan sahip olduğu eğilimlerin, özelliklerin, yetilerin ve yeteneklerin; kendisi veya çevre unsurları olan ailesi, arkadaşları, öğretmenleri ve diğer eğitimciler vasıtasıyla ve yardımıyla açığa çıkartılması, harekete geçirilmesi, ıslah edilmesi ve öğretilmesi ile mümkün olur. Hem mümkündür, hem de gerekli. Eğitilmeyen insanın doğal ve yalın haliyle dünya hayatına uyum sağlaması, gelişmesi, değişmesi ve olgunlaşması (kemale ermesi) mümkün değildir. Ahireti kazanması da çok zor olur.

İnsanın doğasını, yaratılışında sahip olduğu eğilimlerini, özelliklerini, yetilerini ve yeteneklerini tanımadan ona uygun bir eğiti-

Allah insanı iki boyut üzere yaratmıştır. Birisi zahirî boyutu (bedeni), diğeri de batinî boyutu (Ruh, nefs, kalp, gönül). İnsanın bu iki boyutunu da tanımaya gayret edeceğiz ki mutluluk ve huzura ulaşabilelim.

mi ortaya koymak da çok zordur. Öncelikle "İNSANI" tanımak gerekir. İnsanın "kendisini" tanıması gerekir. Ancak bundan sonra çevreyi, Kâinatı, Yaratıcıyı ve Ahireti tanımaya çalışmak; Hak ve hakikati arama yolculuğuna çıkmak mümkün olur.

İnsan ruhunun hakikatini tanımayanın, ahiretin ahvalini basiret üzere bilmesi mümkün değildir. İnsanın kendi nefsinin tanımada Allah Teâlâ'yı gereği gibi tanıması da mümkün değildir. O halde; insanı tanımak Allah Teâlâ'yı ve ahireti tanımanın anahtarıdır.

"Hakikati anlayıncaya kadar varlığımızın belgelerini onlara hem dış dünyada, hem de kendi içlerinde göstereceğiz." (Fussilet-53)

İmam-ı Gazali'nin bu konularda aşağıda belirtilen tavsiyeleri bize yol gösterebilir:

İnsanın; kendi kendisinin hakikatini, niçin yaratıldığını, dünyaya ne yapmak için geldiğini, mutluluk ve bedbahtlığın hangi işlerde olduğunu düşünmesi gerekir. Eğitimcilerin de eğitilenin dikkatini bu konulara yönlendirmesinde fayda vardır.

Peygamberlere "İnsanlara akıllarının alacağı şekilde söyleyin!" buyrulmuştur. Peygamberlerin bazılarında da; "Bizim sıfatlarımızdan, insanların anlayamayacakları şeyleri söyleme. Çünkü onu anlamaya takat getiremezler. Bu defa inkâr edip helâk olurlar" şeklinde vahiy nazil olmuştur.

Allah insanı iki boyut üzere yaratmıştır. Birisi zahirî boyutu (bedeni), diğeri de batinî boyutu (Ruh, nefs, kalp, gönül). İnsanın bu iki boyutunu da tanımaya gayret edeceğiz ki mutluluk ve huzura ulaşabilelim.

İnsanların batinî sıfatları; hayvanlar, yırtıcılar, şeytanlar ve meleklerin sıfatları gibi olabilir. Bunlar bilinmezse insanın kendi mutluluğunu bilmeye gücü yet-

mez. Çünkü her birinin ayrı gıdası ve ayrı mutluluğu vardır.

İnsanın eğitimi, en güzel şekilde planlanıp eğitimcilerin yardımı ve desteğiyle yürütülmeli. Uzman eğitimciler; eğitilene çok iyi tanıdıktan sonra uygun bir eğitim programıyla, gerekli teknikleri ve metotları kullanarak ve titiz bir planlama ile amaçlarına ulaşmaya çalışırlar. Eğitilenin meraklı, istekli ve gayretli olması da elbette çok önemlidir. Fakat iyi bir eğitimci merak, istek ve gayret oluşturmada da eğitilene en büyük yardımcıdır. Eğitimin "verileceği" mi yoksa "alınacağı" mı konusu da hep tartışılmıştır.

İnsanın doğası eğitime yatkın olduğundan, bu işi yapacak olanın ilgilendiği kişinin, insanın, hem genel, hem de özel durumlarını çok iyi bilip, tanıyıp ona göre program, metot, teknik plan ortaya koyması başarısını artıracak, hedefine ulaşmasını kolaylaştıracaktır.

Terbiye, insanın doğuştan doğal olarak sahip olduğu özellikler bütününe ilk yakın çevresi olan ailesi tarafından harekete geçirilmesi ve şekillenmesiyle başlar. Resulullah Efendimiz (s.a.v) : "Her doğan fıtrat (doğal eğilimler) üzere doğar. Daha sonra anne ve babası onu Yahudi, Hristiyan ve Mecusi yapar." buyurarak; anne, baba ve yakın çevrenin yürüttüğü ilk terbiyenin önemini vurgulamaktadır. Daha sonra okul ve daha başka ve geniş çevre şartları, eğitim programları ve anlayışları devreye girer ve daha etkili olurlar.

Onun için çocukların yetiştikleri aile ve arkadaş grupları, okudukları okullar, oturdukları evin mahalle sakinlerinden alacağı terbiye çok önemlidir. Elbette hepsinden önemlisi bizi terbiye eden, eğiten RABBİMİZİN terbiyesidir. Resulullah Efendimiz (s.a.v) ne güzel buyurmuş : "Beni Rab-bim terbiye etti. Ne güzel etti."

18. MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRASININ ARDINDAN

Bir Millî Eğitim Şûrası daha geride kaldı. 01-05 Kasım 2010 tarihleri arasında Ankara Kızılcahamam'da toplanan 18. Millî Eğitim Şûrası sona erdi. Millî Eğitim Bakanlığının en yüksek danışma kurulu olan Şûra Genel Kurulu çalışmalarına tabii üye olarak 95, belirlenen üye olarak 457, davetli üye olarak 157 olmak üzere toplam 866 kişi katıldı. Millî eğitim sistemimizi bilimsel, teknolojik ve sosyal gelişmelere uygun olarak yeniden yapılandırmak ve geliştirmek amacını güden 18. Millî Eğitim Şûrasının gündemi "EĞİTİMDE 2023 VİZYONU" idi. Müzakere başlıkları ise şöyle sıralanmıştı:

- Öğretmenin Yetiştirilmesi, İstihdamı ve Meslekî Gelişimi
- Eğitim Ortamları, Kurum Kültürü ve Okul Liderliği
- İlköğretim ve Ortaöğretimin Güçlendirilmesi, Ortaöğretime Erişimin Sağlanması
- Spor, Sanat, Beceri ve Değerler Eğitimi
- Psikolojik Danışma, Rehberlik ve Yönlendirme

18. Millî Eğitim Şûrası atmosferine 5 Mayıs 2010 tarihinde yayımlanan yeni Millî Eğitim Şûrası Yönetmeliği ile girmiştik. Ardından il komisyonları ve bölge çalıştayları gelmişti. Bu süreçte gösterilen kimi tepkiler Şûra sırasında da devam etti. Tepkilerin bir bölümü endişe ve hassasiyetten olsa da bir bölümü tamamen vehim ve önyargılara dayanıyordu. Nitekim daha Şûranın başında bol üyeli bir Eğitim Sendikası şûra komisyonlarından çekildi. Onlara göre Şûra çalışmaları bilimsellik,

demokratiklik, laiklik gibi evrensel(!) temel ilkelerden yoksundu.

18. Millî Eğitim Şûrası yapıldığı yer bakımından bir ilkti. MEB Şûra Salonu ve Başkent Öğretmenevinde yapılması beklenen Şûra ilk kez özel bir otelde gerçekleştirildi. Bilinen kurumsal kimliğiyle Kızılcahamam Asya Termal Tesisleri şûraya ev sahipliği yaparken, Ankara-Kızılcahamam arasında (77km) servisler ve resmi araçlar mekik dokudu. Millî Eğitim Bakanlığının son yıllarda yaptığı

önemli toplantı ve çalışmaları büyük otellerde yapma geleneği bir kez daha kendini gösterdi...

Şûradan kim, ne bekliyor du bilemeyiz ama şûranın farklı kesimlerce farklı yorumlanması beklentilerle alâkalı galiba. Kararlar üzerinde fırtına koparılacak ya da göklere çıkartılacak bir durum yok ortada. Resmî olarak kararlar henüz yayımlanmış değil. Bugünlerde Talim ve Terbiye Kurulunda redaksiyonu yapılan karar metni bakan onayı için Sn. Nimet ÇUBUKÇU'ya gönderilecek, 4 ay içinde de Tebliğler Dergisi'nde yayımlanacak. Ardından Bakanlığımızın stratejik planındaki öncelik sırasına göre kısa, orta ve uzun vadede hayata geçirilmeye çalışılacak.

Sayın Bakanın kapanış konuşmasına göre 18. Millî Eğitim Şûrasında 220 karar alındı. Müzakere başlıklarından "Öğretmenin Yetiştirilmesi İstihdamı ve Meslekî Gelişimi" konusunda 33 karar alınırken, verilen 37 önergeden 15'i kabul edildi. "Eğitim Ortamları, Kurum Kültürü ve Okul Liderliği" konusunda 61 karar alınırken verilen 45 önergeden 16'sı kabul edildi. "İlköğretim ve Ortaöğretimin Güçlendirilmesi, Ortaöğretime Erişimin Sağlanması" konusunda 46 karar alındı ve verilen 94 önergeden 56'sı kabul edildi. "Spor, Sanat, Beceri ve Değerler Eğitimi" konusunda 46 karar alındı ve verilen 53 önergeden 13'ü kabul edildi. "Psikolojik Danışma, Rehberlik ve Yönlendirme" konusunda da 34 karar alınırken verilen 25 önergeden 9'u kabul edildi. Önergelerin görüşülüp tartışılması için gerekli demokratik ve akademik ortamın sağlıklı işlediği gözlemlendi.

Şûrada alınan bazı kararlar kamuoyunda çok ilgi gördü, tartışıldı ve tartışılmaya devam edecek. Öncelikle "zorunlu eğitimin ortaöğretime kapsaması" meselesi. 8 yıllık zorunlu eğitimin 1+4+4+4=13 (1 yıl okul öncesi,

4 yıl ilköğretim I. kademe, 4 yıl ilköğretim II. kademe ya da ortaokul, 4 yıl ortaöğretim) şeklinde yapılması düşünülüyor. Ortaokul binalarına dönülmesi ve ergenlik çağına giren/girmekte olan öğrencilerle minik öğrencilerin aynı binada eğitim görmelerinin sınıncaları nicedir dillendiriliyordu.

Kademeli zorunlu eğitim, meslek liselerinin ve özellikle İmam Hatip Liselerinin önünü açacak, geleceğini rahatlatacak gibi görünüyor. 8 yıllık zorunlu eğitimin bile tam anlamıyla yapılamadığı ülkemizde 13 yıllık zorunlu eğitimin hayata nasıl geçirileceği zor bir konu ama her halükârda meslekî eğitim bu işten kârlı çıkacak. Meslekî ve teknik eğitimin genel eğitim içerisindeki payının üçte bir olduğu Türkiye'de (Avrupa ülkelerinde bu oran üçte iki) bu karar hayata geçirildiğinde Avrupa normlarına yaklaşılabileceği muhtemeldir. Son dönemde genel liselerin Anadolu Lisesine dönüştürülmesi süreci de devam ediyor. 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılında uygulanmaya konulması planlanan projeye göre ise sınavlarda başarı gösteremeyerek herhangi bir Anadolu Lisesi'ne kayıt yaptıрма hakkı kazanamayan öğrenciler meslekî eğitim veren liselere yönlendirilecek. Devrim niteliğindeki "13 yıllık zorunlu eğitim kararının" bir anda hayata geçirilmesi zor olduğundan bu tür ön düzenlemelerle geçiş sağlanacak gibi gözüküyor. Hatırlanacağı üzere 8 yıllık zorunlu eğitim de 70'li yıllardan itibaren Millî Eğitim Şûraları ve Beş Yıllık Kalkınma Planlarında görüşülerek kararlaştırılmış; 28 Şubat sürecinde de malum çevrelerce bu kararın "kesintisiz" biçimiyle hayata geçirilmesi istenmişti.

"Öğretmenin Yetiştirilmesi, İstihdamı ve Meslekî Gelişimi" başlığında sözleşmeli-kadrolu öğretmen tartışması yaşandı. Komisyonlardan çıkan öğretmenlerin sözleşmeli olarak istihdam

edilmesi kararı genel kurulda kadrolu olarak değiştirilse de resmi karar metninde durum netlik kazanacak. Eğitim camiası öğretmen ve derslik açığının ivedilikle kapanmasından ve eğitim çalışanlarının kadrolu olarak çalıştırılmasından yana.

Bir başka karar ise özel okulların teşvik edilmesi ve bu kapsamda devlet okullarına giden öğrencilerin maliyetinin yarısının, özel okullara öğrenci gönderen ailelere destek olarak verilmesi. Benzer bir karar (10 bin öğrencinin özel okullarda okutulması) önceki yıllarda alınmış ama yargı engeline takılmıştı.

Bu başlıkta önemli bir karar da öğretmen yetiştirilmesi için bir planlama yapılması gereği ve bu işle görevli olarak MEB ve YÖK'ün belirlenmesi olmuştur. Malum her ile açılan üniversite ve her üniversiteye açılan eğitim fakülteleri neticesinde yüz binlerce öğretmen adayı insan birikti. Sınırlı sayıda yapılan öğretmen alımları sonucunda bu kadar mezunun nasıl iş bulacağı büyük bir sorun.

"Eğitim Ortamları, Kurum Kültürü ve Okul Liderliği" başlığında alınan kararlar uygulanırsa okulların fiziki sorunları çözülecektir. Derslik sayısının artırılması ve sınıf mevcutlarının ideal sayı olan 20-25'e çekilmesi kararı zor uygulanacağından özel okulların sayılarının artırılması ve devletin bazı öğrencileri burslu olarak özel okullara göndermesi karar altına alınmıştır. Kaynakların etkin kullanımı ve fırsat eşitliği bakımından takdir eğitim camiasının.

"İlköğretim ve Ortaöğretimin Güçlendirilmesi, Ortaöğretime Erişimin Sağlanması" başlığında dikkat çeken en önemli karar Millî Güvenlik dersinin askerler tarafından değil branş öğretmenleri tarafından verilmesi. Trafik dersine polislerin, sağlık dersine doktorların girmediği düşünülürse karar doğal. Bir başka önemli

karar da ortaöğretimde haftalık ders saatlerinin azaltılması, teneffüs süresinin uzatılması ve ortaöğretim kurumlarında sınıf geçme yerine ders geçme sistemi getirilerek öğrencilere daha erken bitirme imkânı sağlanması. Buna göre 9. ve 10. sınıflarda not ortalaması 85 olan öğrenciler, 11.sınıfta başarılarını devam ettirirse erken mezun olabilecekler. Bir başka tasarı da tüm ortaöğretimde sınıf geçme notunun 2.5 yapılması (mevcut durumda sınıf geçme notu fen liselerinde 3.5, Anadolu liselerinde 3).

“Spor, Sanat, Beceri ve Değerler Eğitimi” kapsamında da önemli kararlar var. İlk karar müzik ve görsel sanatlar derslerinin ders saati sayısının ilköğretimde arttırılması ve ortaöğretimde de

zorunlu hale getirilmesi. Bir diğer karar da din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin çoğulcu bir anlayışla tüm öğretim kurumlarında daha etkin olarak okutulması kararı. Bu bağlamda ilköğretim 4. sınıftan itibaren zorunlu ders olarak okutulan Din dersi, seçmeli olmasıyla birlikte ilköğretim 1, 2, ve 3. sınıflarda da okutulmaya başlanacak ve ilköğretim 4. sınıftan itibaren de haftalık 2 saat olan ders sayısı 3 veya 4 saate çıkarılacak. Diğer yandan “Alevî açılımı” kapsamında din derslerinin, zorunlu okutulacak “Din Kültürü” ve seçmeli okutulacak “Din bilgisi” şeklinde ikiye ayrılması çalışması ayrıca devam ediyor.

“Psikolojik Danışma, Rehberlik ve Yönlendirme” başlığında Psikolojik Danışma ve Rehberlik

(PDR) alanında kullanılacak kültürümüze özgü psikolojik ölçme araçları geliştirecek, akademik, bağımsız “ulusal test geliştirme” veya “ulusal ölçme ve değerlendirme” olarak isimlendirilebilecek bir birim kurulması kararlaştırılmıştır. Bu karar eğitimin millileştirilmesi yönünde olumlu bir adımdır. Yirmi milyona yaklaşan öğrenci kitlesinin Batı eğitim felsefesi normlarının rehberlik ve yönlendirilmesinin yerine millî dinamiklere dayanarak rehberlik ve yönlendirme yapılmasında büyük fayda ve zaruret vardır.

Tüm bu kararların yanında öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi ile ilgili kararlar kamuoyunda daha çok ses getirdi her nedense. Yani öğretmenlere öğretmenler gününde bir maaş ikramiye verilmesi ve ek ders ücretlerinin 12 Liraya çıkarılması meselesi. Öğretmenler bu tür haberlerin temenniden öte bir anlam ifade etmediğini çok iyi biliyor. Çoğu medya ise eğitimin ve öğretmenlerin hatta Şûranın tek gündemi parasal konularmış gibi haberler yapmaya devam ediyor. İşin ilginç öğretmenler çevresine, eşine-dostuna böyle bir ikramiye almadıklarını ve ek ders ücretlerinin artırılmadığını bir türlü inandıramıyor.

18. Millî Eğitim Şûrası’nda eğitimin her alanında çok sayıda karar alındı. Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı çerçevesinde bu kararlardan bazıları hayata geçirilecek. Şûra’yı düzenleyen Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına ve Şûra’ya katkı yapan herkese teşekkür etmek gerek. Bu kararları tek tek ele alamayacağımızdan bazı önemli kararlara değindik. Kararlar resmî olarak yayımlandığında daha çok konuşacağız ve tartışacağız. Dileriz bu kararlar ülkemiz ve milletimiz için hayırlar getirir. Şuurlu nesiller yetiştirmek sevdasındaki biz şuurlu öğretmenler Şûra kararlarının takipçisi olmaya devam edeceğiz.

OSMANLI'DA MEDRESELER

Osmanlı'da "eğitim" dediğimiz zaman ilk akla gelen medreselerdir. Medreseler sadece Osmanlının değil, tüm İslam medeniyetinin en önemli eğitim kurumudur. İslam tarihinde bilinen ilk eğitim kurumu Ehli Suffe'dir. Bu eğitim Mescid-i Nebevî'de yapılmıştır. Bundan dolayı ilk camiler hem ibadet-hane hem de eğitim kurumu olmuştur. Buralarda Kur'an, Hadis, dil ilimleri okutulurdu.¹ Daha sonraları bunlara mantık, aritmetik, hendese, tıp, ziraat gibi dersler de eklenmiştir. İlk medrese olarak Selçuklu Devleti'nin büyük veziri Nizamülmülk'ün açtığı medreseler bilinir. Bu medreseler; talebenin okuması, yatıp kalkması, ibadet yapabilmesi göz önüne alınarak inşa edilmiştir.

Medresede ders veren hocalara "müdris" denir.² Medreseden mezun olan öğrenciye diplo-

ma yerine geçen "İcazet belgesi" verilirdi. İlk dönemlerde müdris ile talebe arasında ayrım yoktu. Ders veren bir müdris bir başka âlimden ders alabiliyordu. Bu durum ilmi hareketliliği sağlıyor, aynı zamanda ilmin gelişmesine yardımcı oluyordu. Böyle bir durum eski Yunanda Sokrates'in çevresinde mevcuttu. Ayrıca bir âlim başkalarının derslerine gider, ona sualler sorardı. Böylece ilmi bir tartışma ortamı oluşur, talebeler de tartışmalara katılabilirdi.³

Medreselerde, ilk dönemlerde eğitim kişisel terbiye ve yücelme olarak algılanırdı. Bundan dolayı hoca ile talebe arasında gönüllülük esasına dayanan bir ilişki vardı. Ücret-para mevzu bahis

olmazdı. Yaygın kanaat eğitimin para ile olmaya-çağı yönündeydi. Müdrislerin para karşılığı ders vermesinin caiz olup olmadığı uzun süre tartışılmıştır. Müdrisin para talep etmemesi fakat verilirse kabul edebileceği kaydedilmiştir. Para kabul etmeyen müdrisler övülürken, diğerleri aç gözlülükle suçlanmıştır. Müdrislerin aylıkları hükümdarlar, vakıflar ya da hayırsever Müslümanlar tarafından karşılanmıştır. Herhangi bir ücret almadan ders veren geçimini sağlamak için kunduracılık, çilingirlik vb. yapan müdrisler de vardır.⁴

Eğitimin, kişisel terbiye ve yücelme olarak algılandığı dönemlerde ilimde gelişme yaşanmış ve büyük âlimler yetişmiştir. Ancak yükselmek, unvan elde etmek ve bir meslek sahibi olmak amaçlı yapıldığı dönemlerde tılsım bo-

zulmuş ve ilmi gelişmede durgunluk yaşanmıştır.

İlk Osmanlı medresesi Orhan Gazi döneminde İznik'te açılmıştır. Fatih döneminde açılan Sema-niye Medreseleri ile asıl kurumsal yapısına kavuşmuştur.⁵ Osmanlı Devletinde devlet adamları ilme ve eğitime destek vermişler, destek verilmesini de teşvik etmişlerdir. Bundan dolayı İran, Maver-ünnehir, Mısır, Suriye gibi çeşitli kültür merkezlerindeki âlimler kalkıp Anadolu'ya gelmişlerdir.⁶

Osmanlının ilk dönemlerinde, büyük müderrisler belli kültür merkezlerine gider, eğitimin tamamlar ve geri dönerlerdi. Tefsir ve Fıkıh alanında daha çok Mısır ve İran'a, matematik alanında ise Türkistan'a özellikle Semerkant'a gidilirdi.⁷

Dini ve Fenni İlimlerde Denge

Osmanlı medreselerinde verilen eğitim iki temel başlık altında toplanabilir: "Makasid" ilimleri ve "Vesail" ilimleri. Birinci gruba Kur'an, Hadis, Fıkıh, Tefsir, Ahlak gibi ilimler girerken, ikinci gruba mantık, belagat, matematik, hey'et, tarih, coğrafya gibi edebi ve akli ilimler dâhildir. Birinci grup ilimleri amaç edilendir. İkinci grup ise maksada ulaşmaya ve süre ile olan aracı ilimlerdir.⁸

Medreseler, İslam tarihinde dini ve ilmi birikimin geleceğe taşınmasını sağlamışlardır. Bugün eğer dini ve ilmi metinler-kitaplar günümüze kadar ulaşmışsa bunu medreselere borçluyuz.

Medreselere ağır eleştiriler getirenlere şunu sormak lazım: İslam tarihinde yetişmiş meşhur ilim adamları hangi okullarda okumuştur. Gazali, İbn-i Rüşd, Farabi, İbn-i Sina, Ali Kuşçu, Molla Fenari, Kayserili Davud, vb. kuşkusuz verecekleri cevap; "Medreseler" olacaktır.

İkinci soruyu soralım; İslam dünyasında ilmi gelişmenin zirveye çıktığı dönemlerde (Abbasi-

ler - Endülüs Emevileri – Selçuklular – Osmanlılar) bu gelişmeyi sağlayan ilim merkezleri, medreseler değil midir? Eskiye karşı çıkmak marifet değildir. Eski, eski olduğu için atılmaz, lüzumsuz olduğu için atılır. Yeni de yeni olduğu için alınmaz, lüzumlu olduğu için alınır.

Bugün medreseler yoktur. Tamamen batı örnek alınarak kurulmuş ve matematik, fen dersleri ile donatılmış okullar vardır. Buna rağmen medreselerin yetiştirdiği çapta büyük ilim adamlarımız çıkmamıştır. Osmanlı ve Selçuklu dönemlerindeki ilmi gelişmişlik düzeyine de ulaşamamıştır. Kuşkusuz insanlığın gelişmesi ve saadeti için tek başına dini ilimler yeterli olmadığı gibi tek başına fenni ilimler de yeterli değildir. Bugün fenni ilimlerde çok gelişmiş olan büyük devletler insanlığa huzur getirememişlerdir.

Anlamayı, Rivayete (Ezbercilik) Öncelemek

Medreselerde verilen eğitimin ezberciliğe dayandığı dönemlerde durgunluk yaşanmış, anlamaya (yoruma) ağırlık verildiği zamanlarda ise gelişme yaşanmıştır. Eğitim sadece geçmişin birikimini geleceğe taşımak değildir. Aynı zamanda bize ulaşan bilgi birikimini yorumlayarak, geliştirerek ve zenginleştirerek gelecek nesillere aktarmaktır. Bir başka ifadeyle derin anlayış ve kavrayışı ezberciliğe tercih etmek gerekir. Geleneksel bir dille söylersek dirayeti rivayete öncelemek gerekir. Medreseler bunu yapabildiği dönemlerde ilmi sahada gelişmeler yaşanmıştır. İlimin papağan gibi ezbercilik yapmaktan ibaret olduğunun zannedildiği dönemlerde geri kalmıştır. Aynı şey bugün için de geçerlidir. Üniversitelerimizin çoğu gelişmiş ülkelerin kitaplarında yazanları aktarmaktan başka bir şey yapmıyor. Yani anlamaya değil ezberciliğe ağırlık veriliyor. Medreselerin en verimli dönemleri ilimde derin anlayış ve

kavrayışa önem verildiği dönemlerdir. En verimsiz dönemleri ise sadece hıfza-ezberciliğe ağırlık verildiği dönemlerdir.

Ben ezberin önemi olmadığını söylemek istemiyorum. Ezber bilgi ve hakikatlerin bir hazinesi olup daha sonra onlardan istifade etmek için yapılır. Ezberin bizzat kendisi hedef değildir. Müslümanların içine düştükleri yanlış, ezbere, anlamadan daha çok değer vermeleridir.

Allah Tela (cc) dini ilimlerde dinimizi sadece öğrenmemizi değil, derin anlayış sahibi olmamızı istemektedir.⁹ Sahih bir hadiste şöyle buyrulmuştur. "Allah kiminle hayır dilerse onu dinde derin anlayış sahibi (fakih) kılar." Allah, kafir ve münafıkları "... onlar kavrayamayan bir gürühtür."¹⁰ şeklinde nitелеmektedir.

Yazımızı bu iddiamızı güçlendiren bir hadisle bitirelim: "Allah'ın benimle göndermiş olduğu hidayet ve ilim yeryüzüne yağın bol yağmura benzer. Yağmurun yağdığı yer verimli topraksa yağmur, suyunu emer, bol çayır ve ot bitirir. Bir kısmı da suyu emmeyip üstünde tutan çorak yer gibidir, biriken sudan insanlar faydalanır... Yağmurun yağdığı bir yer daha vardır ki düz ve hiçbir bitki bitmeyen kaypak ve kaygan arazidir. Ne su tutar ne de ot bitirir. İşte bu dininde anlayışlı olan, ilim kendisine fayda veren, onu hem öğrenen hem öğreten kimse ile ilmi anlamayan, kavrayamayan, Allah'ın hidayetini kabul etmeyen kimsenin benzeridir."¹¹ Teemmül oluna vesselam.

Kaynaklar:

1. İslam Ansiklopedisi, Mescid Maddesi, c.8, s.62
2. İ.A., A.g.m., s.64
3. İ.A., A.g.m., s.65
4. İ.A., c.8, s.66
5. İ.H.Uzunçarşılı, İlmiye Teşkilatı, s.2
6. Mustafa Bilge, İlk Osmanlı medreseleri, s.4, 12
7. H. İnalcık, Otoman Empire, s.166-167
8. H. İnalcık, Otoman Empire, s.166-167
9. Tevbe suresi 122.
10. Enfal suresi 65.
11. Buhari, İlim 20.

MELEKLERE KUR'ÂN DİNLETEN BÜYÜK SAHÂBÎ ÜSEYD B. HUDAYR

Allah Rasulu (s.a.s.) “Eshâbım yıldızlar gibidir; hangisine uyar-sanız hidayeti bulursunuz” bu-yurmuşlardı. İşte kendisine her hususta uyulacak, o yıldızlardan bir tanesi; Kur’ân okurken melek-leri yere indirten, âdetâ Kur’ân’ın güzelliği içerisinde mest olup eriyip giden büyük Sahâbî Üseyd b. Hudayr.(r.a.). Melekler onun Kur’ânını dinlemek üzere gelip giderken, gök yüzünde sanki bir beyaz güvercin sürüsünü andırı-yorlar ve gökyüzünü nura boğu-yorlardı.

Bu olay şöyle gerçekleşmişti:

Hiz. Üseyd bir gece hurma ser-gisini beklerken Bakara suresini okumaya başlar. Tam bu sırada yakınında bulunan atı şahlanır. O, Kur’ân okumaya ara verdiği anda atı sakinleşir. Kaldığı yer-den Kur’ân okumaya devam edince atı yeniden şahlanır. Bu esnada atın yakınında uyumakta olan oğlu Yahya’yı hatırlayan Hiz. Üseyd, okumasını yarıda keserek atın yanına gider. O anda gayri ihtiyarî başını yukarılara doğru kaldırdığında, atın yakınlarında gökyüzünde beyaz bulutlar ha-linde parıldayan bir şeyler görür. Bir süre sonra, gördüğü bu şeyler gökyüzünde uzayın derinlikleri-ne doğru çekilip gider ve gözden kaybolurlar. Bu manzaradan çok etkilenen Hiz. Üseyd, sabah olur olmaz, Peygamberimiz (s.a.s.)’in

huzuruna gider ve olup biteni ona anlatır.

Efendimiz (s.a.s.): de “Ey Üseyd! Biliyor musun, onlar neydi?” Der. O, “Hayır” cevabını verince Allah Resulü (s.a.s.) buyururlar ki: “Onlar meleklerdi. Kur’ân-ı Kerim okurken seni dinlemeye gelmişlerdi. Eğer Kur’ân okuma-ya devam etseydin, sabaha kadar seni dinlerlerdi. Sabah da onlar insanlardan gizlenmez, insanlar da onları görürlerdi.” buyurmuş-tur.¹

Bu olayın kahramanı büyük Sahabî, İslâmiyetle müşerref ol-duktan sonraki hayatında, şu üç şeyi kendisine düstur edinmiş ve

diğer Müslümanlara da tavsiyede bulunmuştur:²

1. “Kur’ân okumak ve oku-nan Kur’ânı dinlemek”
2. “Rasulullah’ın huzurun-da bulunup O’nun mübarek soh-betlerini dinlemek”
3. “Bir cenazenin başında bulunup kabri ve kabir sonrası hayatı düşünüp her an ölümü ha-tırlayıp ibret almak.”³

Sonra bu hususta şöyle söyle-miştir: “Hayatta olduğum sürece, söz konusu bu üç şeyi, hakkiyle yapabilmiş olsam, cennetlik ola-cağımdan şüphe etmem”⁴

Kur'ân ve Rasûlullah sevdalısı olan bu büyük Sahâbî Hz. Üseyd, asalet ve soy bakımından Medine'nin iki büyük kabilesinden olan Evs'e mensuptu. Hz. Üseyd'in babası Hudayr, bu kabilenin liderliğini yapmaktaydı. Aynı zamanda cahiliye döneminde az sayıda okuma yazma bilenlerden biri olan Hz. Üseyd, zekâsı ve cesareti bakımından da toplumun gözdesi idi. İslâm ile müşerref olmadan beş sene önce, Hazrec kabilesi ile yaptıkları "Buâs" savaşında komutanlık yaparak kendisini ispatlamıştı. Ancak daha sonra bu iki kabile, Medine'de İslâmiyet'in yayılması ile eski düşmanlıklarını bir tarafa bırakmış, Allah için birbirleriyle ilelebet kardeş olduklarını ilân etmiş ve bundan sonra kavgalarını ve mücadelelerini sadece, Allah ve Resulü uğrunda vermişlerdir.

H. Üseyd'in İslâm'a Giriş ve Kur'ân Ruhiyle Yoğruluşu

Hicretten bir yıl kadar önceydi. Ensar'ın isteği üzerine Efendimiz (s.a.s) Hz. Mus'ab'ı, Kur'ân öğreticisi (öğretmen) ve mürid olarak Medine'ye göndermişti. Artık Medine'de "Sonsuz Nur" doğuyordu. Ensar ile birlikte Hz. Mus'ab, kapı kapı dolaşarak Allah ve Resulü'nü anlatıyor, onlara Kur'ân-ı Kerim'i okuyordu. Artık bu kutsal görev, Medine'nin her tarafında serbestçe devam ettiriliyordu.

Akabe Bî'atı'nın mensuplarından olan Es'ad b. Zürene (r.a.), bir gün Hz. Mus'ab'ı, Abdül-Eşhel oğulları ile Benî Zaferin yaşadıkları mahalleye götürerek, Kur'ân ziyafeti için onları bir yerde toplamıştı. Hz. Mus'ab, etrafına toplanan bu insanlara Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'i anlatıyor ve

Kur'ân okuyordu. Tam bu esnada oradan geçmekte olan Sa'd b. Muâz, onları rahatsız etmeyi düşünmüştü. Ancak Hz. Mus'ab, Sa'd b. Muaz'ın halasının oğlu Hz. Es'ad'ın himayesinde olduğunu fark edince, kendisi bu işten vazgeçip, doğruca en yakın arkadaşı Üseyd b. Hudayr'a giderek ona: "Senin başaramayacağın hiç bir iş yoktur. Kimsenin yardımına muhtaç kalmayacak kadar da güçlüsün. İçimizdeki zayıf kimselerin itikatlarını bozmak için gelen şu adamı mahalle-mizden çıkar, eğer sığındığı kişi benim akrabam olmasaydı bu işi kendim bitirirdim, halamın oğlunun üzerine gitmem doğru olmaz." dedi.

Üseyd ve Sa'd'ın, henüz Kur'ân hakikatine gözlerini açma ve imanla müşerref olma vakti gelmemiş veya belki de iman ve Kur'ân hakikatlerini anlatacak Hz.

Mus'ab gibisine tesadüf etmemiş olacaklardı ya da Allah henüz onların hidayetini dilememiş olacaktı ki! Üseyd, eline mızrağını almış Allah'ın dinini yaymaya çalışan ve O'nun kelâmını okuyup öğreten Hz.Mus'ab'ı öldürmeye gidiyordu! Ama kaba sözlerle rencide ettiği, kalbini kırdığı ve öldürmeye kalktığı Mus'ab b. Umeyr'in "Oturup beni dinlemez misin? Eğer anlattıklarım hoşuna giderse kabul edersin, beğenmezsen, elindeki mızrak ile boynumu vurabilirsin..." şeklindeki tatlı ve yumuşak sözleri karşısında veya sözlerin en hayırlısı ve en değerlisi olan Allah kelâmının manevi atmosferinde adeta ateşin karşısındaki bir mum gibi, eriyip gitmiştir. Ya da diğer bir deyimle; Kur'an'ın icazına kendini kaptırıp, iman deryasına doğru sürüklenip gitmiş ve Allah'ın lütfü ve keremi sayesinde İslâmiyet'le müşerref olmuştur. Tıpkı Hz. Ömer efendimiz gibi.

Aslında orada bulunan zevât; Es'ad b. Zürâre ve diğerleri, Üseyd'in yüzünde parlayan nurdan onun İslâmiyeti kabul edeceğini sezmışlerdi. Nitekim Üseyd, Mus'ab b.Umeyr (r.a.) Kur'an okumasını bitirdikten sonra: **"Ne kadar güzel, ne kadar yüce sözler bunlar"** diyerek hayranlığını gizleyememiş ve tahmin edenlerin tahminlerini boşa çıkarmamış, derhal Müslüman olmak istediğini ilan etmiştir.

Üseyd; Allah'a ve Resulü'ne iman ettikten sonra, hiç vakit geçirmeden hemen irşat faaliyetine başlamıştır. İlk yaptığı şey de az önce kendisini kötü bir iş için yönlendiren arkadaşını kurtarma girişimi olmuştur. Üseyd, hızlıca arkadaşının yanına gidip, gördüklerini ve yaşadığı mutluluğu heyecanla anlatmış ve Sa'd bin Muaz'ı iknâ ederek onu da Hz. Mus'ab'ın yanına getirmiş ve orada okunan Kur'an ile onun da İslâm'a girmesine vesile olmuştur ve Hz. Sa'd da derhal kavminin yanına giderek onların

toplu halde Müslüman olmasına sebep olmuştur.

Hız. Üseyd, Müslüman olduktan sonra bütün gönlü ve kalbiyle İslâmiyet'le ve Müslümanların işleriyle hemhal oluyordu. Medinelilerden bir kısmının, iki sene önce, I. Akabe Bîatı adı verilen buluşmada Allah Resulü (s.a.s.)'nü Mekke'de ziyaret ettiklerini öğrendi. İkinci buluşma için de hazırlıklar yapılıyor olduğu kulağına gelmişti ki, Hız. Üseyd o tatlı anı sabırsızlıkla bekliyordu. Nihâyet, Nübüvvetin 12. senesi hac mevsiminde Ensardan 72 kişi ile birlikte Mekke'ye giderek Efendimiz (s.a.s.)'i görme ve tanışma bahtıyarlığına ermiştir. İkinci Akabe Bîatı diye adlandırılan buluşma sırasında Hız. Üseyd, Allah Resulü (a.s.)'nü yurtlarında konuk edeceklerine ve bu uğurda karşılaşacakları bütün zorluklara göğüs gereceğine dair, söz vermiştir.

Kur'an sayesinde Hız. Resulü'nü görmeden İslâmiyet'le müşerref olan Üseyd, bundan sonraki hayatında Rasulullah'tan hiç ayrılmamış, savaşların hepsine katılmış, üstelik Hız. Peygamberimizin yanında yer almıştır. Meselâ Uhud savaşında Peygamberimizin korumaları mahiyetinde çarpışan Sahabeler arasında Hız. Üseyd de vardı. Efendimizi korumak için gövdesini siper ederek 7 yerinden yaralanmıştır. Katılmadığı tek savaş, Bedir savaşındır. Ona da Rasulullah ve Ashabının kervanı takip etmeye gittiklerini zannettiği için katılamamıştır. Bu mazeretini de Rasulullah'a bildirerek özür dilemiş ve Rasulullah da özrünü kabul etmiştir⁵ Hendek savaşında hendeği yarıp geçmek isteyen düşmanlara karşı, Efendimizin oluşturduğu devriye askerlerinin komutanlığını da Üseyd (r.a.) üstlenmiştir. Hayat hikâyesinden öğrendiğimize göre, kendisi İslâmiyet'ten önce de iyi bir savaşçı ve iyi bir komutandı.

Hız. Üseyd'in Allah Resulü (s.a.s.)'ne Sevgisi

Üseyd (r.a.) güler yüzlü, tatlı sözlü esprili bir sahabe idi. Bazen Allah Resulü(s.a.s.)'nün huzurunda dahi yaptığı esprilerle arkadaşlarını güldürürdü. Bir gün yapmış olduğu espriyi yine arkadaşlarını güldürmüştü. Allah Resulü (s.a.s.)de bundan hoşlanmış olacaktı ki iltifat olsun diye onun yan tarafına hafifçe dokunmuştu. O anda Hız. Üseyd, "Bedenimi acıttın ya Resulallah!" dedi. Efendimiz (s.a.s.) de "O hâlde kısas yap" cevabını verdi Hız. Üseyd, "Ey Allah'ın Resulü! Senin sırtında gömlek var, oysa benim dokunulan yerim çıplaktı." diyerek Efendimizin gömleğini sıyırmasını sağladı. Bu güzel fırsatı kaçırmayan Hız. Üseyd, Efendimiz (s.a.s.)'i kucaklayıp gül kokulu o nazik bedenini öptü ve "Anam babam sana feda olsun ya Rasulallah! Benim bütün istediğim sizin mübarek bedeninize dokunup onu öpmektir"⁶ dedi.

Hız. Üseyd'in (r.a.) Vefatı

Hız. Üseyd, Hız. Ömer(r.a.)'in halifeliliği döneminde hicretin 20. senesinde vefat etmiştir. Vefatının yaklaştığını anlayan Üseyd (r.a.), Hız. Ömer'e yazmış olduğu bir vasiyetnamede, dört bin dinar borcu olduğundan bahsediyordu. Vefat ettiğinde cenaze namazını bizzat Hız. Ömer (r.a.) kıldırılmış ve onu kendi eliyle defnetmiştir. Daha sonra vasiyetnameyi okuyan Hız. Ömer, Hız. Üseyd'den kalan bir hurma bahçesine, değer olarak 4 bin dirhem takdir etmiş sonra da onu, alacaklılara dağıtarak dostuna olan vefa borcunu böylece ödemiştir.⁷ Allah onlardan râzı olsun.

Dipnot:

1. Buhârî, Fedailü'l-Kur'an 15; Müslim, Müsâfirin 242.
2. Kandelevî, Hayâtüs-Sahâbe, IV, 438.
3. Kandelevî, VI, 438.
4. Kandelevî, Hayâtüs-Sahâbe, IV, 438.
5. İbn Hişâm, II, 621
6. Kandelevî, III, 27.
7. İbn Abdülberr, el-İstiâb, Dâru'l-Kütübü'l-İlmiyye, Beyrut, I, 176

Farklı bir dünya... keşfedin.

İhtiyacınız olan herşeyi güler yüzle karşılayan deneyimli personelimiz, koşulsuz müşteri memnuniyeti ilkesiyle üretilen profesyonel çözümlerle hizmetinizdeyiz.

Size evinizdeki sıcaklığı, ofisinizdeki teknolojik imkanları ve geleneksel Türk konukseverliğini sunmaya devam ediyoruz.

Saffron
hotels

Saffron
hotels

Saffron Eskişehir
T. 0222 220 35 70 pbx
F. 0222 220 35 75
eskisehir@saffronhotels.com

Saffron Kahramanmaraş
T. 0344 224 00 00
F. 0344 224 00 15
kmaras@saffronhotels.com

Saffron Yozgat
T. 0354 223 63 11
F. 0354 223 63 03
yozgat@saffronhotels.com

Saffron Ankara
T. 0312 231 92 15 pbx
F. 0312 231 92 25
ankara@saffronhotels.com

www.saffronhotels.com

EFENDİMİZ'İN SÜNNETİNDE TOPLANTI ve MECLİSLER

İnsan sosyal bir varlıktır, bu sebeple yalnız başına olmak istemez.

Günün değişik zamanlarında, hayatının farklı evrelerinde toplum içinde yaşar.

Bu toplumsal faaliyetlerin nitelikli olan boyutlarında, gerek

bir teşkilat yapılanması çerçevesinde, gerek kişisel, ekonomik ve ailevi sebepler vesilesiyle insanlarla iç içe olur.

Her şeyini Allah ve Resulü'nün belirlediği ölçüler doğrultusunda yapmak zorunda olan şuurlu bir Müslüman, sorumluluğunun

bilincinde olan bir davetçi, toplantılarını da bu ilkeler üzerinde sürdürür.

Resûlullah (sav)'ın hadislerine baktığımız zaman, toplantıların da ve ashabıyla olan birlikteliğinde pek çok kuralların var olduğunu görüyoruz.

İşte onlardan bir demet...

...

Allah Resûlü (sav) her yerde, her zaman Allah için bir araya gelir ve Allah'ı zikrederdi.

Bir mecliste, toplantıda muhakkak Allah'ı zikretmek gerektiğini emrederdi. Allah'ı anmadan kalkanların, eşek leşi bulunan bir meclisten kalkmış gibi olacaklarını hatırlatırdı. (Ebu Davud)

Sadece Allah için bir araya gelenlerin, bu amaçla toplananların, Allah tarafından meleklerle övgüyle bahsedilen kişiler olduğunu bildirirdi. (Müslim, Tirmizi, Nesei) "Bu amaçla bir araya gelen topluluğa rahmet melekleri iner, etraflarını sarar, rahmetiyle bürür." (Müslim, Tirmizi)

Efendimiz (as), kendisiyle beraber sohbet ederken manevî olarak yüceldiklerini, ayrılınca da dünyaya daldıklarından şikâyetle bahsedene sahabeye şöyle cevap vermiştir: "Eğer siz ayrıldıktan

Resûlullah (sav), kendisi bir meclise geldiği zaman, insanların ayağa kalkmasından hoşlanmazdı. Bu yüzden ahab-ı kiram da genellikle kalkmazdı. (Tirmizi) "Birbirlerine tazim etmek için acemlerin yaptığı gibi ayağa kalkmayın." (Ebu Davud)

sonra da yanımdaki bu hali devam ettirseydiniz, melekler sizi evlerinizde ziyaret eder, yollarda sizinle musafaha ederdi." (Tirmizi, İbn-i Mâce)

Onun meclisi; bir hilm, sabır, emanet ve hayâ meclisiydi. Onun meclisinde sesler yükselmez, namus ve ırzlar çiğnenmez, kimseye sataşılmazdı. (Taberânî)

Gelenlere İlgî

Allah Resûlü (sav) gelen kişiye 'Merhaba' derdi. (Tirmizi) Duruma göre hal hatır sorar, sıhhati için dua eder, Allah'a hamd ederdi. (İbn-i Mâce)

Efendimiz (sav), dışarıdan gelen yabancılarla tanışır, nereden geldiklerini sorar, güzel karşılıklarda bulunurdu. (Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, Nesei)

Kendisine gelen bazı yabancıların, bedevilerin aşırı ve mantık dışı davranışlarını sabırla karşılar, azarlamazdı. Aşah bazen bu durumlarda içten içe kızarlardı ama O, hep teskin eder ve şöyle derdi: "Böyle kimseleri gördüğünüzde, onları irşad edin." (Taberânî)

Bir topluluğun, cemaatin önderi geldiği zaman ona daha hissedilir derecede hürmet ederdi. Cerir b. Abdullah (ra) geldiği zaman, oturacak yer bulamamış, bunun üzerine Efendimiz (as), ridasını yere sermiş ve ona oturmasını istemiştir. Cerir (ra) de, cüppeyi kaldırıp öpmüştür. "Size bir kavmin büyüğü geldiği zaman ona ikram edin (değer verin)." (Taberânî)

Toplantılarda, bazılarının ismen seslenir, bazılarının kabilesi zikrederek konuşmaya başlar, diyalog kurardı. (Müslim)

Oturma Kalkma Düzeni

Allah Resûlü (sav), insanların sıkıntı çekmemesi için geniş mekânlarda oturulmasını, meclisin geniş tutulmasını isterdi. (Ebu Davud)

Resûlullah (sav), kendisi bir meclise geldiği zaman, insanların ayağa kalkmasından hoşlan-

Onun meclisi; bir hilm, sabır, emanet ve hayâ meclisiydi. Onun meclisinde sesler yükselmez, namus ve ırzlar çiğnenmez, kimseye sataşılmazdı. (Taberânî)

mazdı. Bu yüzden ahab-ı kiram da genellikle kalkmazdı. (Tirmizi) "Birbirlerine tazim etmek için acemlerin yaptığı gibi ayağa kalkmayın." (Ebu Davud)

Gelen bir kimsenin, oturan birini kaldırmak yerine oturmasını asla tasvip etmez, ona yer açılmasını isterdi. (Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi) Ancak çok özel durumlarda farklı uygulaması olmuştur. Kabilesinin lideri Sa'd b. Muaz geldiği zaman, onun için ayağa kalkıp yer vermelerini istemiştir. O zaman Sa'd rahatsızdı.

Allah Resûlü (sav), arkadaşlarıyla otururken, kalkıp tekrar gelmesi gereken durumlarda, ya cübbesini, sarığını ya da ayakkabısını bırakır, böylece ahab da geleceğini anlayarak onu beklerdi. (Ebu Davud)

Bir kimse, oturduğu yerden bir ihtiyacı için kalkmışsa, tekrar geldiğinde ona yerini vermek gerektiğini belirtirdi. (Müslim, Ebu Davud, Tirmizi) Başkaları hemen oturmamalıdır.

Bir meclise gelen kişi uygun ve boş bir yere, halkanın sonuna oturmalıdır. (Ebu Davud) Halkanın ortasına, başına geçeni kınardı. (Ebu Davud, Tirmizi)

Bir meclise gelen kişinin, kendisine minder ve benzeri bir şey ikramda bulunulduğunda onu

Allah Resûlü (sav) bir mecliste konuşulan özel şeyleri başka bir yerde anlatmazdı. Haksızlık hali dışında meclis dışında herhangi bir muamele yapmazdı. (Ebu Davud)

geri çevirmemesini isterdi. (Tirmizi)

İki kişinin arasına izinsiz oturmayı yasaklardı. (Ebu Davud, Tirmizi)

Babayla oğlun arasında oturulmasını doğru bulmazdı. (Taberânî)

Bir mecliste bulunduğu zaman, onların dağınık vaziyette olmasını istemez, halka yaparak oturturdu. (Ebu Davud, Tirmizi, Müslim)

...

Arkadaşlarının güldüğü şeylere O da güler, hayret ettiklerine de hayret ederdi.

Mecliste kibleye dönük oturmaktan hoşlanırdı. (Taberânî)

Resûlullah (sav), mecliste özel bir yer edinmezdi. İnsanların sürekli bir yerde oturarak, orayı adeta kendisine tahsis etmesini de hoş görmezdi. Neresi boş ve uygunsa oraya oturur, bunu tavsiye ederdi. Ashab-ı Kiram'a en sevimli insan Efendimiz (as) olduğu halde, geldiği zaman ayağa kalkmazlardı. (Tirmizi) "Yabancıların birbirlerini büyülemek için ayağa kalkmaları gibi ayağa kalkmayın." (Ebu Davud)

Bir meclise giren kişi selam vermelidir. Kalkıp gideceği za-

man da yine selam vererek ayrılmalıdır. İlk selamı vermiş olması, ikincisine engel değildir. (Ebu Davud, Tirmizi)

Bir kişi veya gurubun yanına giden kişi önce selam vermeli sonra da konuşmak veya oturmak için izin istemelidir. Resûlullah (sav); yanına geldiğinde selam vermeyen ve izin istemeyen kişiye, dönüp selam vermesini ve izin istemesini emretmiştir. (Tirmizi)

Bir cemaat toplu halde bir yere uğradığında, içlerinden bir(kaç)ının selam vermesini, diğer guruptan da bir veya birkaç kişinin selamı alması yeterli görürdü. (Ebu Davud)

Toplum içinde yapılmaması gereken hareketlere gülen kimseleri bundan men ederdi. Sesli olarak yellenenlere bazıları gülmünce, Resûlullah (sav); "Onun bu yaptığına niçin gülüyorsunuz?" diyerek ikaz etmişti. (Buhari, Müslim, Tirmizi) Böylece her iki tarafa da mesaj veriyordu.

Meclisin Mahremiyeti

Bazı adap kurallarını bilmeyen ve uygulamayan müminlere, nasıl davranılması gerektiğini kendisi veya bir bilen vasıtasıyla öğretirdi. Yanına gelip de selam vermeyen ve oturmak için izin istemeyen birini bu anlamda eğitmiştir. (Ebu Davud)

Allah Resûlü (sav) bir mecliste konuşulan özel şeyleri başka bir yerde anlatmazdı. Haksızlık hali dışında meclis dışında herhangi bir muamele yapmazdı. (Ebu Davud)

Üç kişi iken, iki kişinin kendi arasında gizli konuşmasını yasaklamıştı. (Buhari, Müslim, Muvatta)

Toplulukta İkram

Bir mecliste, yiyecek veya içeceği ikram edeceği zaman sağdan başlardı. Solunda Hz. Ebubekir, sağında bir bedevinin bulunduğu bir mecliste sağdan, bedviden başlamıştır. Hz. Ömer'in,

Ebubekir (ra)'e vermesini istemesi üzerine, üç defa "sağdakiler" diye cevap vermiştir. (Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, İbn-i Mâce)

Yine bir defasında sağında bir çocuk olan Fadl b. Abbas, solunda ise bazı yaşlılar vardı. Kendisine su ikram edildi, içti. Sonra sağındaki çocuğa, "Önce bunlara vermeme izin verir misin?" diye sordu. Çocuk da; "Ya Resûlullah (sav)! Vallahi sizden sonra kimseyi kendime tercih etmem." Deyince ona verdi. (Buhari, Müslim) Bir mecliste bir şey ikram edileceği zaman önce orada bulunan en büyük, âlim, yaşlı, yönetici kimse ondan ve onun sağından başlanır. Yoksa kapının hemen sağından değil.

...

Allah Resûlü (sav) meclisten, bir toplantıdan kalkarken şu duayı okurdu: "Subhânekallâhumme ve bihamdik. Eşhedü enla ilâhe illa ente, estağfiruke ve etûbu ileyke: Allah'im! Hamdinle beraber seni (tüm noksanlıklardan) tenzih ederim. Senden başka ilah olmadığına şahadet ederim. Senden diler ve sana tövbe ederim." "Kim bu duayı yaparsa, o mecliste olan günahlarını Allah bağışlar." (Tirmizi, Ebu Davud) Ve başka dualar da okurdu. (Tirmizi)

Sohbet ve toplantılarımız bereketli, sünnet üzere olsun.

Efendimiz (sav)'den

"Bir gurup, Allah'ın kitabını okumak ve aralarında tedris etmek üzere Allah'ın evlerinden birinde toplanırsa, üzerlerine sekine iner. Onları rahmet kaplar, melekler onları sarar. Allah da onları, yanında bulunan mukarreb meleklerle anar. Bir kimseyi ameli yavaşlatırsa, nesebi hızlandıramaz." (Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, K.S.-3351) Yani hiç kimse, manevî mertebeleri kat etmede, nesebinin şerefine, ecdadının faziletine umut bağlamamalı, yakınlarına güvenip amelde ihmale yer vermemelidir.

...

MUTFAĞINIZIN
İHTİYACI OLAN
USTA!

kek için yumurta
krep için yumurta
omlet için yumurta
börek için yumurta
poğaçaya için yumurta

HEPSİ İÇİN TÜREM
YUMURTA

türem
yumurta
daima daha iyisi

www.turemyumurta.com.tr

17. Blok No: 496-497 Gimat / Ankara
T: 0312 397 64 85 - 86 F: 0312 397 35 52

FETİHLERİN ANASI

İlk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem (as) Cennet'ten çıkartılıp yeryüzüne indirildiğinde Allah (cc)'ın emriyle meleklerle birlikte "insanlar için kurulan ilk mabed, Mekke'deki çok mübarek ve bütün âlemlere hidayet kaynağı olan Beyt (Kabe)'yi inşa etti." (Âl-i İmran; 96) Daha sonra zevcesi Hz. Havva validemiz ile ilk olarak Arafat'ta buluştular, burada hatalarından dolayı tevbe edip bağışlandılar. Bundan sonra da Cebrail (A.S)'in refakatinde Mekke'ye gelip Kâbe'yi tavaf ettiler.

Böylece insanlık tarihinin ilk yerleşim yeri yani şehirlerin anası (En'am; 92) kurulmuş oldu. İlahi bir hikmetin gereği olarak Âlemlere rahmet ve peygamberler silsilesinin son halkası

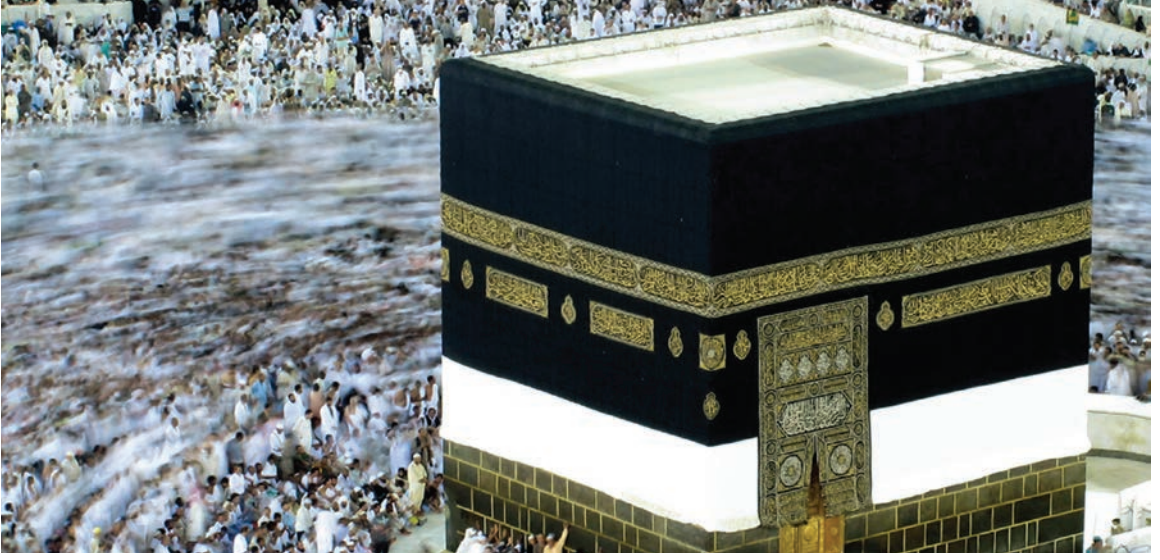
olan iki cihan serveri Efendimiz (s.a.v) yine şehirlerin anası olan Mekke'den dünyayı şereflendirdi.

Kıyamete kadar tüm Mü'minler için en güzel örnek ve model olan (Ahzâb; 21) Resûl-i Ekrem efendimiz (s.a.v) in şirk ve inkâr ile mücadelesi son derece tabii idi. Ödenen bedeller, kazanılan zaferler hep sebep sonuç ilişkilerine bağlıydı. Çünkü tüm zamanlarda tevhid mücadelesini sürdürecektir olan cihad erleri her konuda olduğu gibi cihatta da onun mücadele tarzını örnek almalıydı.

Şayet zafer bedelsiz ve kolay kazanılabilecek bir şey olsaydı hiç şüphesiz Rabbimiz onu "Habibim" buyurduğu efendimize

lütfederdi. Bu sebeple O çilelerin ve sıkıntıların en çetinlerine katlanarak zafere ulaşmanın örneğini bizlere öğreten eşsiz bir liderdir. Şüphesiz ki O'nun zaferlerinden en parlak olanı ve en önemlisi şehirlerin anasının fethidir. Şehirlerin anasının fethi de fetihlerin anasıdır. Binaenaleyh Kudüs'ün, Mısır'ın, Şam'ın, Irak ve İran topraklarının, İspanya'nın, Malazgirt'in, Anadolu'nun fethinden İstanbul'un fethine kadar tüm fetihler, her yönüyle fetihlerin anası olan Mekke'nin fethi model alınarak gerçekleştirilmiştir.

Şehirlerin anasının fethi olan fetihlerin anası ise, bir büyük hicret sonrasında gerçekleşmiştir. Sadece Mekke'nin fethi değil

Allah Resulü (s.a.v) neden önce Mekke´den hicret etti de sonra tekrar gelip Mekke´yi yeniden fethetti? Fethedecekti de niye hicret edip terk etti? Fethi anlamamanın sırrı bu sorudadır. Hicreti anlamadan Feth-i Mübin´i anlayamayız.

tüm fetihlerin gerçekleşmesi aslına bakarsanız bu büyük hicrete bağlı olarak gerçekleşmiştir. Bu bağlamda hicretle fetih arasında sebep sonuç ilişkisi açısından önemli bir bağ vardır. Ancak Müslümanlar arasında hala hicretin basit bir göç olayı olduğunu, ilk Müslümanların ve Efendimiz (s.a.v)'in sadece Mekke'de can emniyetleri kalmadığı için Medine'ye sığınmak amacıyla göç ettiklerini zannedenlerin sayısı maalesef az değildir.

Allah Resulü (s.a.v) neden önce Mekke'den hicret etti de sonra tekrar gelip Mekke'yi yeniden fethetti? Fethedecekti de niye hicret edip terk etti? Fethi anlamamanın sırrı bu sorudadır. Hicreti anlamadan Feth-i Mübin'i anlayamayız.

Hicret, insanın en çok sevdiği şeyleri ve kişileri; Mekke kadar kıymetli olsa bile Allah'ın dininin yaşanmasına engel olduğu zaman Allah için terk edebilmektir.

Fetih, Allah için terk ettiklerinin Allah'ın bir lütfu olarak geri dönmesidir.

Hicret, statükoya karşı, direnmek, ilkeli olmak, dejenere ol-

madan davasında sebat etmek, teslim olmamaktır.

Fetih, bu capcanlı, dipdiri ilkel, kararlı ve şuurlu duruşla statükoyu teslim almaktır.

Hicret, içerisinde yaşanan tâğuti sistemin bir parçası olmamak için pasif direnişten aktif direnişe geçiştir.

Hicret; Hak düşmanlarının çok değer verdiği para, şöhrat ve makam gibi geçici dünya zevkleri karşısında cıvımayıp davasını ve ardından yürüyenlerini satmadan çileye, işkenceye gerekirse Taif'te taşlanmaya, Sevr'de saklanmaya katlanmaktır. Dolayısıyla makam ve dünyalık hırsına kapılmadan makamlara ve dünyalıklara hükmetmektir.

Fetih; kendisine bunları reva görenlerin Kâinatın sahibinden; "Allah'ım! Kavmime hidayet ver. Zira onlar (Hakk'ı) bilmiyorlar." diyerek kurtuluşlarını talep edebilmenin izzetine sahip olabilmektir.

Hicret; ellerindeki maddi güce güvenenleri güvendikleriyle baş başa bırakıp Hakk'ın yenilmez ve sarsılmaz gücüne sığınmaktır.

Fetih; maddenin mana karşısındaki iflasını ispat ve ilan etmektir.

Hicret; gönüllerimizdeki boş ve anlamsız hevesleri, kafalarımızdaki batıl düşünceleri terk edip kendini Âlemlerin Rabbine adamaktır. Bu adayışla hiçbir zaman ve asla aşağılık duygusuna kapılmadan Hakk'ın üstünlüğüne canı gönülden inanmaktır.

Fetih; zafere ulaştıktan sonra asla mağrur olmamak, inandığı, savunduğu değerlerden katiyen rücu etmemektir.

Hicret; kırmadan, dökmeden, incitmeden, kimsenin malına, canına, ırzına, namusuna, şeref ve haysiyetine dokunmadan nefsin-den fedakârlık ederek mücadele yöntemidir.

Fetih; bu mücadeleyi gönüllerin fethi ile kazanmaktır.

Hicret, toplumun saf, temiz, dürüst, çalışkan fakat ezilmiş kesimlerinin hukukunu müdafaa etmek ve korumaktır.

Fetih, devran dönüp fırsat ezilmişlerin eline geçince ezmemeyi, zulmetmemeyi, affı, merhameti, sevgiyi, kardeşliği ve

adaleti uygulayarak, yaşayarak öğretmektir.

Hicret; rakiplerin karanlık oda rejimleriyle, derin güçlerle, suikastlarla, komplolarla ve sinsi planlarla bertaraf edildiği köle düzenini terk etmektir.

Fetih; bu köle düzeninden, ezilmekten ve sömürülmekten kurtulmak, Adil Düzene kavuşmaktır.

Hicret; asla bir kaçış değildir. Tam aksine, Hakkı Hak bilip ona sınımsız sarılıp hidayet sahibi olmak, batılın batıl olduğunu anlayıp ondan uzak durma ferasetine sahip olmak ve batılın karşısında hiçbir şart altında eğilmeme direyetine sahip olabilmektir.

Hicret; misyonunu ve vizyonunu müşrik düzenlerin düzen kurucularının çıkardıkları yaygalarının tesiri altında kalarak değil, kendi inanç ve ilkelerinin ışığıyla belirlemektir.

Fetih; Âlemlerin Rabbi'nin koyduğu ilahi buyruk ve ilkelere misyonunu ve vizyonunu belirleyenlerin şampiyonluğuna âlemleri şahit yapmaktır.

Fetih; siyasi, ekonomik, teknolojik, askeri her alanda tam baskımsızlık kazanmaktır.

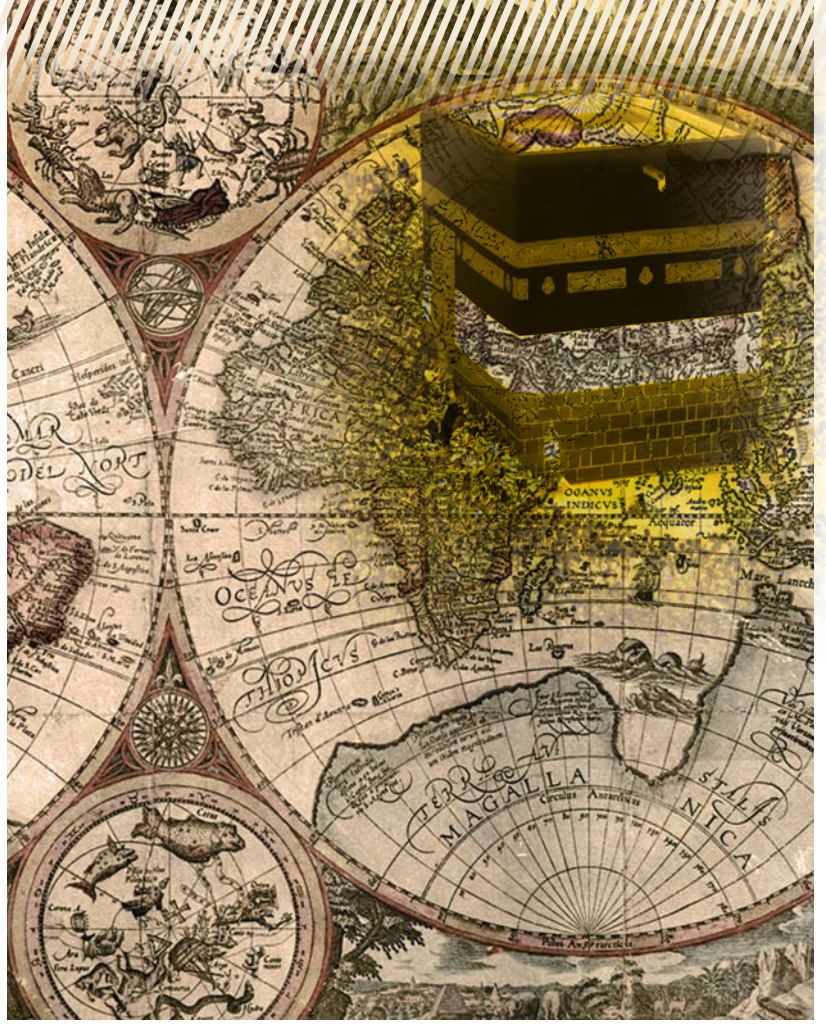
Hicret; Hakk'ın sesini kaba kuvvetle kesmek isteyenlere Hakkı haykırmaya devam etme iradesi ve kararlılığıdır.

Fetih; Hakkı üstün tutanların kuvveti üstün tutanlara söyleyecek son sözüdür.

Hicret; Hz. Musa gibi asasını denize vurup iman edenlerle birlikte ilahi bir lütufla Kızıl Deniz'i geçmektir.

Fetih; tüm çağlardaki firavunların, Allah'ın yardımıyla müminler için dümdüz bir yol haline gelen denizde, düzenleriyle beraber boğulup yok oluşudur.

Hicret; toplumu baskı ve zulümle dize getirmeye, hizaya getirmeye, köle yapıp gütmeye çalışanlara karşılık; eğitimle "insanlar için en hayırlı ümmet" haline getirmektir.

Fetih; bu ahlaki ruh ve nefis eğitiminin zafer tacıdır.

Fetih; asla bir işgal değildir. Günümüz dünyasında Siyonizm'in, ırkçı Emperyalistlerin işgal felsefesi hâkimdir.

Çağımızda da bir büyük fethin ihtiyacı vardır. Bu en büyük fethin gerçekleşmesi için İslam Dünyası'nın önce büyük bir hicret yaşaması lazımdır.

Siyonizm'in birleşmiş milletlerinden İslam birleşmiş milletlerine hicret, İslam'ı düşman ilan eden NATO'dan İslam savunma paktına hicret, ırkçı emperyalistlerin Avrupa Birliği'nden İslam Birliği'ne, ABD'sinden İslam Medeniyetiyle inşa olmuş yeni bir dünya nizamına tam manasıyla hicret... Böyle olmadan kendi alternatifini ortaya koymak mümkün mü? Kendi alternatifini ortaya koymadan yeni bir dünya kurmak mümkün mü?

Hicret, Enfal, 60. ayette emredilen kuvveti hazırlamaktır. Hicret, Hakkı üstün tutmaktır. Hicret, İslam birliğini kurmaktır. Hicret,

İslam toplumunun teşkilatlanıp "Ümmet" oluşudur. Hicret, batılın bizi sokmak istediği kalıba sığmamaktır. Hicret, iktidar gücünü müşrik önderlerin bir lütuf olarak sunmasını reddedip bir azmin ve mücadelenin zaferi olarak alma ya gidiştir. Hicretle bütün bu hedefler gerçekleşince, Allah'ın izni ve yardımıyla ardından fetih gelir.

Çünkü fetih; bir ihyadır, tüm ezilenlere hayat bahşetmektir.

Çünkü fetih; şirkten tevhide geçiştir. Fetih af, barış ve kardeşliğin tesis edilmesidir, geçmiş düşmanlık ve hasımlıkların sona erdirilmesidir, emniyet ve güvenliktir. İtibar ve onur kazandırmaktır.

Çünkü fetih; hukukun üstünlüğünü, adaleti ve eşitliği sağlamak, imtiyazlı zümreleri ortadan kaldırmaktır. Fetih, yatırımdır, yeni bir dünyanın kurulmasıdır.

Çünkü fetih; alternatifi olmayan bir medeniyetin zirve noktasıdır.

Hicret ise; bu eşsiz İslam Medeniyetinin miladıdır.

Peygamberimiz'den Hayat Suyu

Cennet ve Cehennem

Efendimiz (s.a.v.) buyuruyor:

Sa'd İbnu Sa'd (r.a) anlatıyor: "Ey Allah'ın Resulü, insanlar neden yaratıldı? dedim 'Sudan!' buyurdular. 'Ya cennet? O neden inşa edildi?' dedim "Gümüş tuğladan ve altın tuğladan! Harcı da kokulu misk. Cennetin çakılları inci ve yakuttan, toprağı da zaferandır. Ona giren nimete mazhar olur, eziyet görmez, ebediyet kazanır, ölümle karşılaşmaz. Elbisesi eskimez, gençliği kaybolmaz.' Aleyhissalatu vesselam sözlerine şöyle devam buyurdular: 'Üç kişi vardır duaları reddedilmez, mutlaka kabul edilir. —Adil imam (devlet başkanı). İftarını yaptığı zaman oruçlu. Zulme uğrayanın duası. Allah, (mazlumin) duasını bulutların fevkine çıkarır ve onlara sema kapıları açılır ve Allah (c.c): 'İzzetime yemin olsun! Vakti uzasa da, duanı mutlaka kabul edeceğim!' buyurur."

Kaynak: Tirmizi, Cennet 2, (2528).

Hiz. Enes (r.a) anlatıyor: Resûlullah (s.a.v) buyurdular ki: "Cennet ehlinin bir çarşısı vardır. Her cuma oraya gelirler. Derken kuzey rüzgârı eser, elbiselerini ve yüzlerini okşar. Bunun tesiriyle güzellikleri artar. Böylece ailelerine, daha da güzelleşmiş olarak dönerler. Hanımları: 'Vallahi, bizden ayrıldıktan sonra sizin güzelliğiniz artmış!' derler. Erkekler de: 'Sizler de, Allah'a kasem olsun, bizden sonra çok daha güzelleşmişsiniz!' derler."

Kaynak: Müslim, Cennet 13, (2833).

Hiz. Ebu Hureyre (r.a) anlatıyor: "Resûlullah (s.a.v):Yaktığınız ateş var ya, bu, cehennem ateşinin yetmiş derecesinden bir derecedir!" buyurmuştu. Yanındakiler: 'Zaten bu ateş, vallahi -asileri cezalandırmaya- ahirette yeterliydi.' dediler. Aleyhissalatu vesselam: "Cehennem ateşi öbürüne altmış dokuz kat üstün kılındı. Her bir kadın harareti, bunun seviyesindedir."

Kaynak: Buhari, Müslim, Tirmizi

Hiz. Enes (r.a) anlatıyor: Resûlullah (s.a.v)buyurdular ki: "Cehennem, asiler içine atıldıkça: 'Daha var mı?' demekten geri durmaz. Bu hal, Allah'ın cehennemine üzerine kudret ayağını koyup, iki yakasını dürüp birleştirmesine kadar devam eder. İşte o zaman cehennem: 'Yeter, yeter. İzzet ve keremine yemin olsun yeter!' der. Cennette fazlalık devam eder. Allah, ona mahsus yeni bir halk yaratır ve bunları cennetin fazla kısmına yerleştirir."

Kaynak: Buhari, Müslim, Tirmizi

Çocuklardan Öğrendim

Anne babalar her şeyi bilir(!) Başkasından öğrenecek bir şeyimiz yoktur. Hele çocuklardan asla. Seneler hep bir şeyler öğrenerek geçer. Ya öğrenmek için çaba harcanır ya da hayat törpüleyerek öğretir. Öğretirken de vücutta izler bırakır. Her yaşta öğrenilecek çok şeyler var. İnsanın öğretmeni çevredeki her şey olduğu gibi çocukların da olabileceği asla unutulmamalıdır. Korkulmamalı anne babalık veya öğretmenlik kariyeri çizilecek diye. Çocuklardan neler öğrenebiliriz:

Hoşça Vakit Geçirmeyi: Çocuklar küçük şeylerden mutlu olur. Hoşça vakit geçirmeyi bilirler. Nedeni anlaşılabilir bir durumda gülerler. Kendileri küçük hayallerinde mutlu olacakları oyunlarını kurarlar. Bakın onlara sizler de mutlu olun, eğlenin, gülün ve mutluluk saçın etrafınıza. Yaratıcının sizi en değerli varlık olarak yarattığını hatırlayınız.

Sonuna Kadar Kararlı Olmayı: Bakın sahip olmak için nasıl etrafı yıkarlar. Mutlaka elde edecekler. Vazgeçmezler, gücü yetmezse son planını ortaya koyar, seslice ağlamaya başlarlar. Yaratılış gayesine sınırsız sarılırsınız, yaşamada ve yaşatmada kararlı olunuz.

İçten ve Önyargısız Davranmayı: Çocuklar hiçbir kötülük

düşünmez. 'Çocuktan al haberi' diyerek bir gerçek vurgulanmıştır. Önyargısız, katıksız ve temiz düşünür. Kötü niyet taşımaz. Onlara güler yüzle ve sıcak davranan herkesi olduğu gibi kabul ederler. İnsanları gerçek kurtuluşa çağırmanın her yolu denenmelidir. Yaratıcıya ve yaratılmışlara içten ve önyargısız olanlar kurtuluşa erer.

Sevdiğini ve Öfkenizi Belli Etmeyi: Çocuklar sevgilerini saklamazlar. Kızdıklarını da hemen belli ederler. Davranışları ve konuşmaları ile bunu ortaya koyarlar. Zamansız olarak sevdiğinin kucağına, bağrına kendilerini bırakıverirler. Büyüklük de yaratıcısını sevdiğini davranışları ile göstermeli, O'nu anmasını çok iyi bilmelidir. Müslüman kardeşinize sevdiğinizi söylemekten kaçınmayınız. İnkârcı ile dost olmayınız. Diyalog adına değerlerinizi satmayınız.

'Ah' Dememek İçin

İnsanoğlu kendisine emanet olarak verilen zamanı bitmeyecekmiş gibi hoyratça harcar, ebediyen kullanacakmış gibi sınırsız sarılır. Gençlik dönemi delikanlılıktır. Atılın, gelecek kaygısı olmayarak hayat sürer. Her şeye atılır; çünkü dünyada onu bağlayacak bağlar azdır. Anne babası dünya bağıdır. Ama onlar da bazı şeyleri bilemez ve delikanlının halinden anlamaz. Sonra bir aşk ateşi sarar; her şey, can fedadır. Bir kat düğüm daha eklenir. Evlilik ipi biraz daha kuvvetli dünyaya bağlar. İkisi de delikanlı ve hayat tozpembe. Sonra çocuk yine bir kuvvet ekler. Şimdi onlar için yaşamaya başlarız. Derken maddi imkânlar biraz artar; ev, araba, yazlık, bahçe, bir çocuk daha ve her biri biraz daha bağlar hayata. Çocuklar büyür; okumaları, iş sahibi olmaları, evlenmeleri... daha çok iş var. Bu uğraşlar devam ederken farkında olmadan dünyaya daha kuvvetli bağlanır insan. Sonra torunlar işte dünyaya bağlanmak için ne çok bağ oldu.

Torun dedik. Evlatlar sermaye torunlar ise kârıdır. İnsan nedense kârı daha çok sever. Sermaye nasılsa onundur, kâr önemlidir. Bu arada farkında olmadan ihtiyarlık gelmiş çatmıştır. Ama bu kadar güzellikler nasıl terk edilir? Bunlar için ömür feda edildi ve zor kazanıldı. Güzelim bu değerler nasıl bırakılır? Oh şimdi rahatladı ve kendisi için yaşayacağı zaman geldi derken sağlık problemleri başladı. Sonunda kaçınılmaz son.

İleride bir durak var dediler, sevinçle ilerledim.

Gözlerim bakıp kaldı, bir türlü göremedim.

Sonunda sordum, eyvah geçip gitmişim,

Zannettim denilecek ki: 'Burası gençlik durağı in.'

Dinlenecektim bir güzel derin derin.

Ne bileyim meğer bu derdiymiş herkesin.

Bu kadar eziyeti, hırsı bunun için mi çektik?

Ah gençlik seni de geçtik.

Bizim asıl gayemiz ah demeyeceğimiz ve pişman olmayacağımız bir ömür yaşamak ve emanet olarak verilen zamanı, emanet verenin arzusu istikâmetinde kullanmaktır. Hayattaki bütün varlıklarımız, kazandıklarımız bir nefes ipliğine bağlı. Yani bir tek "Hu" da ipimiz.

Bunun için yaratana ve çevremize görevlerimizi yapmalıyız. Şöyle ki;

1. Allah'a kulluk görevimizi en iyi şekilde yerine getirmeliyiz. **"Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın" (Nisa Suresi 36. ayet)** Bizi şerefli kılan ve sonsuzlarca nimet veren Allah'ı ne kadar hatırlıyoruz? Ya O bizi, bizim onu unuttuğumuz gibi unutursa sonumuz ne olur?
2. Çocuklarımızı iyi meslek sahibi olması için uğraştığımız halde şuurlu bir Müslüman olması için ne yaptığımızın hesabı sorulacaktır. **"Ey inanlanlar! Kendinizi ve çoluk çocuğunuzu cehennem ateşinden koruyunuz....." (Tahrim Suresi 6.ayet)** Hangi anne yavrusunu ateşe atar?
3. Çevremizde, iş yerimizde veya apartmanımızda bulunanlarla Kuran-ı Kerim'i, İslam'ı birlikte anlama, öğrenme, öğretmedeki çabamız veya duyarsızlığımızın hesabı verilecektir. Kişinin makamı, müftü olması veya imam olması kurtulmasına vesile olmayacaktır. **"İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip, kötülükten meneden (uzaklaştıran) bir topluluk olsun; işte onlar kurtuluşa erenlerdir." (Al-i İmran:104. ayet)**

"Ben cinleri ve insanları sadece bana kulluk etsinler diye yarattım."(Zâriyât suresi 56. ayet) Yaratılış gayesini bilmeyen ve bilip de uygulamaya geçirmeyenler: 'Keşke' kelimesini çok kullanacaklardır. **"Gerçekten biz sizi yakın bir azab ile uyarıp korkuttuk. Kişinin kendi ellerinin önceden takdim ettiklerine bakacağı gün, kâfir olan da; 'Ah, keşke ben bir toprak oluverseydim!' diyecek."(Nebe Suresi 40. Ayet)**

Kısaca öğrenmeye çok ihtiyacımız var.

Çocuk Eğitiminde, Hayal mi? Gerçek mi?

"Bir gün bir adamın evinde banyo muslukları bozulur. Evin tüm musluklarından su aktığı halde banyodaki musluktan su akmamaktadır. Adam tüm tesisatı incelediği halde ve muslukları söküp yeniden taktığı halde bir türlü sorunu çözemez. Çaresiz bir usta çağırmaya karar verir. Usta gelir, muslukları ve tesisatı kısa bir süre inceler. Ardından banyo musluklarının bağlı olduğu su borusunda bir yer belirler. Belirlediği yere çekiçle vurur ve musluklar çalışmaya başlar. Ev sahibi hem şaşırır hem de mutlu olur. Ustaya borcunun ne kadar olduğunu sorar.

Usta:

"100 lira"der. Ev sahibi şaşkınlık ve kızgınlıkla:

"Nasıl yani? Bir çekiç darbesi için 100 lira mı istiyorsun?"

Usta:

"Hayır. Çekiç darbesi 1 lira. 99 lira ise nereye, nasıl vuracağını bilme ustalığı için."

"Çocuk doğarken fitratı temiz olarak doğar, sonra bu temiz fitrat anne babaya göre değişir."

Bütün anne babalar çocuklarına iyi bir gelecek sağlamak isterler. Çocuklarının yaşamda başarılı olması için çalışırlar. Hepimiz biliriz ki anne babaların yaptığı her şey iyi niyete dayanır.

Buna rağmen çoğu zaman iyi sonuçlar alamaz hayal kırıklıkları yaşarlar.

Doğru yöntemler kullanmadığımız durumlarda ne kadar çabalarsak çabalayalım istediğimiz sonuçları almamız imkânsız hale gelebilir.

İnsanlar sıradan bir meslekte bile başarılı olmak için haftalarca bazen yıllarca eğitim almaları gerektiğini bilir ve buna göre hareket ederken, nedense dünyanın en zor mesleği olan anne babalık konusunda böyle bir ihtiyaç hissetmez, annelik veya babalık mesleğinin doğuştan kazanılan bir davranış olduğuna inanırlar.

Sevgili Peygamberimiz, sadece maddi hayatını bahane ederek

çocuklarına dini terbiye vermeyi ihmal eden anne babalar için "Ben onlardan uzağım onlarda benden uzak olsun." buyurmuştur.

Eğer bir insanın bu dünyada sahip olabileceği en değerli varlığı çocukları, anne babanın çaba ve endişesi ise bu çocuklarını en iyi şekilde yetiştirmek, onlara gerekli becerileri kazandırmak ve ayakları üzerinde durmalarını sağlamak ise, günlük meşakkat ve meşgaleleri bir yana itip, günümüz yaşamının getirdiği zorluklar ve riskleri de göz önüne alarak, çocuklarını hem dünya hem ahiret yaşamına hazırlamak için, eskisinden daha fazla çaba ve beceriye sahip olmak gerektiğini bilmeli, ne kadar iyi niyetle olursa olsun sadece anne babadan gördüğü yöntemlerle bu işin üstesinden gelemeyeceğinin farkına varmalıdır.

Kısacası anne babalar dünyanın en zor işi olan, çocuk yetiştirme konusunda, çocukların fitratını algılayacak gerekli bilgi ve donanımına sahip olmadan Kur'an ve Peygamberimizin öğretileri doğrultusunda çocuk yetiştirmeyi hayallerinin ötesine taşıyamazlar.

Batakılıkta gül bitmez. Atılan tohum üzerinde tir tir titremeden olumlu semere elde edilemez.

Kuran-ı Kerim'den

ALLAH'IN KUDRETİ VE İNSAN HALLERİ

Kur'an bütün insanlığa bir açıklama ve inananlar için de hidayettir ve yol gösterendir. O'na itibar edip emirlerine uyan kurtulur, yok sayanlar ise helak olur. Aşağıda mealini verdiğimiz Fecr Suresini bu açıdan okuyalım ıslahı nefis edelim.

"Tan yerinin ağarmasına, (içinde arefe ve kurban bayramı olan Zilhiccedeki) on geceye, çifte ve teke, örttüğü an geceye and olsun. Bunlarda akıl sahibi için elbette birer yemin (değeri) vardır.

Rabbinin Âd kavmine, ülkeler içinde bir benzerinin yaratılmadığı direkler sahibi İrem şehrine, vadilerde kayalar kesen Semud'a, kazıklar (çadırlar, ordular) sahibi Firavun'a, ne yaptığını görmedin mi? Onlar ki ülkelerinde taşkınlık yapmışlardı. Oralarda çok bozgunculuk yapmışlardı. Bunun üzerine Rabbin onlar üzerine azap kamçısını döküverdi. Şüphesiz Rabbin (her an) gözetlemededir.

Amma İnsan, Rabbi onu imtihan etmek için ne zaman iyilik yapıp ona nimet verse; "Rabbim bana iyilik yaptı" der. Amma onu denemek için rızkını daraltsa: "Rabbim bana ihanet etti" der.

Hayır, yetime ikram etmiyorsunuz, Yoksulu doyurmaya teşvik etmiyorsunuz, mirası toplarcasına yiyorsunuz. Malı çok seviyorsunuz. Hayır, yer yarılıp parça parça olduğunda, Rabbin ve melekler saf saf geldiğinde, o gün cehennem de getirilir. O gün insan hatırlayacak ama hatırlamanın ona ne faydası olur. "Keşke bu hayatım için (önceden iyi ameller) takdim etseydim!" der.

O gün, Allah'ın azabı gibi kimse azap edemez. O'nun bağı gibi kimse bağlayamaz.

Ey huzura eren nefis, Sen Rabbinden hoşnut, Rabbin de senden hoşnut olarak Rabbine dön. Gir kullarımın arasına, gir cennetime."

(Fecr suresi: 1-30)

Anlamlı ve Anlamsız Hayat

Hayat okulu, hayat mücadelesi ve hayat yarışı bambaşka bir şeydir. Koşuşlar, çırpınışlar, telaşlar hiç bitmek bilmiyor. Her gün yeni bir heyecan, her gün yeni bir coşku kaplıyor insanı. Önü arkası görünmeyen işler, bitmek tükenmek bilmeyen hayaller ve düşler...

Huzursuzluklarda mutluluğu arayanlar, mutluluğu huzursuz-

luk sayanlar, boş arzu ve isteklere bel bağlayanlar, gülenler, ağlayanlar, sel gibi kükreyip çağlayanlar sayılamayacak kadar çoktur. Tutmayan planlar, kendi kendini oyalayanlar, geleceğe umutlarını bağlayanlar, huzur ve mutluluk arayanlar bir hayli fazla.

Bir uğultu, bir gürültü, bir kahkaha, bir hayale dalış akıllara durgunluk veriyor. Esen hayat rüzgarları, kopan hayat fırtınaları dinmek bilmiyor.

Bilinmeyen gerçekler, duyulmayan feryatlar, görünmeyen hakikatler günden güne artıp gidiyor.

Bozulan aşlar, halden anlamayan başlar, hakikate engel taşlar, hiç bitmeyen savaşlar hayatı kördüğüm ediyor ve çekilmez hale getiriyor.

Bu nedenle çokları hakikat aynasından bakamıyor, güven köprüsünden geçemiyor, ümit çiçeklerini koklayamıyor. Hayata tutunmaya çalışırken bize hayatı verene iyi tutunmak gerekir ki hayat hayat olsun, anlam bulsun, ruh ve beden esaret zincirinden kurtulsun. Çünkü hayat meyvesi

çürüdü mü bir daha devşirilemez. Hayat gülü soldu mu bir daha yeşeremez. Ecel lambası söndü mü bir daha yanmaz. Ömür zinciri koptu mu bir daha takılamaz.

Bilindiği gibi dünya sevgi ve saygı üzerine kurulmuştur. Her yaratılan şeyin ayrı ayrı bir değeri, ayrı ayrı bir hatırı vardır. Bir bardağı yere çarpıp kırar gibi keyfe keder bütün değerleri altüst etmeye hiç kimsenin hakkı yoktur.

Kişilik, başarı, tecrübe, yetenek, sabır, disiplin, sevgi, aşk, azim hayatın başarı merdivenleridir. Kişiliksiz bütün kazanımlar hayatta bir hiçten ibarettir.

Bu nedenle insan yaşamı boyunca kin, nefret, isyan katsayısını daima alçaltmalı; huzur, mutluluk, sevgi ve saygı katsayısını da daima yükseltmelidir. Davasını çıkarına, idealini sadece kendi arzu ve isteklerine, mutluluğuna da başkalarına zulüm ve hakarete endeksleyen birileri olmamalıdır.

En ufak bir şey için dostluk bağını koparan, boş tartışmaya meydan verip kavga çıkaran, onurunu ayaklar altına alıp yalvarıp yakaran bir insanın hayatı modern, mutlu, çağdaş bir hayat olamaz.

Bir hayatın güzel bir hayat olabilmesi için "Allah'a itaat, insanlara hizmet, mahlukata da merhamet" olması gerekir.

Daima bir insanlık ağacı diker, bir gönüle girerek, bir dostluk meyvesi devşirerek hayatı an-

Daima bir insanlık ağacı dikerek, bir gönüle girerek, bir dostluk meyvesi devşirerek hayatı anlamlı kılmak gerekir. Yüreklerde yanan, kalplerde vuran, gözlerde ışıldayan, alınlarda parlayan, duygularda çağılayan dostluklar, kardeşlikler ne kadar anlamlı ve ne kadar güzeldir.

lamlı kılmak gerekir. Yüreklerde yanan, kalplerde vuran, gözlerde ışıldayan, alınlarda parlayan, duygularda çağılayan dostluklar, kardeşlikler ne kadar anlamlı ve ne kadar güzeldir.

Zaman zaman hayatın içine dalıp hayatla yüzleşmek gerekir. Bir balığın oltaya takılması gibi insan arzu ettiği şeye gönülden sarılmalı, özgüvenini hiç kaybetmemelidir.

Cesaret, gayret ve azmin dalından tutarak başarıya giden yolda güçlü bir mücadele ile bütün engeller aşılmalıdır. İnsan boşa dönen değirmen çarkı gibi hayatı boşa geçirmemeli, azim ateşini tutuşturup hiç söndürmemelidir.

En karanlık geceyi ışığın aydınlatığı gibi en başarısız bir insanı da özgüven ve azim şaha

kaldırır. Hayatı anlamlı ve doğru yaşamamak nişan almadan boşa ateş etmek gibi gülünç bir olaydır. Hayatta damlaya damlaya gelen güzel bir başarı gürül gürül gelen ve kolay elde edilen başarılarından çok daha değerli, çok daha kalıcı ve çok daha sağlamdır. Sıkıntılı bir hayat dikenli bir gül, sıkıntısız bir hayat da susuz bir çeşme gibi olduğu unutulmamalıdır.

Hayat fırtınasına tutulmadan, hayatın çilesi ile mücadele etmeden, hayat güneşi altında buram buram ter dökmekten hayat bariyerleri kolay kolay aşılamaz. Unutmamak gerekir ki anlamlı hayatın meşgale ve gayreti, anlamsız hayatın da tembelliği ve mazereti hiç bitmez.

Şefkat ellerinin uzanmadığı, sevgi güllerinin solduğu, ümit

ağacının kökünden söküldüğü, kardeşlik köprüsünün tuz buz olduğu, insanlık çeşmesinin kuru olduğu bir hayatın hiç huzuru, tadı, lezzeti olur mu?

Mutlu yarınlara, umutlu bir gelecek ancak insanca yaşamak ve hayatı anlamlı kılmaktan geçer. Bu nedenle hayatın bütün güzelliklerini yaşamalı, acılarına katlanmalı, kötülüklerinden kaçmalı, zorlukları ile mücadele etmeli, mutluluklarını paylaşmalı ve çilelerine karşı da sabretmeliyiz. Pahası biçilmeyen zamanlar heba olup bitmeden, fırsat elden gitmeden, hayat güneşi batmadan bu hayat yolculuğunda bir kılavuz kaptan misali daima uyanık olmalı ve hayatı acısıyla tatlısıyla mutlu bir sonla sonlandırmak için daima mücadele etmeliyiz.

İlk Dönem Ordu Teşekkülü ve Eğitimi

Hz. Ömer, Müslümanların cihat hizmetinden geri kalmamaları için şehirlere yerleşmelerini ve tarımla uğraşmalarını yasakladı. Böylece rahat hayat, onları cihat gayesinden uzaklaştırmamış olacaktı. Ayrıca, askerlere düzenli bir şekilde maaş bağlanmaya başlandı.

Hicaz bölgesi Arapları kabileler halinde yaşadıklarından herhangi bir düzenli orduları yoktu. Onlardan eli silah tutan herkes asker sayılıyordu. İslam ile birlikte askeri yapıda değişen bir şey olmadı. Yine eli silah tutan herkes asker sayılmıştı. Bu ordunun komutanı da peygamberimizdi.

Müslümanlar arasında ilk düzenli birlikler Hz. Ömer döneminde oluşturuldu. Hz. Ömer, müslümanların cihat hizmetinden geri kalmamaları için şehirlere yerleşmelerini ve tarımla uğraşmalarını

yasakladı. Böylece rahat hayat, onları cihat gayesinden uzaklaştırmamış olacaktı. Ayrıca, askerlere düzenli bir şekilde maaş bağlanmaya başlandı. Fakat bu düzenli ordu tamamen gönüllü esasına dayanmaktaydı. Emeviler devrinin ortalarına doğru artık gönüllü esası yerine hizmet ve görev esası oturacak. Çünkü artık cihat ve İslam'ı yayma fikri gittikçe azalmaya başlamış olacaktı.

Hz. Ömer döneminde fethedilen yerlerde "cünd" adı verilen ordugâh şehirleri kuruldu. Amaç,

Arapların fethedilen yerlerde kendilerine uygun iklim koşulları olan yerlere yerleşmesi, bölgeyi ellerinde tutmak ve stratejik noktalara yerleşmekti. Bu şehirlerin yapılışını sağlayan olay da şudur. Sad b. Ebi Vakkas, İran'ın fethini gerçekleştirdikten sonra olayı Hz. Ömer'e rapor eder. Hz. Ömer, raporu getiren elçilerin yüzünde hastalık belirtileri görür. Bunun sebebini sorduğunda iklim değişikliğinden ileri geldiğini öğrenir. Bunu üzerine Sad'dan müslümanların yaşamalarına elverişli

bir yer bulup yerleşmelerini ister. Böylece askeri şehirler kurulur. Bu amaçla kurulan şehirler Kûfe, Basra, Fustat, Kayrevan... vb. dir. Hz. Ömer, fethedilen yerlerdeki ordugâhlar ile kendisi arasında bir su engelinin bulunmasını istemediğinden, ordugâhlar ve yeni kurulan şehirler çöle yakın yerlerde kurulmuş oldu. Hz. Ömer'in bu şekilde davranmasının temel nedeni olası bir yardım durumunda su engeli ile karşılaşmadan ulaşabilmektir.

Müslüman askerler, önceleri düzenli maaş almazlardı. Onlar, savaşın bütün masraflarını kendileri karşılar, sadece ganimetten pay alırlardı. İran'ın fethedilmesi üzerine geniş araziler ve servetler müslümanların eline geçti. Askerler, bu arazilerin de ganimet olduğunu savunarak dağıtılmasını istediler. İşte burada Hz. Ömer'in dehası ortaya çıktı. O, bu arazilerin dağıtılmamasını, devlete bırakılmasını istedi. Gerekçe olarak da arazilerin dağıtılması durumunda gelecek kuşaklara bir şey kalmayacağıydı. Araziler devlete verilince, üzerinde oturan halktan haraç alınmaya başlandı. Ardından askerlere bunun karşılığında maaş bağlandı. Böylece profesyonel orduya geçme süreci başladı. Daha sonra bütün askerlerin kayıtlı olduğu ve maaşların düzenli ödendiği bir divan yaptı. Buna **"Divan-ı Cund"** denilmiştir. Bu dönemde müslümanlar, İslam'a giriş sırasına göre bu defterlere kaydedilir ve İslam'daki önceliklerine göre kendilerine, eşlerine ve çocuklarına maaş bağlanırdı. Bu da bir devrimdi. Çünkü kabile ve ırk üstünlüğü yerini artık din almış oluyordu. Asker olmak isteyen birisi divana başvurur burada soy, kabile, boy, cins ve diğer ayırt edici özellikleri yazılırdı. Hz. Ömer, askerleri kütüğe kaydederken önceliği Peygamberimizin kabilesine ve daha sonra soyca ona yakın olan kabilelere veriyordu. Ayrıca merkezde haberleşme, savaş ve maaşların durumu ile ilgili birimler de bulunuyordu.

Arapların klasik savaş taktiği vur kaç sistemi veya düşmanı çöle çekerek yok etme şeklindeydi. Fakat Kur'an'da müslümanların Allah için saf saf vuruşması övülünce "Allah kendi yolunda kenetlenmiş bir duvar gibi saf bağlayarak savaşanları sever."¹ Ayetiyle savaşlarda saf sistemi oluşmaya başladı. Müslümanların sayısı artınca Raşit Halifeler döneminden itibaren ordu taburlara ayrılmıştır. Halit b. Velid, Araplardan ilk kez tabur şeklinde ordusunu bölerek savaşan komutandır. O, Yermuk Savaşı'nda kalabalık düşman kuvvetlerini görünce onlara karşı tabur yönteminden başka bir yöntemin başarılı olamayacağını görerek bu tekniği kullandı. Halid b. Velid, alayları merkez, sağ kanat, sol kanat, öncü ve geri kuvvetleri şeklinde tanzim etti. Ebu Übeyde'yi merkeze aldı. Amr b. As ve Şurahbil'i sağ kanada, Yezid b. Ebi Süfyan ve Ka'ka'yı sol kanada, Kabas b. Eşyem'i öncü kuvvet komutanlığına tayin etti. Abdullah b. Mesud da ihtiyat kuvvetlerinin komutanı oldu.

Tabur yöntemi ancak Emevi halifesi Mervan b. Muhammed döneminde tam olarak yerleşmişti.

Askerlik teşkilatı sisteminde Peygamberimiz döneminde "nakib" (yüzbaşı) ve arif (onbaşı) tabirlerinin kullanılması örgütlenmenin olduğunu göstermektedir. Nitekim Hz. Ömer, Kadisiye savaşında komutan Sad b. Ebi Vakkas'tan ordusunu onar onar bölmesini ve başlarına da birer arif tayin etmesini istemiştir. Hz. Ömer, askerlik sistemini daha da geliştirerek 50 kişilik fırka komutanlığına "kaide" 100 kişilik bölük komutanlığına "halife", 1000 kişilik bölük komutanlığına "emirul kurdus" (binbaşı) 10.000 veya yukarı kişilik birliğini komutanlığına "emirul ceyş" (tugay kumutanı) tayin etmiştir.²

Emeviler döneminde ordu ile ilgili yeni değişiklikler yapıldı. II. Mervan ordusu "kurdus" adlı küçük bölüklere ayırmıştır.

Savaş

Peygamberimiz "Harp hiledir" diyerek, savaşta taktiklerin önemini vurgulamıştır. Ayrıca peygamberimiz savaş halinde olduğu kabile veya grupların liderlerine de suikastler düzenlemiştir. Bunlardan Yahudi Kaab el-Eşref ve yine Yahudilerden Ebu Rafi'nin öldürülmesini istedi. Bunun üzerine bu kişiler müslüman gönüllüler tarafından öldürüldüler. Ayrıca, Hz. Peygamber (sav) savaş halinde olduğu kabilelere ekonomik ambargo da uygulamıştır. Buna örnek Medine'ye hicretten sonra Mekke kervanlarına el konulmasıdır. Bu tam anlamıyla soğuk savaş stratejisidir. Bunun dışında, savaş halinde olduğu devlete karşı müttefik arayışına girişmiş, civar kabilelerle anlaşmalar imzalayarak, düşmanı yalnızlığa itmiştir. Hz. Peygamber (sav), onların yanlış anlamalarına yol açacak davranışlar sergilemiştir. Örneğin Mekke kuşatması öncesinde hazırladığı ordusu başka bir hedefe yönleltmek amacıyla olduğu izlenimini vermiştir. Böylece Mekke, kuşatıldığında müşrikler hazırlıksız yakalanmışlardır. Ayrıca, düşman orduları arasına ihtilaf sokarak onların birliğini de bozmuştur. Hendek Savaşı'nda Yahudilerle Mekkelileri bu şekilde birbirlerinden ayırmışlardı. Peygamber döneminde "el-Hamis" sistemi uygulanmaktadır.

Bu sistemde merkezde komutan, sağ ve sol kanatlarda, ön ve arkada birlikler yer alır. Yermuk savaşında Halid b. Velid ilk kez bölük sistemini uyguladı. Hz. Ömer döneminde Kufe, Basra ve Fustat'ta kurulan garnizon şehirlerde ilk profesyonel ordu oluşmuş oldu. Bunlara maaş bağlandı. Ayrıca Bizans ve İran'dan yeni silahlar edindiler. Emeviler döneminde ordu "mürtezika" denilen maaşlı askerlerle "mutetavvia" adı verilen gönüllülerden meydana gelmektedir. Savaşlarda ordu dört gruba ayrılır. Öncü (mukaddime), Sağ kanat (meymene), sol kanat (meysere) ve artçı (saka) dan oluşmaktadır. Ortada da ordu komutanı bulunmakta, buraya da kalb denilmektedir.

Müslümanlar, bir yere saldırıkları zaman önce bir elçi göndererek barış önerisinde bulunurlar. Bu elçi, karşı tarafa üç öneri sunar. Bu öneriden birisini kabul etmeleri istenir. Kuşatılan kale, şehir veya ordulara müslümanlar saldırmadan önce mutlaka bir teklifte bulunurlardı. müslümanların sunduğu bu üç öneri; Müslüman olmaları, cizye vermeleri ya da savaşmaları seçeneğiydi.

Askerler, savaşa başlamadan önce komutanları tarafından teşvik edici bir konuşma dinlerlerdi. Bu konuşma, çoğunlukla askerin maneviyatını da yükseltirdi. Hz. Ali'nin H.37/657 Siffin Savaşı'nda askere hitaben yaptığı konuşması, Hulefa-i Raşidin zamanında geçerli olan yöntemi ve savaş tekniğini de göstermektedir:

"Saflarınızı düzgün tutun. Birbirine kenetlenmiş duvar gibi olun. Zırhlı adamları öne, zırhsızları ve miğfersiz olanları arkaya koyunuz. Çarpışmalarda dişlerinizi gıcırdatınız. Böylece kılıç darbeleri boşa gider. Sağa sola yayılın, böylece kendinizi mızraklardan daha iyi korursunuz. Savaşırken önünüze bakın. Çünkü o kalplerin sükûn bulması sebat için daha etkilidir. Kargılara eğiliniz. Böylece kargılardan en iyi

şekilde korunmuş olur. Her şeyi hoş görünüz ve rahat olunuz. Bu kalbe kuvvet ve gayret verir. Sakın bağırıp çağırmayınız. Seslerinizi kesiniz. Çünkü bu yenilgiye daha çabuk götürür. Böyle yapmak heybet ve vakara daha uygundur. Sancaklarınızı doğru ve dik tutunuz. Bunları kahramanlarınızdan başkasına teslim etmeyiniz. Doğruluk, sabır ve sebatla savaşınız. Ne derece sabır ve sebat gösterirseniz o oranda zafere ulaşırırsınız."³

Peygamberimiz ve diğer Raşit Halifeler de sefere gönderdikleri ordu komutanına konuşma yapar, nasihatlerde bulunur ve bir anlamda savaşta uyacakları kurallar hatırlatılırdı. Hz. Ebubekir'in Usame b. Zeyd'e yapmış olduğu konuşma bunlardan birisidir: "Davanıza ihanet etmeyiniz. Öldürülmüş olanların ağız, burun, kulak gibi organlarını kesmeyiniz. Çocukları, yaşlıları ve kadınları öldürmeyiniz. Hurma ağaçlarını ve meyve veren hiçbir ağacı kesip yakmayınız. Yemek için müstesna ne bir koyun, ne bir sığır, ne de bir deve kesmeyiniz. Manastırlara çekilmiş ve kendilerine dünyadan el etek çektilmiş bir takım kimselere rastlayacaksınız. Onları ve kendilerini adadıkları şeylerle baş başa bırakınız. Yine kafalarının ortasını traş ettirmiş ve etrafını bırakıp sarık gibi bağlamış kimselerde göreceksiniz. Onların kafalarını kılıçla uçurunuz."⁴ Bu konuşmada vurgulanan konular bir anlamda İslam ordularının temel felsefesi olacaktır. Yani kadın, çocuk, yaşlı ve din adamlarının öldürülmemesi, ağaçlara zarar verilmemesi ve ölümlerin uzuvlarının kesilmemesidir.

Silahlar

Kur'an'da şöyle buyrulur; "Onlara karşı, mümkün olduğu kadar güç hazırlayın." Müslümanlar, bu ayetin etkisiyle düşmanlarına karşı hazırlıklı olmaya ve onların teknolojilerine sahip olmaya çalışmışlardır. Basit silahlardan zamanla civar uygarlıkların silah-

larını alma, kullanma, öğrenme ve daha sonra da onları geçme şeklinde bir ilerleme sağlamışlardır. Arapların savaşlarda kullandıkları belli başlı silahlar da ok, kılıç, kargı, mızrak, kalkan, zırh ve mancınıktır. Mancınık kullanmayı Araplar bilmiyorlardı. Fakat Taif Kuşatması'nda peygamberimiz mancınık kullanmıştır. Mancınık kullanmayı Araplara Selman-ı Farisi öğretmiştir. İslam tarihindeki ilk debbabeyi Resulullah Taif kuşatması sırasında kullanmıştır.

Müslümanların o dönemlerde kullandıkları silahlarla ilgili Hz. Ömer ile Amr b. Madiyekerb arasında şöyle bir diyalog geçmiştir.

Hz. Ömer: "Bana Silahları anlat."

Amr: "Dilediğini sor."

Hz. Ömer: "Mızrak nasıl bir silahtır?"

Amr: "Kardeşindir. Bazen de seni aldatır."

Hz. Ömer: "Ok nasıl bir silahtır?"

Amr: "Öldürücüdür. Hedefini vurabildiği gibi vuramaya bilir de."

Hz. Ömer: "Kalkan nasıldır?"

Amr: "O siperdir. Bütün zorluk onun üzerindedir."

Hz. Ömer: "Zırh hakkında ne dersin?"

Amr: "Yaya için yük, atlı için yorgunluktur. Ama güvenilir bir koruyucudur."

Hz. Ömer: "Kılıç hakkında ne dersin?"

Amr: "Silah dediğin ona denir."⁵

1. Mancınık: Günümüzün topuna benzer. Kuşatmalarda kullanılmaktadır. Taif kuşatması sırasında Selman-ı Farisi'nin yaptığı söylenmektedir. Daha sonra, Müslümanlar İran ve Suriyeyi fethettiklerinde bol miktarda mancınık elde etmişlerdir. Emeviler, mancınık yapımına büyük önem vermişlerdir.

Müslüman askerler, mancınığı kullandıkları zaman tek bir ge-

tirir. Kur'an'dan ayetler okurlardı. Mancınıkla düşmana taş attıkları zaman "Üzerlerine istif edilip pişirilmiş çamurdan taşlar yağdırdık. Bu taşlar Rabbinin katında dam-galanmışlardır. Bunlar, zalimlerden uzak şeyler değildir."⁶ Ayetini, mancınık ateş attığı zaman ise "Onlara alevli ateş azabını hazırladık.(Mülk, 67\5) Böylece günahlarını itiraf ederler. Artık (Allah'ın rahmetinden) uzak olsun o alevli cehennemnin mahkûmları." (Mülk, 67\11) ayetini okurlardı.⁷

2. Debbabe: Kuşatmalarda kullanılan bir çeşit ilkel tanktır. Üzerine yanmaması için sir-kede bekletilmiş deri ile kaplı sert ağaçtan yapılmış tekerlekli bir kuledir. İçinde 10 asker olacak şekilde yapılmıştır.

3. Koçbaşı: Surlara ve kale kapılarına koç başı şeklindeki kütüklerle saldırılarak delik açmaya çalışılırdı.

4. Dikenli Tel: Kuşatma esnasında her taraftan sivri uçları olan ağaç ve demir parçalarından oluşan dikenli tellerde kullanılmaktadır. İlk kez Taif kuşatması sırasında Hz. Peygamber (sav) tarafından kullanılmıştır.⁸

Askeri Birlikler

Piyadeler\Müşat: Başlıca silahları kılıç, mızrak, zırh, miğfer ok ve yaydır.

Süvariler\Fürsan: Atlı birliklere çok önem verilirdi. Her süvari kendi atıyla savaşa katılırdı. Ganimetten süvari birliklerin payı daha fazlaydı.

Okçular\Rümat: Savaş, okçuların atışıyla başlar. Ayrıca ordunun korunmasını da sağlamaktadırlar. Pusularda da okçuların atışı önemlidir.

Teknik Sınıf: Orduyla birlikte çeşitli aletleri kullanabilen teknik sınıflar da bulunmaktadır. Örneğin debbabeler, dikenli tellerin kullanılması.

Mancınık Birliği: Mancınıkların kullanılması ve sevkياتını sağlamaktadırlar.

Ayyarun Birliği: Sapanları kullanma, ateşli taş, demir, yağ atmaktan sorumludurlar.

Neffatun: Petrol , yanan bezler atmaktadırlar.

Sağlık ekipleri ve sahra hastahanesi⁹

Denizcilik

Aslında İslam tarihinde denizcilik faaliyetlerinin tarihi her ne kadar Hz. Osman döneminde Muaviye'nin Suriye'de başlattığı söylene de bunun tarihi Hz. Peygamber (sav) zamanına kadar uzanır. Mekke şehir limanına denizden zencilerin saldırısı oldu. Resulullah (sav) bunlara karşı Alkemetun Mucezziz el- Mudlicî komutasında 300 kişiden oluşan bir kuvvet gönderdi. Bunlar, sahile yakın bir adaya çıkarma yaptılar. Bunun üzerine zenciler çekilince geri döndüler. Kaynaklar, bu dönemde Müslümanların deniz araçlarına sahip olduğunu söylemektedir. Bu olaydan iki yıl sonra Mûte Savaşında Resulullah (sav) küçük bir askeri birliği deniz yoluyla gemilerle gönderdi.¹⁰

Hz. Ömer döneminde Habeşlilerin Müslümanlara saldırı-maları üzerine Alkame Mucezziz el- Müdlecî komutasında bir donanma gönderildi. Fakat bu donanma yenilip askerleri imha edildiğinden Hz. Ömer deniz savaşına ve donanma kurulmasına soğuk bakmaya başladı. Müslümanları deniz seferi yapmaktan men etti.

Hz. Osman'ın halifeliği döneminde Şam valisi Muaviye'nin ısrarı üzerine deniz seferlerine izin verilmiştir. H. 28 yılında Muaviye Kıbrıs seferine çıkarak vergiye bağladı. İlk deniz savaşı Bizans-la yapılan Zatüssevari savaşıdır. Müslümanlar bu savaşı kazanarak Akdeniz'de bir güç olduklarını ispatlamış oldular. Müslümanlardan ilk donanma komutanı Abdullah b. Kavs el-Casi'dir. O, Hz. Muaviye döneminde Kıbrıs'ın fethini sağlayan donanma komutanıdır. Bu olay, müslümanların

Akdeniz'deki ilk denizcilik faaliyetleriydi. İslam tarihindeki ilk tersane Emevi halifesi Abdülme-lîk b. Mervan tarafından Tunus'ta kuruldu. Ardından birçok şehirde tersaneler kuruldu. Bunların başlıcaları Mısır'ın Revda adasında, Beyrut ve Sur kentlerinde kurulanlardır. Bu halife, Afrika valisi olan Hasan b. Numan'a da tersane kurulması gerektiğini bildirdi. Bu şekilde oluşturulan donanma Sicilya fethine çıktı. Ancak başarılı olamadı.

Askeri Eğitim

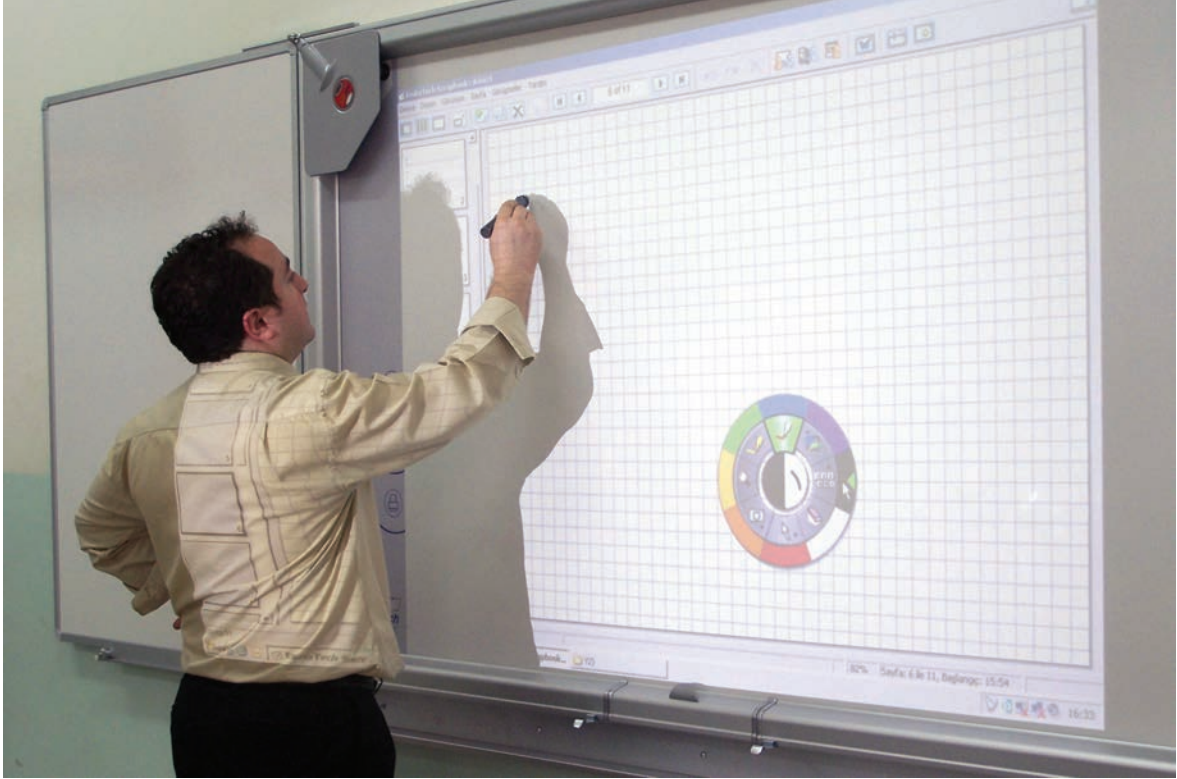
İlk dönemlerde askeri eğitim için özel bir okul bulunmamaktadır. Askeri eğitim, daha çok pratik bir şekilde verilmektedir. Hz. Peygamber(sav) döneminde askeri eğitim, ata binmek, kılıç kullanmak, ok atmak ve mancınık kullanmaktır. Her kabile, kendi gençlerine bu silahları kullanmayı öğretiyordu. Ordular, bir anlamda kabilelerin gençlerinden oluşuyordu. Devlet, sadece bu kişilere hedef gösteriyordu. Fakat Emevilerle birlikte denizcilik eğitimi ve özel muhafızlara eğitim verilmiş, yine de profesyonel anlamda bir askeri eğitim verilmemekteydi. Sadece askerler, barış zamanlarında talim yaparlardı.

Dipnot:

1. Saf Suresi. 4
2. Baltacı, Cahit, İslam medeniyeti tarihi, İlav yayınları, İstanbul 2005
3. İbni Esir, a.g.e
4. İbni Esir, a.g.e c.2 sh:308
5. Ebu Halil, Şevki, İslam ve Dünya Medeniyetleri Tarihi, Çev. Atik Aydın, Abdulhadi Timurtaş, sh: 309, Bilge Adam Yayınları, İst. 2005
6. Hud, 11\82-83
7. Ebu Halil, Şevki, İslam ve Dünya Medeniyetleri Tarihi, sh: 310
8. Ebu Halil, Şevki, İslam ve Dünya Medeniyetleri Tarihi, sh: 310
9. Ebu Halil, Şevki, İslam ve Dünya Medeniyetleri Tarihi, Çev. Atik Aydın, Abdulhadi Timurtaş, sh: 313, Bilge Adam Yayınları, İst. 2005
10. İbni Asakir, Tarih Dimeşk, C.1, s: 394

ÖĞRENCİLER TEKNOLOJİK EĞİTİME HAZIR YA ÖĞRETMENLER? “FATİH PROJESİ”

MEB nihayet teknolojiyi eğitimin emrine sunmaya karar verdi. Bu, eğitim camiası açısından son derece sevindirici ve faydalı bir girişim. Özel eğitim kurumlarının yıllardır uyguladığı bir sistemi nihayet MEB'in de eğitimde hayata geçirmeye karar vermesi, 16 milyon aşkın öğrenci potansiyeline sahip bir ülke için zaten olması gereken fakat geç kalmış bir uygulamaydı. Temennimiz İstanbul ili Fatih ilçesinde pilot uygulaması yapılan bu sistemin batıdan doğuya tüm ülkeye hızla yayılması. Eminim ki bu sistemin yaygınlaşmasıyla hem okullarımızda eğitimin kalitesi yükselecek hem

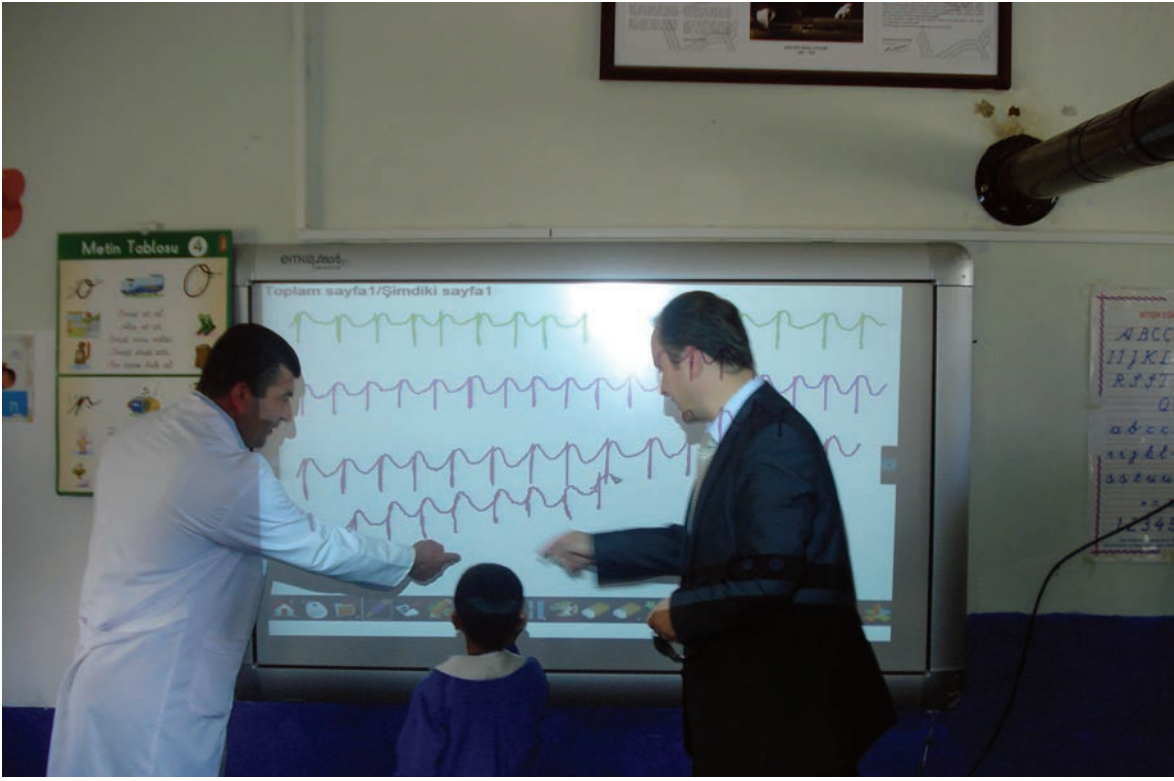
de yeni neslin bilgisayar, internet vb. teknolojik aletleri kullanım kalitesi artacak.

“Fatih Projesi” ile uygulamaya konan bu projeyi yıllardır kendi eğitim kurumlarımızda uygulayan biri olarak bazı noktalara dikkat çekmem yerinde olacaktır. Öncelikle şunu ifade etmekte yarar var. “Akıllı tahta” veya “akıllı sınıf” ile ilgili cihazları sınıfa yerleştirmekle sınıf akıllanmıyor. Bu sistemi akıllı kılan unsur sistemin içeriği ve etkili kullanımıdır. Öğrencilerin bu sistemde ders işlemeye çok yatkın ve istekli olduklarını biliyorum ancak aynı durum öğretmenler için maalesef

söz konusu değil. İsterseniz bu durumu biraz birlikte irdeleyelim:

A. KARŞILAŞILACAK SORUNLAR

- 1) Uygulamaya karşı öğretmen direnciyle karşılaşılması, öğretmenlerin yıllardır uyguladıkları sistemde ısrarlı olmaları, alışageldikleri ders işleme tarzlarını yeni sisteme entegre etmede zorlanmaları,
- 2) “Fatih Projesi”ne uygun ders içeriklerinin henüz hazır olmaması ve bu içeriklerin sisteme uygun hazırlanmazsa sistemin uygulanamaması,

- 3) Öğretmenlerin bilgisayar kullanımıyla ilgili bilgi eksiklikleri,
- 4) Sistemin daima kullanıma hazır halde tutulması,
- 5) Öğrencilerin sistemin kullanımıyla ilgili bilinçlendirilmesi,
- 6) Aynı anda tüm yurda hızla yayılması gereken sistemin aksi bir durumda sistem yerleşmeye kadar eskimesi ihtimali,

B. ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- 1) Öğretmenler eğitim seminerleri ile bu sistemin uygulanabilir olduğuna ikna edilmeli ve sistem merkezden hazırlanacak içeriklerle desteklenmeli.
- 2) "Fatih Projesi"nin en önemli ayağı içeriktir. Sisteme uygun içerikler hazırlanmazsa bu sistem çöker. Çünkü bu yalnızca öğretmenin çabasıyla olacak bir iş değildir. Maalesef MEB 18 eğitim Şûrasında da, Eği-

tim Teknolojileri Genel Müdürlüğünde de, Talim Terbiye Genel Müdürlüğünde de bu konu ile ilgili bir çalışma yok. Eğer içerik çalışması yapılmazsa bu proje başlamadan biter.

- 3) Öğretmenlerimizin yüzde kaçının bilgisayar kullanımına hâkim olduğuna dair analiz yapıp bu konuda eksiği olan öğretmenlere hizmet içi kurslarla bu eğitim verilmeli. Ayrıca tüm öğretmenlerimize dizüstü bilgisayar hediye edilmeli. Benim önerim önümüzdeki 24 Kasım'da tüm öğretmenlere bilgisayar hediye edilmesidir.
- 4) Tüm okullara bilgi işlem merkezleri kurulmalı, bir bilgi işlem uzmanı tahsis edilmeli, bu uzman hem okulun teknik donanımıyla ilgilenmeli, bakım, onarım ve tamir işlerini yapmalı hem de her gün bu cihazları kullanılabilir bir durumda tutmalıdır.

- 5) Öğrencilere bilgisayarı, interneti sağlıklı ve doğru kullanabilme konusunda eğitici seminerler verilmeli.
- 6) Sistem yurt çapına hızla yayılmalı ki bu konu ile ilgili özel sektör yatırım yapacaksa bunların önü açılmalı.

Bunlar Olmazsa Ne Olur?

Bunun cevabı basit, bendeniz işim gereği bu sistemin kullanıldığı okullara özel uzmanlar gönderdim. Bu uzmanlar, yöneticiler ve öğretmenlerle görüşmelerde bulundular. Sistem, yöneticileri heyecanlandırmış. Ancak aynı heyecan öğretmenlerde yok. Çünkü sistemin altyapısı hazır değil. Biraz önce bahsettiğim sorunlar bu görüşmelerin ortaya çıkardığı sonuçlarıdır.

Şimdi bir şeye karar vereceğiz;

Okullar modern eğitim yuvaları mı olacak yoksa teknoloji çöplüğü mü? Görelim mevla neyler...

Bir portre

Mardin - Bilge Köyü katliamı şehidi:

Hacı Kazım Ozan

Bir Eğitim Gönüllüsü

Türkiye ve dünya onu, 4 Mayıs 2009 günü Bilge Köyü'nde 44 kişinin bir nişan töreni sırasında akrabaları tarafından katledilmesi olayından sonra tanıdı. Gözü dönmüş caniler, bir görev için olay yerinde bulunan köyün İmam Hatibi Hacı Kazım Ozan'ı da şehit etmekten çekinmemişlerdi. Hacı Kazım Hoca, köyünün hocası olduğu kadar, bir eğitim gönüllüsü olarak da köyün tüm çocuklarının öğretmeni ve gençlerinin de arkadaşuydu. Kendisini mesleğine ve insanlara adanmış ve vazife şuuru gelişmiş bir hocaydı. İnsanlara iyilik ve güzellikleri anlatmayı sever, onların sevinçleriyle sevinir, acıları sebebiyle de üzüntü duyardı.

İyi bir aile eğitimi aldı. Anadolu'nun saf ve temiz insanları arasında büyüdü. İmam Hatip Lisesi terbiyesiyle yetişti. Ahlak ve manevi değerleri baş tacı eden Türkiye'mizin gözbebeği kuruluşlarımızdan Anadolu Gençlik Derneği'nin etkinlik ve çalışmalarına katıldı. İnsanlığa hizmet etmeyi en büyük görev bildi. Allah Rasûlü'nün (s.a.v) "İnsanların en hayırlısı, insanlara faydalı olandır" Hadis-i Şerifi'ni düstur edindi.

Ocak 2007'de, Mardin'in Mazıdağı ilçesine bağlı Bilge Köyü'ne imam hatip olarak görevlendirildi. Burası onun ilk görev yeri.

İnsanları ve köyünü sevdi. Aralarında hiçbir ayırım yapmadı. Hepsi Allah'ın bir kulu olarak gördü.

Yaşı gençti. Mesleğini, görev yerini ve insanlarını sevdi. Küçük büyük köyün bütün insanlarıyla sıcak bir iletişim kurdu. "Kalpten kalbe yol vardır" prensibi gereği, kısa sürede kendisiyle köylüler arasında sevgi köprüsü oluşturdu. Köyün camisini bakım ve onarıma aldı. Kendi elleriyle boya ve badanasını yaptı. İnsanları namaz ve ibadete davet etti. Sevgi ve kardeşliği yaygınlaştırmaya çalıştı.

Eğitime önem verdi

O, sadece camide değil, evde, yolda, çarşıda, pazarda da iyilik ve güzelliklere rehberlik etmeye çalıştı. Bilge Köyü, Kürt etnik kökene mensuptu. Onların duyuş, anlayış ve sezgi alanlarına girebilmek ve daha güzel bir iletişim kurabilmek için Kürtçeyi öğrendi. Onlara da Türkçeyi öğretmeye çalıştı. Yunus Emre'deki söyleyiş zenginliğini sevdirdi. Öğrencilere kitaplar okuttu, şiirler ezberletti.

Hacı Kazım Ozan çocuklara yalnız bilgi vermiyor, aynı zamanda onların sosyal gelişimleri için de programlar yapıyordu. Onlara değer verir, başlarını okşar, mutlu etmeye çalışırdı. Gençlerle gezdi, onlarla top oynadı, çevreyi tanıtmaya gayret etti. Çocukları defalarca geziye götürdü. Dara, Nusaybin, Şanlıurfa gibi il, ilçe ve tarihi yerlere geziler düzenledi. Onlara refakat etti. Onlarla güldü, onlarla ağladı. Gençlere ağabeylik yaptı. Mardin'in ücra bir köyündeki öğrencilere sanat zevki ve sahne hakimiyeti kazandırmaya çalıştı.

Kutlu Doğum etkinlikleri düzenledi. Programları çocuklarla beraber hazırladı. 4 - 5 ay bu programlara yoğunlaştı. İlahi ekibi oluşturdu. Öğrencileri yetiştirdi. Sahne oyunları öğretti. Konuş-

malar hazırlattı. Program günü, lojman olarak kullandığı evin terasını sahne olarak düzenledi. Sahne için Mazıdağı'ndan aydınlatma sistemi ve ses cihazları getirdi. Terasın önündeki avluya plastik sandalyeler koydu. Bilge Köyü halkını ve çevre köylerden insanları programa davet etti. Mazıdağı Müftüsü ve ilçenin ileri gelen insanları da davete icabet ettiler. Kalabalık şehirlerde bile zor yapılan güzel bir organizasyon oldu. Program büyük bir takdir topladı. Bir köy yerinde bile olsa, zorlukları yenip engelleri aşarak güzel çalışmalar yapılabilceğini ispat etti. Bilge Köyü'nün öğretmeni Sadık Akbulut'un eşi Bedia Hanım, Hacı Kazım Ozan'la ilgili gözlemlerini şöyle anlatıyor:

"Kazım Hoca'nın köye gelişi devrim oldu. İlk defa kandil programları yapıldı. İlahi korusu oluşturdu. Öğrencilere şiirler ezberletti. Kandillerde köylülere gül ve karanfil dağıttı. Çikolata ve şekerler aldı. Çalışmalarının bütün masraflarını kendisi karşıladı. İçimizden biri gibiydi. Efendi bir kardeşti."

İdeal bir hoca portresi oluştu

Hacı Kazım Hoca, 29 aylık Bilge Köyü'ndeki görevi sırasında, 10 - 18 yaş arasındaki bütün çocuk ve gençleri Kur'an-ı Kerim öğretti. Cami kürsüsü ve imam hatiplik görevini irşat ve eğitim amaçlı kullandı. Lojman olarak verilen evinin bir odasını der-

sane olarak düzenledi. Türkçe ve Matematik gibi zayıf olduğu derslerden öğrencilere takviye kurslar verdi. Okullarındaki ders durumlarını sıkı bir veli titizliği ile takip etti. Köydeki ilköğretim Okulu ile günlük diyebileceğimiz kadar sık irtibat kurdu. Mazıdağı ve Mardin'de okuyan öğrencilerin okullarına gitti, ders durumlarını öğrendi. Köye geldiklerinde eğitim eksikliklerini takviye etmeye çalıştı. Kısaca, Hacı Kazım Ozan Hoca, kelimenin tam anlamıyla bir eğitim gönüllüsü olarak görev yaptı

Hacı Kazım Ozan, imam hatiplik mesleğinin hakkını veren örnek bir portre ortaya koydu. Vefatı sonrası, pek çok basın kuruluşu ve Diyanet İşleri Başkanlığı yetkilileri onu hayır ve takdirle andılar. Türkiye'deki imam hatip modeline örnek gösterdiler. Hatta, hocalara karşı soğukluğu ile bilinen basın kuruluşları bile Hacı Kazım Ozan'ın çalışma ve mücadelesinden övgüyle söz ettiler. O kadar ki, içlerinde "Erkek çalığı gibi çalıştı.", "Hocalık mesleğine itibar kazandırdı.", "İmamlık tarihine ismini yazdırdı" gibi ifadeler kullananlar oldu.

Güzel meziyetlere sahipti

Peki, genç yaşta Hakk'a yürüyen Hacı Kazım Hoca bu başarıyı nasıl elde etmişti? Bu konuda, araştırmalarım ışığında şunları söyleyebilirim:

* Madde ve mana dengesini çok iyi kurmuştu.

- * İncancını özümsemiş, hiçbir aşağılık duygusuna kapılmamıştı.
- * Her problemin bilgiyle çözülebileceğine inanmıştı.
- * Çalışmalarına yüreğini de koydu.
- * İhlas ve samimiyet sahibi idi.
- * Sebatlı, azimli ve karalıydı.
- * İnsanlar arasında ayırım yapmadı. Paylaşmaya önem verdi.
- * Plan, program ve disiplinli çalışmayı severdi.
- * İletişim dilini çok iyi kullandı.
- * Bilge Köyü'nde, Oxford Üniversitesi'nde görev yapan bir akademisyen titizliği ile çalıştı.

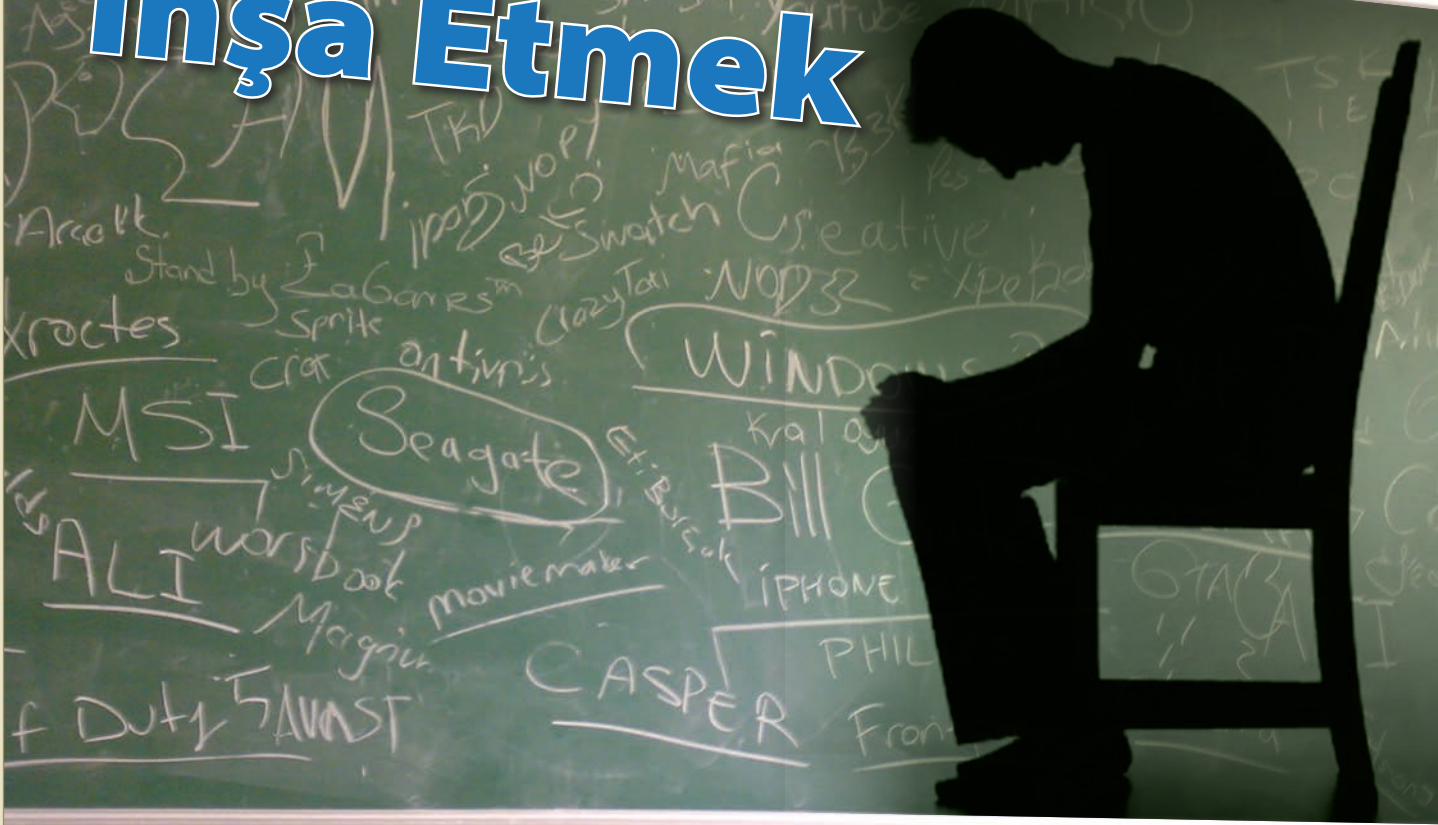
İdeal örneklerin oldukça azaldığı bir dünyada Hacı Kazım Ozan gibi insanların mücadelesi unutulmamalıdır.

Sevgi, edep, fedakarlık, meslek aşkı ve Türkiye sevdasıyla çalışan bilgi, irfan ve görgü sahibi insanların hangi güzel sonuçlara ulaşabileceği konusu, Hacı Kazım Ozan'ın şahsında canlı bir örnek oluşturmıştır.

24 yaşında, arkasında "hoş bir sada" bırakarak Dar-u beka eyleyen Hacı Kazım Ozan'ı rahmet ve hayırla anıyorum.

Milli Şuur ya da Hayatı Yeniden İnşa Etmek

Sınırlı ve sorumlu olduğumuz bu hayatta Rabbimize karşı olan görevlerimizi yapmak Müslümanların en temel görevleri arasında bulunmaktadır. Günümüzün baş döndürücü teknolojik gelişmeleriyle geçim derdi arasında sıkışıp kalan eğitimciler ne kendilerine ayıracak vakti bulabiliyor ne de mesleklerini geliştirici faaliyetler için harcayacak para bulabiliyorlar. Düşünce ve ruh açısından iyice zayıflayan eğitimcilere güç verecek olan şey kendi külleriyle yaşamlarını yeniden

inşa etmeleridir. Hayatı yeniden inşa etmek ancak insanın kendi özüne dönmesiyle mümkündür. Kendi mayasına dönmesiyle mümkündür. Bin bir türlü zorluklarla karşı karşıya kalan Türkiye için kurtuluş milli şuur sahibi öğrenciler yetiştirmektir. Milli şuur sahibi öğrencilerin yetiştirilmesi Türkiye için en önemli görevdir. Dava şuurunu kaybetmiş, neye niçin hizmet ettiğini unutmuş amaçsız ve fikirsiz bireylerden oluşan eğitimcilerin yerine çelik gibi, ateş gibi bir inanca sahip şu-

urlu, birikimli, kararlı, hedefi belli eğitimciler ülkemizin eğitiminde söz sahibi olmadıkça ülkemizde hiçbir şey düzelmez. Milli şuur sahibi eğitimciler aynı zamanda toplumun hayatını da yeniden inşa etmekle görevlidirler. İnsanların çoğunun telaffuz etmekte sakınca bulduğu İslami kelime ve kavramaları kalbine yazıp duvarlara, her tarafa asmak eğitimcilerin görevleri arasında bulunmaktadır. Bu tabii ki başlı başına bir şuur melesidir.

Acaba okullarda öğrenciler öğretmenlere en çok hangi soruları sormaktadır? Eğitimciler öğrencilerin ne tür sorular sormaya yöneltiyorlar acaba? Öğrenciler hangi saiklerle, hangi meraklarla, hangi soruları sormaktadırlar acaba? Bilindiği gibi her madalyonun iki tarafı vardır. Bir tarafı o madalyonun kimliğini yani aidiyetini ifade eder, diğer tarafı da onun gerçek değerini yani ederinini ifade eder. Bu açıdan baktığımızda; okullarda öğrencilerin tamamen maddi kaygılarla gününbirlik meraklarla, derinliği olmayan, düşünce mahsulü olmayan sorularla, konularla meşgul oldukları görülmektedir. Ufaksuz, amaçsız bir gelecek kaygısı olmadan hayatlarını yaşadıkları görülmektedir. Aslında bir okulda öncelikli olan Milli Şuurdur, öncelikli olan kimliktir, kişiliktir. Milli Şuur aslında bizim kimliğimizi ifade eder. Milli Şuur aslında hayatı kendi mayasıyla yeniden mayalamaktır.

Tarihi sürecine baktığımızda, milli şuur milletimizin kendi müstesabatına uygun olan görüştür. Aslında Sultan Alparslan, Selahattin Eyyubi, Sultan Fatih milli şuurla yetiştikleri için tarih yazdılar ya da tarihin akışını değiştirdiler. Çanakkale destanını milletimiz milli şuurla yazmıştır aslında. İstiklal Harbini yapan Kuvayı Milliye'nin şuur seviyesi en yükseklerde seyretnmekteydi. İstiklal harbimizi biz tankla, topla, tüfekte, uçakla değil, milli şuurla yapmıştık. O halde şuur silahtan, daha etkilidir. Çünkü şuur olmadan silahı kullanmak mümkün değildir. İstiklal harbimiz iman gücüyle, inançla, milli şuurla yapılmıştı. Bu bakımdan düşünecek olursak, istiklal harbi yapılırken bu gün ülkemizin yönetimine talip olan ya da geçmişte ülkemizi yöneten görüşlerden hangisi vardı. İstiklal harbimizi yaparken liberalizm var mıydı? Hayır. İstiklal harbimizi yaparken sağcılık denen şey var mıydı? Hayır. İstiklal harbimizi yaparken, solculuk denen şey var mıydı?

Hayır. Peki, istiklal harbimiz neyle yapılmıştı. Elbetteki milli şuurla, iman gücüyle yapılmıştı. İşte şimdi de bundan başka bir çare bulunmamaktadır.

Milli Şuur sahibi eğitimcilerin eylemlerinde üç özellik açık bir şekilde gözlenir. Hidayet (doğruyu yanlıştan, iyiyi kötüden, güzeli çirkinden, faydalıyı zararlıdan, adaleti zulümden ayırtedebilme kabiliyeti), biraz daha açık bir şekilde ifade edecek olursak şuurlu Müslüman ahmak değildir. Çünkü ahmak; bilindiği gibi faydalıyla zararlıyı birbirinden ayırt edemeyen kimse demektir. Feraset (hayır ile şerri ayırtedebilme kabiliyeti), bu da Müslüman'ın en büyük silahıdır. Feraset silahını elinde bulunduran bir kimse hangi güçten korkar ki. Dirayet, en geniş anlamda, doğru olduğunu bildiği ve hayırlı olduğuna inandığı şeyi sonuna kadar savunabilme kabiliyetidir.

Bütün bu tanım ve açıklamalardan sonra şunu anlamak gerekir ki eğitim platformunda, Milli Şuur sahibi olan herkes, öğrencileri de şuur sahibi olarak yetiştirmek zorundadır. Aksi takdirde eğitimcilerin öğrenciler yetiştirdiklerini söylemek mümkün olmaz.

Gerçekten milli olan bir eğitim sistemi ancak "Yaşanabilir Bir Türkiye'de kurulabilir. Şu anda hiç kimse, herkesin hakkını aldığı ve memnun olduğu bir ülkede, bir eğitim sisteminde yaşadığımızı iddia edemez. Çünkü "Yaşanabilir Bir Türkiye'den bahsedebilmemiz için, bazı şartların gerçekleşmiş olması gerekir.

Halkın refah düzeyinin artırılması ve adil bölüşüm olması gerekir. Önemli olan gelişme ya da fiziki büyüme değil, ekonomik büyüme değil, gelir dağılımında adalettir. Adalet herkesin kendi çocuklarını kendi medeniyet değerlerine uygun bir şekilde eğitebilmesi ve gelirden eşit bir şekilde faydalanabilmesidir. Önemli olan halkın mutlu olabileceği bir

ortamda eşit bir şekilde tüm haklardan faydalanabilmesidir.

Yatırımlarda devletin her şeyden önce insanı düşünmesi ve insana yatırım yapması yani eğitime her şeyden çok önem vermesi gerekir. Yaşanabilir mekânların, temiz ve güvenilir ortamların, güvenli kentlerin oluşturulması gerekir. Bütün bunlar; gerçekten düzgün bir eğitim almış ahlaklı ve terbiyeli nesillerin yetişmesiyle mümkündür.

Biz bir zamanlar büyük bir devlettik. Yeniden o gücümüze bir an önce ulaşabilmemiz için eğitim alanında şuurlu bir hamle başlatılmalıdır. Bunun için gerekli potansiyel güç bu ülkede mevcuttur. Okullarda yetişmekte olan nesillerimizi her türlü sapkınlıktan, bataktan, günden, şiddetten koruyabilmek ancak "Yaşanabilir Adil Bir Türkiye'de mümkün olabilir. Böyle bir Türkiye ise, ancak Adil Bir Dünyada kurulabilir ve yaşayabilir. Etrafımıza şöyle bir baktığımızda; bugünkü dünyanın adil temeller üzerine kurulu olmadığını görebiliriz. Global bir rantıye düzeni bütün dünyayı kendisine köle yapmak için var gücüyle çalışmaktadır. Dünya adil temeller üzerine yeniden yapılandırılmalıdır. Hayat yeniden inşa edilmelidir. Kendi mayamızla nesiller yeniden mayalanmalıdır.

Milli Şuur sahibi insanların ya da eğitimcilerin vizyonu bu olmalıdır.

Sadece ülkemizde değil, bütün İslam dünyası, bütün doğu ülkeleri en başta kendi milli değerlerini, milli kültürünü, medeniyetini, milli bir eğitim sistemiyle birlikte çocuklarına veremelikler. Başta bölgemiz olmak üzere bütün dünyadaki en güçlü alternatif, ahlak ve maneviyatı önceleyen bir eğitimin önde yer aldığı bu projedir. Önce ahlak ve maneviyat bayrağı en önde yer almadıkça ülkemizin hiçbir sorunu çözülemez.

Kulak Âşık Olurmuş Gözden Evvel*

(Eğitimcinin dikkat etmesi gereken araçlarından biri de iletişimdir. Kime, nasıl ve hangi hitapla konuşacağını iyi bilmesi gereklidir. Bir davranış veya söz insan kazandığı gibi insan da kaybettirir. Karşımızdakilerin karakterlerini iyi tespit edip davranış ve sözlerimizi ona göre ayarlamamız gerekir. Hele ayrılıkların arttığı çağımızda eşler iyi okuyup düşünmeleri gereklidir. İşte ders çıkartmak üzere hikâyemize geçelim.)

Ceyda, çevik hareketlerle kalan yemekleri buzdolabına yerleştiren Dila Hanım'a bakıyordu.

Yaşına göre ne kadar enerjik, diye düşündü.

Dila Hanım kocası Ömer'in babaannesi olduğundan Ceyda da ona babaanne diyordu. O akşam babaanne onları yemeğe davet etmişti. Yemek bitmiş birlikte mutfağı toparlıyorlardı.

Mutfakta baş başa kalmışken Ceyda'nın ona sormak istedikleri vardı. Ömer'le henüz bir aylık evliydi ama şimdiden kavgaya başlamışlardı. Aşk onları mutlu etmeye yetmiyordu bunu anlamıştı. Elli yıllık evliliğini aşkla götürmeyi başarmış bu kadına

hayrandı ve ondan öğrenecek çok şeyi olduğunu düşünüyordu.

-Babaanne büyükbaba ile olan aşkınıza imrenerek bakıyorum. Söylesene bir aşkı bu kadar uzun süre canlı tutmanın sırrı nedir?

Dila Hanım gülümseyerek ona baktı.

-Şimdiki gençlerin öğüde ihtiyaçları yok kızım, her şeyi biliyorlar. Söylerim şimdi, ya ben bunları biliyordum dersin ya da işine gelmez, yanlış anlarsın.

- Ne olur azıcık bana öğüt ver. Aşkla evlenen arkadaşlarımın

çoğu kısa zamanda birbirlerinden usandılar. Kimi boşandı kimi de aynı evde iki yabancı olarak yaşıyorlar. Bizim de anlaşmazlıklarımız başladı. Ömer'i çok seviyorum. Bu sevgiyi kaybetmek istemiyorum.

Dila Hanım bir süre sustu, sonra şiir gibi konuştu:

-Söylemişler gelenler, bizden evvel,

Kulak âşık olurmuş, gözden evvel.

-Ne güzel bir söz, aşkı ne güzel tarif ediyor, bayıldım bu söze, dedi Ceyda. Benim zaten aşk deyince aklıma gelen sevdiğinle satlerce konuşup gülüşmek.

-Konuşup gülüşmek güzel de bununla bitmiyor her şey. Aşk kulakta başladığı gibi kulakta da biter, bunu unutma. Kulaktan giren her söz önce kalbe dokunur. Kalbi ya sarar ya sarsar.

-Şair gibi kadınsın babaanne.

-Tabi en sıradan konuşmalar bile. Bu yüzden bir kadın bir erkekle nasıl konuşulur bilmek zorunda.

-Bir erkek de bir kadınla nasıl konuşulur bilmek zorunda değil mi?

-Hemen savunmaya geçtin. Siz gençler hep karşıdakinin ne yapması gerektiği ile ilgileniyorsunuz. Sen kendi yapman gerekeni öğren yeter.

-Özür dilerim babaanne. Bir kadın bir erkekle nasıl konuşmalı? Arada fark var diyorsun.

-Hem de dağlar kadar fark var. Bir kadınla konuştuğun gibi bir erkekle konuşursan erkeği kaybedersin.

Kaybedersin sözü Ceyda'yı sarstı.

-O zaman acilen bu konuyu öğrenmem lazım.

-Bütün erkekler kahraman olmak isterler. Erkek için güç ve iktidar önemlidir. Hiçbir zaman erkekle güç yarışına girme. Konuşurken de onu yaralayıcı, kendini önemsiz hissettirecek şekilde ko-

nuşma ve asla eleştirme.

-Ama eleştirmesem yanlışlarını nasıl görür ki?

-Bir kadını eleştirirsen savunmaya geçer. Bir erkeği eleştirirsen senden uzaklaşır.

-Tamam eleştiri yok. Başka neye dikkat etmem gerekiyor.

-Suçlama da yok. Erkekler suçlandıkları zaman kendilerini yetersiz hissederler. Suçlanmak ve hesap sorulması. Bir erkeğin en sevmediği iki şey.

-Tamam babaanne başka ne var önemli olan.

-Emrederek konuşma. Erkekler bundan nefret eder. Ona sürekli yapacaklarını hatırlatma. Bir de sözlerinin altındaki mesajlara dikkat et. Sen ne diyorsun, kocan ne anlıyor? Önemli olan onun ne anladığı.

-Nasıl yani?

-Söyle bakalım, akşam eve geç kaldı ve haber vermedi. Gelince ne dersin?

-Nerde kaldın, niye haber vermedin canım? diye sorarım.

-Böyle diyerek aslında şöyle demiş oluyorsun. Ne düşüncesiz adamsın, bir telefon bile açmıyorsun, çok kabasın. Kocana hiçbir zaman yeterli bir erkek değilsin.

-Geç kaldığında ne demem gerekiyor babaanne?

-Geç kalınca seni merak ettim canım, iyi misin? diye sorabilirsin.

-Hımmm. Arada fark var yani. Kulaktan girenler kalbine gidiyor yani. Şimdi ben kocama güzel görünmek için boşuna mı süslenmişim.

-Göz de önemlidir kızım, bir kadının kendine bakması önemli ama kulaktan sonra gelir. Hiç görmedin mi nice güzel kadınlar çirkin kadınlarla aldatılır. Çünkü o kadınlar erkeğin kulağına ne söyleyeceğini bilen kadınlardır. Evdeki "dırdır ederken" dışarıdaki "mırmır ederek" kazanır. Erkeğin gözü işte o zaman güzellik falan görmez.

-Sen hep böyle mi yaptın babaanne?

-Elbette. Hâlâ bana niye aşık zannediyorsun? Bak mesela uzun zaman birlikte dışarı çıkmadınız. "Ben sıkıldım biraz dışarı çıkıp gezelim mi?" demek var bir de "Uzun zamandan beri beni dışarı çıkarmadın." diye suçlayarak söylemek var. İkisi arasında karşıdakinin duygularına dokunma açısından çok büyük fark var. Erkekler takdir görmeyi sever. Küçük de olsa yaptığını takdir edersen yapmadıklarını da yapmaya başlar.

-Biz kadınlar da iltifatı güzel sözü hep kendimize bekliyoruz. Erkeklerin bundan hoşlanacağını hiç düşünmemiştim.

-İnan ki erkeler kadınlardan daha düşkündür güzel söze.

-Peki babaanne ben eşimin hoşuma gitmeyen davranışlarını nasıl söyleyeceğim,

-Erkek gibi dobra dobra değil, bir kadın gibi zeki ve kurnazca, az önce söylediğim gibi kulağına mırıldayarak istediğini söyleyebilirsin. Erkekler kadınların yüksek sesle konuşmasından nefret ederler.

-Siz hiç kavga etmez misiniz babaanne?

-Kavgasız ev olmaz yavrum. Ben de kızdığım zaman konuşurum. Fakat sesimi çok yükseltmem, dilimi kocamı yaralamak için silah olarak kullanmam. Erkeklerin kızgınlıkları fırtına gibidir, birden gelir çabuk da geçer. Fırtınadan zarar görmek istemiyorsan geçene kadar bekle. Her şeye atlama.

O çayları doldururken babaanne ocağın altını açtı. Ateşe bakarken gülümsedi.

-Aşk bir ateştir tatlım. Arada bir gaz verip ateşi beslemezsen söner gider.

-Ben ateşe odun atmak gerek, diye biliyordum.

-Evet aşk ateşine odun da atmak gerekir. O da kendi odunluklarımız olmalı. Kibrimiz, gururumuz, eğilip bükülmeye korkan yanlarımızdır. Pek çok âşık ateşe odunluklarını atmak yerine, su döküp söndürüyor yanlışlıkla.

Dila Hanım,

-Unutma dırdır yok, mırmır var, dedi gülerек.

Ömer oturduğu koltuktan kalkıp büyükbabasının yanına oturdu. Biraz kısık bir sesle:

- Büyükanne Ceyda mut-faktan gelmeden, şöyle baş başa kalmışken azıcık sohbet edelim. Büyükbaba, söylesene bunca yıl evli kalıp da mutlu olmanın hâlâ birbirine tatlı tatlı bakmanın sırrı nedir?

Büyükbabası güldü:

-Söylemişler gelenler, biz-den evvel,

Kulak âşık olurmuş, gözden evvel.

Ömer tam olarak ne demek istediği anlamamıştı. Aşk gözde başlar diye biliyordu. Düşündüğünü seslendirdi.

-Yapma büyükbaba, önce göz sever, kulak sonra gelir?

-Gözle başlayan çekiciliktir, aşk değildir. Pek çok kadın sana güzel, çekici gelebilir ama her çekici bulduğunu sevemezsin. Çekiciliği sevgiye dönüştüren kulaktır.

Ömer'e söz hala pek mantıklı gelmemişti.

-Kulak severmiş, gözden evvel, diyorsun.

-Oğlum etrafına bir baksana. Her taraf güzel, bakımlı, süslü kadınlarla dolu. Fakat çoğu yalnız. Kadınlar erkeklerin gözlerine hitap ettiklerinin onda biri, erkeklerin kulaklarına hitap etmeyi bilselerdi bu kadar yalnız kadın olmazdı.

-Bak bu önemli yani.

-Oğlum sen karını bırak. So-ruumluluğu hemen onun üstüne atma. Sen kendi üzerine düşeni yap. Bütün anlaşmazlıklar hep

karşı tarafın değişmesini, bir şey yapmasını beklemekten oluyor. Sen bir kadınla nasıl konuşulur önce onu öğren.

-Kulak severmiş, gözden önce diyorsun. Yani sözler, kelimeler sevgiyi başlatır ve yaşatır diyor-sun.

-Aynen öyle diyorum. Kadın-lar güzel söze hiç dayanamazlar. Karına sık sık iltifat et. Her geçen gün daha da güzelleştiğini falan söyle.

-İltifat kadınlar için ekmek su gibi gerekli bir şeydir, demişti ar-kadaşım.

-Çok doğru söylemiş. Her ak-şam ona belli bir zamanını mut-laka ayır, o zamanda onu dikkatle dinle ve sadece onunla ilgilen. Gün içinde hoşuna giden hikâye, fıkra, onun ilgisini çekecek şeyleri onunla paylaş. Ne güzeldir insa-nın sevdiği sohbet etmesi, gülüş-mesi. Sen onu bir güldürürsen o seni on güldürür.

-Bire on diyorsun.

-Evet bire on. Sen yeter ki sev-meyi bil. Sevgi kelimelerdedir, kelimeler önemli dedim oğlum. Kelimeleri yazıya döktüğünde de çok etkilidir. Bu yüzden arada bir ona sevgini ifade eden küçük notlar yaz. Mesaj gönder.

-Hem de çok oluyor böyle şeyler.

-Aşk kulakta başladığı gibi, kulakta da biter oğlum. Bunu da unutma.

-Bitmesin diye neye dikkat et-mem lazım?

-O bölüm biraz uzun mevzu. Kadın dilini öğrenmen lazım.

Ceyda elinde çay tepsisiyle sa-lona gelince ikisi de sustu. Ömer çayını yudumlarken az önce bü-yükbabası ile konuştukları aklın-daydı. Fırsat bulmuşken karısına iltifat etmek istedi.

-Teşekkür ederim canım, çay nefis olmuş, ellerine sağlık, dedi.

Ceyda "Afiyet olsun" derken büyükbaba odaya giren karısını süzerek

-Nişanlım, çok yoruldu, gel otur karşıma, sensiz çayın tadı çıkmıyor, dedi.

Büyükanne gülümseyerek oturdu kocasının karşısına. Bu-gün öğrendiklerimi uygulamalı-yım, hatta hemen başlamalıyım diye karar verdi. Karşısındaki ay-nanın önünde duran Ömer'in kü-çüklük resmine bakarak,

-Çocukken de çok yakışıklıy-mışsın hayatım, dedi.

Ömer daha bir şey söyleyemeden babaanne kaptı sözü.

-Büyükbabasına benziyor. Gençlikleri yakışıklı oluyor, yaşlı-lıkları da karizmatik ve çekici, der-ken göz süzerek kocasına baktı.

Büyükbabanın karısının söz-leri karşısında gözleri ışıladı. Ömer karısına iyi bir iltifat etmeye kararlıydı.

-Umarım kilo alıp yakışıklılı-ğımı bozmam; çünkü karım nefis yemekler yapıyor, çok becerikli, dedi.

-Büyükannen de bana yıllarca nefis yemekler yaptı ama onun güzelliği karşısında yemekler sö-nük kaldı, dedi büyükbabası.

-İnsanın sevdiği için yemek yapması büyük bir zevk dedi, Ceyda fırsatı kaçırmak istemeye-rek.

-Sevmek kolay kızım, dedi büyükbaba. Önemli olan yıllarca bu sevgiyi yaşatacak, sevgisini her zaman hissedeceğin bir eşin olması. Karım benim dünyadaki cennetim. O benim yazın güne-şim, kışın gönül sobam. Kışın aya-zında bile onu düşününce içim ısınır, dedi.

O akşam Ömer de Ceyda da tatlı sözlerle birbirinin gönlünü okşama da büyükanne ve bü-yükbaba ile yarışamayacaklarını anlamışlardı, vazgeçip sustular. Daha çok pratik yapmaları gere-kiyordu.

* Kulak Aşık Olmuşmuş Gözden Evvel (Kısaltılmış-tır)

Sözün Gücü

**Tebessüm emniyetin
anahtarı, ihsanın lambasıdır.**

(Hz. Ebu Bekir)

**Yüzün güzelliği
doğruluktandır.**

(Hz. Ali)

**Şaşılacak şeydir: Güneşe karşı
gölgeyi tercih ederken,
cehenneme karşı cenneti
tercih etmiyoruz.**

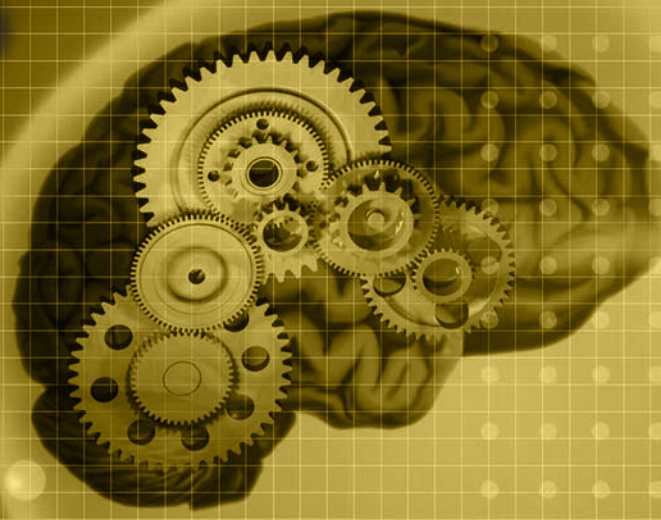
(Ahmed b. Hanbel)

**Şükür, nimeti değil;
vereni görmektir.**

(Kuşeyri)

Altın Çocuklar

Üstün veya Özel Yetenek Nedir?

Zekâ, yaratıcılık, sanat, spor, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda akranlarına göre üst seviyede performans gösterme durumudur.

Üstün yetenek, yaratılıştan gelen bir özelliktir. Her 100 çocuktan en az ikisinin üstün yeteneklere ve hünere sahip olduğu bilinmektedir. Eflatun, bu çocukları "Altın Çocuklar" diye adlandırır.

Üstün/Özel Yeteneklilerin Özellikleri Nelerdir?

Her bireyin fiziksel, zihinsel, sosyal ve kişisel özellikleri ve potansiyeli birbirinden farklılık gösterir.

Üstün yetenekli bireyler;

- Öğrenme hızı,
- Bellek kapasitesi,

- Yaratıcılık,
- Kavrama vb. gibi özellikleri bakımından normal bireylerden farklılaşırlar.

Toplumu oluşturan bireylerin;

- %95'i normal zeka,
- %3'ü alt zeka,
- %2'si üstün yetenekli olduğu kabul edilmektedir.

Üstün yetenekli bir çocuğun yetişmesindeki kritik nokta saygıdır; farklılığına saygı, fikirlerine saygı, hayallerine saygı. Kabiliyetlerin yeşermesi için özel müfredatlar, yazılımlar ve programlar yanında huzurlu, emin ve sıcak bir aile ve okul ortamı da gereklidir.

Üstün/Özel Yetenekli Çocuklar Neden Özel Eğitim Almalıdır?

Özellikle ilköğretim ve bir dereceye kadar orta-öğretim programları öncelikle çoğunluğun bulunduğu orta ve orta çevresinde yetenekleri bulunan çocukların gereksinmelerine göre düzenlenmiştir. Bu durum, üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocukların yeteneklerinin tümünü kullanmadan başarılı olmalarını sağlamaktadır. Bunun sonucu, öğrenci programa ilgisiz kalmakta, edindikleri bilgi düzeyi, zihinsel düzeyine uygun olarak olabileceğın çok gerisine düşmektedir. Böylece çocuğın gizli gücünün büyük bir bölümünü öğrenim yerine başka alanlara kaydırabileceğini gösteren çalışmalar bulunmaktadır. Bu çocukların olağanüstü yeteneklerini, tanımlamakta, ana babalar ve öğretmenler zaman zaman yanılgıya düşebilmektedirler. Kimi zaman bu farklılıklar, anormallik görüntüsü olarak da yorumlanabilmektedir.

Zihinsel gelişimi, akranlarına göre, iki zeka yaşı ileride olan bir çocuğa gelişigüzel seçilmiş yüz çocuk arasında bir tane rastlanırken, daha yukarı zihin düzeyi olan örneğın, Einstein düzeyinde bir çocuk için bir milyon çocuk taramak gerekmektedir. Bu nedenle bunlardan bir tanesinin eğitim kapsamı dışında kalması, hem ülke hem de insanlık için büyük bir kayıp olmaktadır. Yukarıda sıralanan bu nedenlerden dolayı üstün zekalı ve üstün yetenekli çocukların özel eğitim kapsamı içine alınarak, özel programlar ve özel yetişmiş personel tarafından eğitilmesi gerekmektedir.

Üstün/Özel Yeteneklilerin Sınıflandırması

Üstün zekalı ve üstün yetenekli bireylerin tanımlanmalarında kesin bir sınırlamayı gerektiren zeka bölümü kullanılarak sınıflandırma yapılmamaktadır. Ancak Türkiye'de yapılan sınıflandırmada Rehberlik Araştırma Merkezlerince yapılan ölçümler

sonucu zeka bölümüne bakılmaktadır. Bu yaklaşımın değişmesi gerekir. Çünkü etiketlenme tehlikesi, Üstün zekalı ve üstün yetenekli bireyler içinde söz konusudur. Konulan etiket, bireye karşı ailenin ve toplumun tutumlarında değişikliğe neden olabilmektedir. Bu değişiklikler bir çok durumda bireyin gelişimini olumsuz yönde etkilemekte, aile içi ilişkileri bozmaktadır.

Üstün zekalı ve üstün yetenekli bireylerin sınıflandırılması normal dağılım eğrisi dikkate alınarak zeka bölümü rakamlarıyla yapılmaktadır. Buna göre:

- Zeka bölümleri 110-130 arası olanlar **üstün zekalı** bireyler,
- Zeka bölümleri 130 ve daha yukarısı olanlar **çok üstün zekalı ya da dahi** bireyler,
- Zeka bölümü sürekli olarak 120 ve daha yukarı olup da güzel sanatlar, matematik, fen ve teknik gibi alanlarda yaşlıtlarından belirgin ölçüde üstün olanlar **özel yetenekli** bireyler,
- Genel olarak zekaları ortanın üstünde olup da müzik, resim ve diğer güzel sanatlar ile fen ve teknik alanlarda objektif ölçülerle yaşlıtlarının % 99'undan üstün olanlar **üstün özel yetenekli** bireyler, olarak kabul edilmektedir.

Eğitim Uygulamaları

Özel eğitim kapsamı içinde ele alınması tartışmalı olan üstün zekalı ve üstün yetenekliler için son yıllarda bir çok ülkede eğitimleri konusunda önemli adımlar atılmış bulunmaktadır.

Üstün zekalı ve üstün yetenekli çocuklar için, Uygulanan önlemler **Ayrı Eğitim ve Birlikte Eğitim** olmak üzere iki ana gruba ayrılmaktadır.

1. Ayrı Eğitim: Bu uygulamada üstün zekalı ve üstün yetenekli çocuklar belirli özellik ve düzey yakınlıklarına göre gruplanmakta, bu grubun özelliklerine ve gereksinmelerine göre özel eğitim programları geliştirilmekte ve bu programlar çeşitli eğitsel düzenlemeler içerisinde uygulanmaktadır. Bunların başlıcaları aşağıda açıklanmaktadır.

a)Özel Okul:Üstün yetenekli çocukların belirli amaçlı okullarda toplanıp eğitilmesine verilen addır. Türkiye'de Fen liseleri, Anadolu Güzel Sanatlar liseleri, İnanç Vakfı Lisesi bu biçimde örgütlenmiş olan kurumlardır. Tarihsel gelişim açısından ilk örnek ise Enderun Mektebidir.

b) Özel Sınıf:Özel sınıflarda belirli sayıda üstün zekalı ya da üstün yetenekli çocuklar için büyük yerleşim merkezlerindeki büyük okullarda, özel eğitim sınıflarına benzer olarak kurulan sınıflardır. Türkiye'de 1964-1971 yılları arasında önce Ankara'da daha sonra İstanbul, Eskişehir ve Bursa'da uygulanmıştır. Daha önce değinildiği gibi çeşitli nedenlerle

uygulamaya son verilmiştir. Yine 1960'lı yıllarda yukarıda belirtilen illerde türdeş yetenek sınıfları uygulamasına gidilmiştir. Bu uygulamada öğrenciler zeka düzeylerine göre (A) İyiler, (B) Ortalar ve (C) Zayıflar diye kümelendirilmiştir. Ancak uygulama kısa bir süre sonra sona erdirilmiştir.

Araştırmalar özel sınıf uygulamasının ilköğretimde değil daha çok ortaöğretimde özellikle çok üstün zekalı ve yaratıcı çocuklar için uygulanabilir olduğunu belirtmektedir. Ancak Türkiye'de böylesi bir deneme henüz yapılmamıştır.

2. Birlikte Eğitim: Üstün zekalı, üstün yetenekli ve yaratıcı çocukların akranlarıyla aynı eğitim ortamında, birlikte eğitimlerini kapsayan bu uygulamanın da değişik biçimleri bulunmaktadır. Bunların başlıcaları **hızlandırma ve zenginleştirme**dir.

a)Hızlandırma: Bu, üstün zekalı çocuklara uygulanacak olan eğitimin sunuluş biçimiyle ilgili bir yaklaşımdır. İki farklı uygulaması bulunmaktadır.

Okula Erken Başlatma: Üstün zekalı olduğu erken yaşlarda ortaya çıkan çocukların takvim yaşına bakılmaksızın okula başlama yaşından bir ya da iki yıl erken başlatılması biçimindeki uygulamadır. Bir çok ülkede bu uygulama yapılmaktadır. Savunucularına göre erken gelişmiş çocuğun okula alınmaması onun gelişimine engel olmaktadır. Ancak, ilk bakışta kabul edilebilir bir görüş gibi görünmekle birlikte, çocuğun okula başladığı zamanki bedensel, toplumsal ve duygusal gelişimi dikkate alınmadan yapılırsa birçok sorunun ortaya çıkmasına neden olabilir. Okuldan hoşlanmama, duygusal ve toplumsal açıdan iletişim kurma zorlukları, küçük kaslarda bozulma, bedensel etkinliklerde yeterince gelişmediği için ortaya çıkacak başarısızlık sonucu kendine güvensizlik gibi.

Türkiye'de ilköğretim kademesinde yönetmeliğin 41. maddesi erken başlamaya imkan vermektedir.

Sınıf Atlama: Çocuk okula başladıktan sonra, okul başarısına, uzman görüşlerine ve psikometrik ölçüm sonuçlarına göre, öğrenim ve zeka düzeylerine uygun bir ya da iki üst sınıfa atlatılmak suretiyle yapılan bir uygulamadır. Bu yöntemle çocuğun öğrenme hızına uygun bir hızlandırma yapılarak akademik gelişmesi sağlanabilir.

Türkiye'de sınırlı olarak ilköğretimde yukarıda değinilen Yönetmeliğe göre uygulanmaktadır.

b) Zenginleştirme: Üstün zekalı, üstün yetenekli ve yaratıcı çocukların kendi akranları arasında ve normal sınıflarda tutularak programların gereksinmelerine cevap verecek şekilde çeşitlendirilmesi ve zenginleştirilmesi yoluyla yapılan uygulamalardır. Günümüzde, Türkiye dışındaki hemen hemen gelişmiş her ülkede en yaygın biçimde uygulanan program modeli zenginleştirmedir. Okullarda uygulanmakta olan ilgi kümesi çalışmaları buna olanak tanımakla birlikte, öğretmenlerin bu alanda yetiştirilmemiş olması, sınıf sayılarının kalabalıklığı uygulama olanağını kısıtlamaktadır.

Önerilen Uygulanabilir Bir Eğitim Modeli

Sekiz yıllık zorunlu eğitim kapsamı içinde, tüm çağ nüfusunun okulda olduğunu varsayarak tüm çocuklara, yaratıcı öğrenme ortamlarının sağlanması gerekmektedir. Yaratıcı öğrenme ortamları, öğrencinin kendi hızı, yeterliği, yeteneği çerçevesinde, öğrenmeyi öğrendiği eğitim ortamlarıdır. Bu ortamları uygulayabilmenin ön koşulları şunlardır:

- Kaynaştırmaya olanak tanınması.
- Tüm çocukların performanslarına uygun kimi zaman benzer küme özelliklerine göre, kimi zaman bireysel olarak geliştirilmiş bireysel eğitim programlarının uygulanması.
- Sınıf mevcutlarının en fazla 30 kişi olması.
- Programların öğrencinin gereksinmelerine göre düzenlenebilecek esnek yapıya ulaşmasını sağlayacak yönetsel ve yapısal değişikliklerin yapılması.
- Sınıf geçme yerine ders geçmenin uygulanması. Bunu sağlamak için, derslerin kredilendirilmesi, bir öğrencinin alması gereken zorunlu kredi ve alanların belirlenerek çocuğun üstün olduğu, yetenekli olduğu alanlara göre seçimini yapabileceği çeşitliliğe ulaştırılması.
- Öğrenciyi etkin kılan, bilişsel strajilere (öğrenmeyi öğrenme) ve yaratıcı problem çözme süreçlerine yer verilmesi.
- Öğretmenlerin, özellikle sınıf öğretmenlerinin özel eğitim öğretmeni olarak yetiştirilmesi.

- Ana babaların programlarda etkin görev almasını sağlayacak ve çevre olanaklarını sınıfa taşımaya kolaylaştıracak yapılanmaların oluşturulması.

Bu ön koşullar sağlandıktan sonra, her yöre ve okul ortamında uygulanabilecek olan program zenginleştirme yaklaşımı ile eğitim verilecek olunursa çağ nüfusunda tüm çocukların kapsam içine alınması, birinin bile kaybolmaması sağlanabilir.

Bu uygulamada, bütün çocuklar okula kayıt olduktan sonra, öğretim yılı içinde gösterdikleri öğrenme performansları, tutum ve başarıları ile zenginleştirme uygulamalarındaki yerlerini alır. Bu model 1977 de Renzulli tarafından geliştirilmiş olan *Dönerli Kapı* uygulaması denilen bir modeldir. Etkin biçimde hem ABD’de hem de İngiltere’de uygulanmakta ve yararlı sonuçlar alınmaktadır. Modelin uygulanmasında öğrencilerin izlemesi gereken programda dikkat edilen hususlar şunlardır:

• Her çocuğun alması gereken zorunlu bir temel ana program vardır. Ancak üstün zekalı ve yetenekli çocukların büyük kısmı bu temel bilgileri öğrenmiş olarak okula başlamış oldukları için, bu temel bilgiler zenginleştirilir.

- Bu ilerlemede kesinlikle Bloom’un Taksonomisi’nin uygulanması gerekir.
- Öğrencinin her derste bulunduğu grup ve aldığı program değişebilir. Bir dersi akranlarıyla alırken, bir başka dersi orta düzeyde ileri bir grupla, bir başka dersi de çok ileri düzeydeki bir başka grupla alabilme olanağı sağlanmalıdır.
- Program, öğrencilerin farklı yeteneklerini kapasitelerinin en üst düzeyine kadar geliştirmesine, ağır gelişen alanlarını normalleştirmeye olanak veren, dinamik öğrenci merkezli bir özellik taşımalıdır.

Üstün Veya Özel Yetenekli Çocukların Ailesi Olarak Nelere Dikkat Etmelisiniz?

- Üstün veya özel yetenekli çocuklarda diğer çocuklar gibidir. Onlarında diğer çocuklar gibi sevgi, anlayış, güven ve okşanmaya ihtiyaçları vardır. Diğer çocukların neye ihtiyacı varsa onların da aynı şeylere ihtiyaçları vardır.
- Çocuklara karşı ne ilgisiz kalmalı, ne de aşırı düşkünlük göstermelisiniz.
- Kendi başaramadığınız idealleri, çocuğa yaptırma idealleri içinde olmayın.
- Çocuğa okulda başarılı olma yönünde baskı yaparak beklentilerinizi arttırmayın. Unutmayın, o bir çocuk. Hayatın diğer alanlarında da (örneğin oyun gibi) onun gereksinimleri vardır.

- Beklentilerinizi mantıklı düzeyde tutun. Zeka becerileri hızla ilerlerken bazı becerileri (motor beceriler) yaşına uygun olacaktır. Bu becerilerin normal hızda gelişimini, geri kalma olarak yorumlamayın.

- Başarıları ne abartın ne de görmezlikten gelin.
- Üstün yetenekli çocukların toplumun çifte standartlarını anlamakta güçlük çektiğini bilin. Ahlaki duyguları genellikle iyi gelişmiştir, yalancılığı ve diğer toplumsal zıtlıkları anlamayıp çelişkiye düşerler.
- Onları yalnız yetenekleri açısından değil; her yönüyle bir bütün olarak düşünün ve bu doğrultuda iletişim kurun.

Nasıl Yardım Edebilirsiniz?

- Herkesin bir yönüyle kendine özgü olduğunu, üstün yetenekli olmasının da onun bir özelliği olduğunu çocuğunuza kavratın. Ancak bunun dozunu iyi ayarlayın.
- En çok arzuladığı ilgilerini gerçekleştirmesi için teşvik edin.
- Kendisini yaratıcı biçimde ifade etmeye, yaratıcı problemler çözmeye, değişikliklere ve strese karşı yapıcı tepkiler vermeye dönük fırsatlar sağlayın.
- Belirli bir aile üyesinin ihtiyaçları ile diğer bir üyenin ihtiyaçları arasındaki çatışmayı çözenin yaratıcı yollarını bulun.
- Bilginizin yetersiz kaldığı noktada, alanlarında uzman yetişkinlerden yardım isteyin.
- Çocuğunuz için başka önemli bir kaynak, arkadaş gurubudur. Çevrenizde varsa üstün yetenekli çocukların velilerden oluşacak destek gruplarıyla ilişkiye geçebilirsiniz.

Sonuç olarak; üstün yetenekli bireyler;

- Bir ülkenin sahip olduğu en önemli insan kaynağıdır.
- Önemli gelişmeler ve ilerlemeler bu kaynağın etkin kullanımı ile mümkündür.
- Bu nedenle üstün yetenekli bireylerin belirlenmesi, eğitilmesi ve istihdamı ülkemizin kalkınmasında ve ilerlemesinde önemli bir katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA:

- * Prof.Dr. Ayşegül ATAMAN, Üstün Zekalılar ve Üstün Yetenekliler, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi.
- * www.annelik.org
- * www.ustunveozel.sitemynet.com
- * <http://orgm.meb.gov.tr/OzelEgitim/ustunveyaozelyetenekliler.htm>

CÂMÎİ VE EZAN

O güzel kubbeleri ve minareleriyle şehrin tüm yapılarına nazaran sadeliği ve güzelliğiyle farklılığını ortaya koymuştur. Camilerimiz; bırakın İslâmî, imanî ve insanî işlevlerini fizikî varlıklarıyla da büyük bir gerçeği bir an bile durmadan haykırmaktadırlar.

Günümüzde daha çok namaz kılmak için kullanılan camilerimiz, geçmişte sadece namaz kılmak için değil birçok önemli işlevi de beraberinde icra edip önemini ve canlılığını koruyarak günümüze kadar gelmiştir. Peygamberimizin Medine'ye hicretinden hemen sonra yaptığı ilk iş bir cami yapmak olmuştur. Mescid-i Nebvî toplumsal hayatın tam da merkezine inşa edilerek çok büyük hizmetlerin icra makamı ve mekânı olmuştur. Mescid-i

Nebvî bugünkü cami işlevinin yanında, ilk, orta ve yüksek tahsil merkezi, öğrenci yurdu, millet meclisi, devlet merkezi, adalet sarayı, genelkurmay başkanlığı gibi çok önemli işlerin makamı ve mekânı olmuştur.

İslâm mimarisinin en güzel örneklerini oluşturan camilerimiz özellikle şehrin en merkezi ve en güzel yerlerinde heybetli azametli duruşlarıyla her zaman insanlara çarpıcı mesajlar vermiş-

lerdir. O güzel kubbeleri ve minareleriyle şehrin tüm yapılarına nazaran sadeliği ve güzelliğiyle farklılığını ortaya koymuştur. Camilerimiz; bırakın İslâmî, imanî ve insanî işlevlerini fizikî varlıklarıyla da büyük bir gerçeği bir an bile durmadan haykırmaktadırlar. O gerçeklerin başında: yüce Allah'ın varlığı, Hz. Muhammed (sav)'ın peygamberliği, namaz, ölüm, âhiret hayatı ve kurtuluş yolları gibi önemli konular en başta gelmektedir. İslâm tarihinde muhte-

şem bir medeniyet kuran ecdadımız işte bu çok mühim hakikatleri nisyân ile mâlûl insanlar unutmasın diye o semalara uzanan muhteşem heybeti ve azâmetiyle o güzelim câmillerimizi tam da şehrin merkezlerine inşâ etmiş ve belde-i İslâm olmanın alâmet-i fârikası olan camileri bir İslâm mührü olarak şehrin kalbine vurmuşlardır.

Her önemli şeyin kıymeti yokluğunda çok daha iyi anlaşılıyor. Eğer sizler de bizim gibi camisiz bir şehirde günlerce kalmışsanız ve eğer burası da sözde Müslüman ülke diye geçen Azerbaycan ise caminin önemini iliklerinize kadar hissediyorsunuz. Şehrin ruhunuzu sıkın kasvetinden kurtulup sizlere Allah'ı hatırlatacak, gönlünüzü huzur iklimine akıtacak bir sığınak arıyorsunuz. Ama beyhude bu arayışlar. Allah'a düşman, Kitap inancı olmayan, komünist Ruslar tüm Osmanlı eserleri camilerimizi yerle bir etmişler. Camiden mahrum kalan Azeriler de henüz yerlerine yenilerini inşa edemedikleri gibi koca Bakü'de bulunan sadece üç beş camiden biri olan Şehitlikteki Türk Diyaneti'nin yaptırdığı caminin kapatılmasını da engelleyememişler. Bırakın beş vakit namazı, Cumayı, bayramları hatıta cenaze namazlarını kılacakları tek bir camileri bile yok. Bu gün yoksa dün olduğu gibi yarın da olacak inşallah.

İmanın ve Hürriyetin Haykırışı Ezanlar

Ezan; kutsal çağrı, özgürlüğün onurlu sesi, peygamberin daveti. Belde-i İslâm'ın en gür ve güçlü alâmet-i fârikası. Ezan okumak için camilerin olması şart değil elbette. Ama ezanlar camilerimizin yüksek minarelerinden o güzel okunuşlarıyla semalarda yankılandıkça daha fazla insana ulaşıyor ve daha bir anlam buluyor. Ezan; şirke, küfre ve zulme; Ömer'in isyanı, Bilâl'in sedâsıyla haykırmaktır. Ezanlar sadece namaza çağırıyor. Allah'a ve Rasûlullah'a da çağırıyor. Hayatı

Ezân-ı Muhammedî ile tanışıp ruhunun derinliklerinde kalmış fitrî sese kulak verip Müslüman olanların sayısı hiç de az değil. Sürekli nefsi ve şeytanla baş başa kalan insanı ezandan daha güzel ne koruyabilir sorarım size.

günde tam beş kez durdurarak tüm insanlığa Hakk'ı, İslâm'ı, adaleti haykırıyor. Ey insan! Öleceksin ve hesap vereceksin, kurtulmak ve ebedi saadete ulaşmak istiyorsan buraya gel, kıl namazlarını ve kurtul hayatın tüm sıkıntılarından diyor ezanlar. Böylesine muhteşem bir tebliğ ve davet ne Hristiyanlıkta ne de Yahudilikte var. Ezân-ı Muhammedî ile tanışıp ruhunun derinliklerinde kalmış fitrî sese kulak verip Müslüman olanların sayısı hiç de az değil. Sürekli nefsi ve şeytanla baş başa kalan insanı ezandan daha güzel ne koruyabilir sorarım size.

Aslolan; tıpkı Asr-ı Saadet'te olduğu gibi camilerimizi hayatın merkezine inşa etmek, onları

sadece namaz kılınan mekânlar olmaktan kurtarıp, İslâm'ın mektebi olan, değişim, dönüşüm ve imanî şarj merkezleri haline getirebilmektir. Ülkemiz gibi geçmişinde büyük badireler atlatmış ve atlatacak olan Müslüman ülkelerde her şey bir yana; koca bir bedendeki atar bir kalp ve çarpan bir yürek gibi, hayat emaresi sunan ezanlar olmasa bile varlıklarıyla Hakk'ı haykıran camiler bile çok çok önemli bir vazife icra ediyorlar. O camiler duruşlarıyla bile: "Bekleyin Ey zalimler! Yakında nasıl bir inkılap ile devrileceğinizi göreceksiniz." hakikatini haykırıyorlar. Ve mazlum yüreklerle umut, zalimlere ise korku salmaya devam ediyorlar. Rabbim yokluklarını göstermesin..

“FATİH” Yeni FATİH’ler Yetiştirebilecek mi!

Dünyada son yirmi yıldır teknolojiye görülen hızlı gelişmeler her alanda olduğu gibi eğitimde de büyük önem sahibi olmaya başlamıştır. Gelişen teknoloji ile bilgisayar destekli bir eğitimin kapıları ardına kadar açılmıştır.

Günümüzde öğrenci ve veliler gün geçtikçe, interneti ve bilgisayar öğretmenin yerine iyi bir eğitimci olarak görmeye başlamışlardır. Bu durum eğitimin aşırı teknikleşmesinin ve standartlaşmasının kapısını aralamıştır.

Teknikleşme ile artık öğrencilerin beyinlerine lüzumlu lüzumsuz bilgiler kısa zamanda aktarılabilen ve kontrol edilememektedir. Artık eğitim ve eğitim sistemimizin ruhu bilgisayarın hard diskine hapsedilmiştir.

Batılı eğitim uygulamaları artık değişerek öğretmene daha çok değer vermeye başlarken, teknolojiyi destekleyici bir unsur olarak görmektedir. Teknolojinin üreticisi konumunda olan batı, kapitalist bir yaklaşımla tekno-

lojinin daha fazla kullanılmasını özellikle bizim gibi az gelişmiş/taklitçi ülkelerde özendirirken; eğitimi öğretmenden bağımsız hale getirmeyi ve öğrencilerin okullara bağlılığını azaltmayı hedeflemektedir. Bu şekilde kendi ürettikleri eğitim malzemeleri ile kendileri ile tam uyumlu (her alanda köle), kendileri gibi düşünen, materyalist bir neslin yetişmesini hedeflemektedirler.

Ülkemiz eğitim sistemi 1900’lü yılların başından beri

batılı bir yaklaşım sergileyerek önceleri ABD'ye, günümüzde de AB standartlarına göre hareket etmeye devam etmektedir. Adaptasyon anlayışına sahip olan eğitim sistemimiz, eğitim adına atılacak her adımın başarılı olduğunu ortaya koyacak göstergeleri belirlemeden, verimliliği ve uygulanabilirliğini test etmeden eğitime dair sorunları çözdüğünü/çözüleceğini zannetmektedir.

Ülkemizin eğitim anlayışında büyük tesiri olan kapitalist ve materyalist anlayışla, bilgi sadece öğrenilen/öğretilen bir hal almıştır. Sürekli iyi işler yaptıklarını zanneden eğitim yöneticileri "müfredatı değiştirdik, çoklu zekâ kuramını uyguluyoruz, öğrenci merkezli eğitime geçtik" gibi son yıllarda havada uçan söylemlerle batılı düşünce sistemini, geleceğimiz olan çocuklarımızın beynine kendi elimizle geçmişte yaptıkları gibi şimdi de aşlamaya çalışmaktadır. Bunun için bir kılıf gerekli idi o da "FATİH" projesi oldu.

Son yıllarda daha çok gelişen eğitim teknolojileri Milli Eğitim Bakanlığımızı okulların teknolojik alt yapısını ve eğitim başarısını **FATİH (Fırsatları Arttırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi)** adlı projeyi yürürlüğü koyarak geliştirmeyi hedeflemiştir.

FATİH projesi ile kara tahtanın yerini akıllı tahta alacak, öğretmenler bilgisayar destekli bu uygulama ile ders işleyecek. Bilgi toplumu olduk, bilgiyi öncelemeliyiz anlayışı ile yola koyulan bu projede, öğrencinin aldığı bilgiyi nasıl ürüne dönüştüreceği, faydalı ve zararlı bilgiyi nasıl birbirinden ayıracağı ve bu bilgilerle toplumuna nasıl faydalı bireyler yetiştirileceği bir muammadır. Unutulmamalıdır ki teknoloji daima eğitimi destekleyici bir unsurdur. Teknolojiyi sürekli kullanarak eğitimden yüzde yüz verim alınamaz. Teknolojik gelişmeleri kullanarak eğitim verilmesi mut-

laka fayda getirecektir fakat teknolojinin yerinde ve verimli bir şekilde kullanılması gerekir. FATİH projesi ile öğretmenler kendi bildiklerini ya da oluşturduğu dokümanları değil, milli ve manevi değerlerimizle tam uyumlu olarak hazırlanmış, alt yapısı güçlü dokümanlarla eğitim ve öğretim yapılmalıdır. Yoksa gelecekte bozuk bir neslin yetişmesinin vebalini kimse veremez. Lafın kısası FATİH projesi yeni ve özlenen Fatih'lerin yetişmesini sağlayacak mı?

FATİH projesinin yararlı olabilmesi için yapılması gerekenler:

1. Öğretmenin rolü bu projede iyi belirlenmelidir. Öğretmen sadece bilgiyi aktaran, bilgisayarın tuşuna basan bir konumda yer almamalıdır.
2. Harcanması düşünülen 2 milyar TL'nin her kuruşu hesap edilmelidir.

3. Bu projenin dokümanları Milli kültürümüze ve temel değerlerimize bağlı olarak yerli elemanlarca hazırlanmalıdır.
4. Özellikle yeni yapılacak okullar bu projeye uygun olarak dizayn edilmelidir.
5. Teknolojik bilgisi zayıf olan öğretmenlerin eğitimleri ivedi olarak hizmet içi eğitimlerle yapılmalıdır.
6. Kullanılan teknoloji modernize edilecek yapıda olmalıdır. Kullan-at formülü kesinlikle uygulanmamalıdır.
7. Teknoloji okullarda kapalı kapılar ardında yer almamalı, öğrenciler bu fırsattan eşit olarak daima yararlanmalıdır.
8. Öğretmenlerin bu teknolojiyi kullanıp kullanmadıkları sürekli takip edilmelidir.
9. Öğrencilerin bu teknolojiye uygun olarak bilgisayar eğitimleri yapılmalıdır.

İslami Eğitimin Batılılaştırılması – 2

1840'lara kadar, Muhammed Ali geleneksel köy öğretisinin ve İslami eğitimin kendi oluşturduğu sisteme bir tehdit oluşturduğunun farkına varmıştı. Yerel isyanlarla karşılaştığı ve özel Fransız teknik ekolünün herkese ulaşamayacağı için yeni Batılı Kahire idari elitleri kitleleri kontrol etmek için İngiliz fabrika okulları ile ilgilenmeye başladılar. 1840'lara kadar Muhammed Ali'nin oğulları ve halefleri modern okul sistemini daha da sağlamlaştırdılar an-

cak bu arada ilk teknik okullar iyi bir ordu oluşturmak ve askeri alanlara uzman yetiştirmeyi amaçlamakta ve bir taraftan da yeni fabrika okulları da yeni kurulan devlet için milli konular üretmeye çalışmaktaydı. Muhammed Ali Lancaster fabrika okulu metodunu öğrenmeleri için İngiltere'ye öğrenci göndermeye başladı ve bu öğrenciler 1840'lı yıllarda Lancaster sistemini Mısır'a getirmede aracı oldular. Ne tesadüftür bu arada İngiliz hegemonyası da 19.

Yüzyılda bölgede artmaya başlamıştı.

Lancaster metodunun esas özelliği bir monitör sistemiyle yetkinin yeniden dağıtılması ve bu şekilde disiplin gücünü tüm okula yaymak, her bir öğrenciyi kurumsal olarak düzenlen bu sistem içinde entegre etmektir. 1847'de Batı eğitimi almış yerel okul müfettişleri bu yeni okulları tüm ülke çapına yaymak için plan yaptılar, bir ulusal okullar ağı oluşturdular.

Mısır'da yeni tarz öğretim öğrencilere disiplini ve itaati aşıyor, aynı zaman da merkezi sistemle tasarlanan kendilerine dağıtılan ders kitaplarını ve müfredatı ezberlemelerini istiyordu. İngilizler ve onların yerel temsilcileri bu yeni itaat ve disiplin rejimini bölgedeki İngiliz İmparatorluğu'nun gittikçe artan uzantısı için köle gibi yerel yönetici ve memurlar yetiştirmek için istiyordu. Hatta yerel yönetimle ödüllendirilen

çok az Mısırlı bile ancak temsil et-
tikleri kişiler kadar davranıyor an-
cak hiçbir inisiyatif alamıyorlardı.

Lancaster okulları yeni Mısır
devleti için itaatkar vatandaşlar
yetiştirmeye çalışırken, yöneti-
ci elitler, Fransız Savaş Bakanlığı
tarafından yönetilen Paris'teki as-
keri okul mezunlarının çoğunluk-
ta olduğu bir grup haline geldiler.
Paris'teki bu okuldan aynı zaman-
da çok sayıda okul yöneticisi de
yetiştiriliyordu. Bu yeni, eğitimli
yerel elitlerin yaptığı ilk şeyler-
den birisi de üç ayaklı bir okul sis-
temini yasalaştırmalarıydı. Birinci
ayak okur yazarlığı sağlayacak,
ikinci ayak Avrupa eğitimli yöne-
tici olan Rifa El-Tahtavi'nin sözle-
riyle "toplumu medenileştirecek",
diğer taraftan da yüksek öğretim
yönetici sınıfın belirlediği özel
konuları öğretmeye devam ede-
cekti. Mısır'daki yeni Batılı okul
sistemi, Arap ve Müslüman dün-
yasının çoğu yerinde olduğu gibi
iki temel işleve hizmet ediyordu:

1. Kendilerine eğitimli bir köle
yönetici sınıfı ile itaatkar bir halk
yığını oluşturmayı gerektiren
Batılı finansal yatırım politikaları
için iyi eğitim görmüş ordular ye-
tiştirmek

2. Yerel kültürü sistematik ola-
rak bozmak ve yerine Batı kökenli
politik ve ekonomik bir sistem
yerleştirmek

Her iki durumda da bu sö-
mürgeciliğin başarısı süreci yön-
lendiren ve ona yerel olarak yasal
bir görüntü veren, aynı zamanda
Batı bilim ve teknolojisinin üstün-
lüğüne gerçekten inanan yerel
yöneticilere dayanıyordu.

Urabi Milliyetçi İsyanı

1881 yılındaki Urabi milliyetçi
isyanına kadar, sömürge düze-
nine karşı yerel direnç bile Batılı
ifadelerle ifade ediliyordu. Bu
isyanın talep ettiği konulardan
birisi, ister İngiliz isterse Fransız
tarzı olsun, sadece ülkeyi yöne-
ten ve dış yatırımlara karar veren
teknokratlar değil Mısır toplu-

munun bütün üyeleri için eğitim
sağlanmasıydı. Yeni milliyetçiler
"milli eğitim" adı altında kısmen
de olsa iktidarı ele geçirmiş olma-
sıydı. Yeni lider Ahmed Urabi'nin
ilk resmi icraatlarından birisi yeni
bir Batı tarzı okulun ilk taşlarını
koyması oldu.

Ancak bu isyan çok kısa sür-
dü. Bölgedeki kaynakları ve ya-
tırmalarını tehlike altında gören
Avrupalı ticari ilgisi İngiliz Deniz
Kuvvetlerinin Mısır'a hareket et-
mesine ve düzeni yeniden kur-
masına yol açtı.

İngiliz savaş gemileri 1882
yılında İskenderiye'yi yakıp yıktı;
daha sonra İngilizler ülkeyi işgal
ederek daha uyumlu birini yöne-
time getirdiler. Daha da önemlisi,
milli istekler neredeyse tamamen
Batılı varsayımlarla oluşturulma-
ya devam etti ve sömürgeciler
tarafından uygulamaya konulan
yöntemlerin toplumun her ke-
simi hatta anti emperyalist milli
kurtuluş hareketi ile İslami refor-
mistler tarafından da benimsen-
diğini gösterdi.

Sonunda, o dönemin en üst
düzey Mısırlı dini otorite Muham-
med Abduh, Fransız Oryantalist
Gustav Le Bon'un görüşlerine
başvuracaktı. Çoğu tarihçinin de
ifade ettiği gibi, Abduh tarafın-
dan öngörülen "yeniden düzen-
lenmiş İslam" sosyal öğretinin
resmi sistemi olacak, bu şekilde
yönetici elitler yeni bir "siyasi
eğitim" sistemi telkin edecek ve
modern bir devletin istikrarı ve
gelişmesini garantiye alacaktır.
Milli eğitim ve üniversite eğitimi-
nin bu fonksiyonu Fransız sosyal
bilim adamlarının ve özellikle
de Abduh'un hayran olduğu Le
Bon'un öğretilerine dayanıyordu.

El-Ezher'de en yüksek rütbe-
ye sahip olan Abduh, ünlü İslami
eğitim merkezinin yeniden yapı-
landırılması çağrısında bulundu.
Abduh aynı zamanda, akıl hocası
Cemalüddin El-Afgani ile birlikte
İslam hukukunu, bütün insanlık
bilgisinin bundan ibaret olduğu

yanılıgında bulundukları Avrupa
kökenli bu yeni teknik bilgiye uy-
durarak yeniden düzenlenmesi
üzerine çalışıyordu. 20. Yüzyılın
ortalarına kadar El-Ezher'in sö-
mürgeleştirilmesi yeni atanan
rektörün bir başka Fransız sos-
yal bilimci olan Sorbonlu Emil
Durkheim'in öğrencisi olması
noktasına kadar geldi.

İslam dünyasının birçok yerin-
de Batılı sosyal düzeni için oluş-
turulan temel altyapı 19. Yüzyılın
sonunda yerini almıştı. Bu andan
itibaren ilim adamları bitmek, tü-
kenmek bilmeyen eğitim reform-
ları üzerinde daha fazla durmaya
başladılar, ancak bu reformların
çoğu temel olarak bir sömürge
düzenine uyum gerektiriyordu.
İkinci Dünya Savaşı'ndan bu tara-
fa Avrupa'dan uzaklaşıp Amerika
Birleşik Devletleri'ne yaklaşma-
sına rağmen, bu düzenin etkisi
Müslüman dünyasında bu güne
kadar hissedilmektedir.

Bu problem okulların ve
üniversitelerin genellikle resmi
sömürge kuvvetlerinden miras
kalan yada empoze edilen bir
biçime göre işletildiği Müslüman
dünyasının her kesiminde görül-
mektedir. Ayrıca bu yarayı kana-
tan bir başka hakarete, birçok
yerdeki Batılı sistemin aşırı ka-
labalık sınıflarda, kötü eğitilmiş,
yeteri kadar ücret ödenmeyen fa-
kültelerde, adam kayırma, yakın
akrabaya öncelik verme, etkisiz
araştırma kuruluşlarıyla zayıfla-
mış ve çökmüş hale gelmesidir.
Bu sistem içinde farklı bir görü-
nüşi bulunan öğrenciler, Batılı
üniversitelerde kendilerine pres-
tijli burslar ve görevlerin verildiği
daha önceki sömürge güçler tar-
fından göreve getirilen kişiler ta-
rafından üzeri çizmiştir. Böyle bir
sistemde İslam dünyası, Amerika
Birleşik Devletleri'nin yeniden
dizayn ettiği küresel emperyaliz-
min ön ayak olduğu, Batılı güçler
tarafından verilen kendi aydın ve
ahlaki dünya liderliğinden vaz-
geçmiş gibi görünmektedir.

PEYGAMBER EFENDİMİZİN EĞİTİM METODU

Peygamberimiz Allah'ın elçisi olmanın yanında bir eğitimci, baba, eş, lider... vb. yönleri de vardır. Örnek alacağımız bu yönlerine de gerekli dikkatin çekilmesi toplumu aydınlatacaktır. Biz eğitimciler Peygamberimiz (s.a.v.)'i nasıl örnek alabiliriz. O'nun inandığına inandığı gibi inanmak, yaşamak ve yaşatmak, inkâr ettiği şeyi inkâr ettiği gibi etmek ve karşı koymak, O'nun insanlığa öğrettiği şeyleri insanlığa öğretmek, talim ve terbiyede takip ettiği metodu uygulamak, her alanda O'nun gibi olmaya çalışmakla örnek alabiliriz.

Günümüzde eğitim metotları olarak önümüze konan çalışmaların Resulullah(s.a.v.)'in nasıl uyguladığını, bu metotların bize yeni olarak sunulmasının ne anlam ifade edebileceği iyi düşünülmelidir. Şüphesiz ki Peygamberimiz (s.a.v.)'in eğitiminde kullandığı metotlar günümüz eğitimcileri için büyük dersler barındırmaktadır. Pedagogların büyük araştırmalar sonucu ulaştığı ve hatta ulaşamadığı sonuçlar bundan 15 asır önce ümmi bir peygamber (s.a.v.) tarafından tatbik edilmiştir.

Bu kitapta Hz. Peygamber (s.a.v.)'in eğitimci yönü ele alınmıştır. İslam'ın ilme verdiği önem, Hz. Peygamber döneminde ilim ile başlayıp Peygamberimizin eğitimde kullandığı metotlar örneklerle işlenmiştir. Sahasında bir ilk olan bu eser yeni çalışmalara da temel oluşturabilecek bir eserdir.

Peygamberimizin öğretmenliğinin halka anlatılmadığının ve bu konuda açık olduğunun farkında olan ÖĞ-DER (Şuurlu Öğretmenler Derneği) planlama yaparak bu konuda eser hazırlaması için Tanıtma Komisyonumuz üyesi İbrahim Halil ER Bey'e teklif edilmiştir. Hocamız büyük bir titizlikle ve araştırmacı bir metotla kaynaklarını göstererek kaleme aldığı bu eser Peygamberimizin öğretmenlik yönüne dikkatleri çekmektedir. Sahasında bir ilktir. İlk baskısı kısa zamanda tükenmiş olup ikinci baskısı yapılmıştır.

Yazar : İbrahim Halil ER

Baskı: Anıl Grup Matbaacılık

Temin yerleri: ÖĞ-DER (Şuurlu Öğretmenler Derneği) Genel Merkezi ve İl temsilcilikleri

Hazırlayan: Nazif ŞAHİN
Eğitimci

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1					Yüce kitabımız	↓	Kur'an'kerim'in inmeye başladığı ay	↓	İlaç	↓	Aynı isimde olanlar	↓	Kur'an'kerim'in en uzun suresi	↓
2					Kur'an'kerim'in indiği peygamber		Kur'an'kerim'i okuyup bitirme		Küçük		İşkence		Alfabemizin 16.harfı	
3					İstanbul'da bir semt	→					Bir yapıtıcı	→		
4					Yurttaş						Eski bir parti			
5					Gaziantep'in bir ilçesi	→					Dördüncü halife		Haya	→
6					Bir kadın adı						Kısaca Bilşim Teknolojileri			
7											Büyük kız kardeş			
8											Bir işi doğru ve uygun bulmak, tasvip etmek			
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														